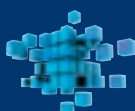

1836-2011

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

175
år

Hvem er best for næringslivet? Døm selv!

Ordfører kandidatene Christine Sagen Helgø (H) og Cecilie Bjelland (Ap) kjemper en hard kamp om tronen i Stavanger. Men hvem av dem er mest næringslivsvennlig? Les svarene på spørsmålene vi stilte og døm selv.

Side 47, 48, 49, 50 og 51

Cern banker på døren

CERN gjennomfører verdens største vitenskapelige eksperiment i sitt forsøk på å gjenskape og forstå dannelsen av universet. Nå kan de komme til å gjennomføre beregningene og lagre alle sine data i enorme hvite fjellhaller på Rennesøy i verdens grønneste senter for sikker datalagring og energikrevende servere.

■ Side 6, 7, 8 og 9

OPS for Folkebadet?

Stavanger kommune vil samarbeide med Næringsforeningen for å finne ut om et offentlig privat samarbeid (OPS) kan være løsningen når et folkebad skal bygges i Jåttåvågen. Før sommeren skal det legges fram en prinsippsak for politikerne i Stavanger.

■ Side 14 og 15

Gravejournalistikken kommer

De forlot trygge og godt betalte jobber i Stavanger Aftenblad for å starte et nasjonalt nyhetsmagasin, basert på grundig og undersøkende journalistikk. Erlend Frafjord og Knut Gjersteth Olsen lanserer snart Plot, og samtidig trapper Aftenbladet opp satsingen på gravejournalistikk.

■ Side 31, 32, 33, 34, 35, 36 og 37

	11	Mens superkokken Gunnar Hvarnes innkasserte tredjeplassen i Bocuse d'Or i Lyon, vant Stavanger-regionen og matfylket en enda viktigere seier på et hotell like ved. – Jeg har en drøm, sa Tom Tvedt.	14	Mer bruk av offentlig privat samarbeid (OPS) vil bety raske utbygging av veiprosjekter og bedre samfunnsøkonomiske løsninger. Utfordringen er passive politikere og byråkrater med bremseklosser, mener Skanska-direktør Petter Eiken.
18	Rogalandsbenken møtte et unisont Rogaland i Atlantic Hall mandag 21. februar. Bransjens tungvektene, regionens mest framskutte politikere og lederne for de ulike organisasjonene det klart hva olje- og gasshovedstaden forventer av Petroleumsmeldingen. I dette nummeret presenteres alt arbeidet som er nedlagt.	42	Ingen boligbølge i de store norske byene, vekst på børsen og virus på iPad. Det var noen av konklusjonene da forskerne fra Instituttet for fremtidsforskning ved Universitetet i København, ga sin spådom for 2011 i Næringsforeningens Future Club.	

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. Redaktør: Harald Minge. I redaksjonen: Egil Hollund, Erik Lindboe, Egil Rugland, Frode Berge, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Elianne Strøm. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.rosenkilden.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Fotografer: Hild Bjelland Vik, Eirik Anda/BITMAP. Årgang: 18. Redaksjonen avsluttet: 22. februar 2011.

INNHold

GRUNNLAGET FOR VELSTANDEN	3	FÅ SYKKELEN VEDLIKEHOLDT PÅ JOBB	46
FRA PENSJONSFOND TIL FRAMTIDSFOND?	4	HVEM ER BEST FOR NÆRINGSLIVET? DØM SELV!	47
CERNS KATEDRAL	6	LETTERE Å STARTE, ENKLERE Å VOKSE	52
- CERN KAN VÆRE STARTEN PÅ SPENNENDE NY ÆRA	9	FRA LOKAL TIL INTERNASJONAL BRANSJE	53
DRØMMEN I LYON OG MATENS AMANDA	11	GILJE LEDER ETTER JAPANSKE PRINSIPPER	54
VURDERER OPS FOR FOLKEBADET	14	MEDVIND FOR WINDFLIP	57
OLJEROPET FRA VEST!	18	FIKK LÆRE NORSKE SKATTEREGLER HOS INN	59
OLJE FOR FELLESSKAP OG VELSTAND	30	ENKLE GREP SOM FORBEDRER ENTREPRISE-KONTRAKTER	61
PLOTTET FRA STAVANGER	31	FARVEL SUNNHORDLAND - VELKOMMEN STAVANGER?	62
VG-STJERNEN SOM BLIR GRAVER I AFTENBLADET	35	NORSKE GRÜNDERE BEHØVER MER EUROPA	63
GJENOPPLEV ENRON-SKANDALEN MED NÆRINGSFORENINGEN	38	150 ÅR, MEN FORTSATT MODIG, SUNN OG ROMSLIG!	65
NYTENKING GIR SMARTE OG RASKERE UTBYGGING	40		
SLIK BLIR VERDEN I 2011	42		
TRIVSEL OG LYKKE I FOKUS	44		

Grunnlaget for velstanden

Grunnlaget for oljefylket Rogaland

og oljehovedstaden Stavanger ble lagt for snart 40 år siden da vi lyktes i å få Oljedirektoratet og Statoils hovedkontor hit. Denne skjellsettende lokaliseringssseieren var resultatet av en bred og målrettet lokal mobilisering på tvers av partigrensene. Det beste av jærsk dugnadsånd – kombinert med effektivt påvirkningsarbeid ovenfor regjering og storting – ga oss dette viktige gjennombruddet.

I dag er Rogaland hjemsted for en internasjonalt ledende olje- og gassklynge som har betydd umåtelig mye for den velstanden vi alle nyter godt av. Her i Rogaland vet vi bedre enn de fleste hva oljenæringen handler om: Arbeidsplasser, skatteinntekter, velferdstilbud, pensjonene til ungene våre, innovasjon og teknologi i verdensklassen.

Nå står hele industrien foran sine største utfordringer på lenge. Til tross for omfattende letevirksomhet, er det ikke gjort nye store funn siden Ormen Lange i 1997. Dette innebærer at olje- og gassproduksjonen vil stupe brått om ti år hvis det ikke gjøres nye, drivverdige funn. Alt det gode arbeidet som legges ned for å øke utvinningsgraden i eksisterende felt er viktig og må fortsette. Her har både myndighetene og industrien selv et stort ansvar. Samtidig kommer vi ikke bort ifra at tilgangen på nye kvalitetsarealer for leting, prøveboring og utvinning er avgjørende for at store og små oljeselskaper skal forbli i Norge og fortsette å investere på sokkelen vår. Derfor er det nødvendig å gi industrien tilgang til de mest lovende områdene, og dermed nødvendig å sette i gang en konsekvensutredning av områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II.

I den opphetede debatten som nå pågår er det avgjørende at vi løfter blikket og inntar et langsiktig perspektiv. Investeringsnivået på norsk sokkel er høyt akkurat nå, og det er bra. Fallet i investeringer og tapet av arbeidsplasser og skatteinntekter blir imidlertid hardt og brutalt om ganske få år, hvis ikke oljenæringen sikres en offensiv petroleumsmelding og muligheten for åpning av nye letearealer. Det høres kanskje en tanke pompøst ut, men våren 2011 blir svært viktig for framtiden til verdiskapingsfylket Rogaland.

I denne situasjonen er det svært positivt at industrien, politikerne og det administrative lederskapet i regionen nå mobiliserer kraftig for en framtidsrettet petroleumsmelding og for konsekvensutredning. En ny demonstrasjon av rogalandsk dugnadsånd, samarbeid og nyskapingsevne er avgjørende for å sikre denne fantastiske næringen minst 40 nye

gode år med hovedsete i Rogaland. Etter fjorårets Solamøte fikk fylkeskommunen i oppdrag fra Rogalandsbenken til å lede arbeidet med å påvirke og få gjennomslag i Petroleumsmeldingen. Det har resultert i et omfattende arbeid som har involvert over 80 personer, organisert i ti arbeidsgrupper som har belyst de ulike behovene for å bringe olje- og gasshovedstaden videre. Nøkkelpersoner, en rekke organisasjoner, bransjen og det offentlige har bidratt, og deler av dette arbeidet blir presentert i dette nummeret av Rosenkilden.

Det 21. februar ble dette arbeidet presentert for rogalandsbanken på et hel-dagsseminar i Stavanger. De fikk oppleve et samlet Rogaland, anført av fylkesordfører Tom Tvedt og Stavanger-ordfører Leif Johan Sevland. I kronikken de to sammen har forfattet i denne utgaven av magasinet,

kan du få en nærmere forståelse av fylkets utfordringer og muligheter.

Hvordan norsk oljepolitikk blir utformet framover er viktig for hele nasjonen, men spesielt for Rogaland hvor kompetansen er, og hvor næringen har sitt hovedsete. Innspillene som nå foreligger bør være av stor verdi for en regjering som nå skal ta noen viktige beslutninger om nasjonens og velferdsstatens framtid.

I denne situasjonen er det svært positivt at industrien, politikerne og det administrative lederskapet i regionen nå mobiliserer kraftig for en framtidsrettet petroleumsmelding og for konsekvensutredning.

Fra Pensjonsfond til

Framtidsfond?

Statens pensjonsfond utland er svære greier – verdens nest største fond etter Abu Dhabis. Med en vesentlig forskjell: Abu Dhabis styres av en enerådig sjeik som bruker oljeformuen til å bygge landet. Under kranene vokser kontor- og kulturbygg fram, motorveier og moskeer, toglinjer og turistanlegg. Alt i verdensklasse. Sjeiken bygger for en framtid uten olje og gass. Mens vi i demokratiet Norge går baklengs inn i framtida. Fortida skal sikres før framtida bygges. Vi investerer i Statens pensjonsfond – og med frykt for inflasjon: i utlandet...

Her hjemme har handlingsretningen vært å ta ut mest mulig av ressursene nå, for så å sette pengene på bok. I 2030 vil vi være 850.000 mennesker over 70 år. Staten sikrer sine pensjonsforpliktelser ved å plassere oljepengene i utenlandske obligasjoner og aksjer. Siste året gikk pensjonsfondet strålende. 3.000 milliarder ble passert i november. Oljeprisen stiger – og forventes å stige de neste to-tre årene, slik at fondet blir enda større. Samtidig vakler en rekke land økonomisk der vi har plassert oljepenger – som for eksempel i Spania. Sikkerheten er mildt sagt ikke den største. Vi har alt glemt at Oljefondet "tapte" 633 milliarder kroner i 2008. Avkastningen det året ble minus 23,3 prosent. For så å gi en realavkastning på 13,21 prosent i de 12 månedene fram til 30.06.2010. Neste gang kan fondet gå på en skikkelig smell...

Målet for Pensjonsfondets avkastning har vært 4 prosent. Fra januar 1998 fram til juni i fjor hadde fondet en netto realavkastning på 2,40 prosent og nominelt 4,33. I samsvar med handlingsregelen, legger Stortinget hvert år inn en beregnet avkastning på 4 prosent i Statsbudsjettet. Med dagens 3.200 milliarder i fondet blir dette store penger. Forsiktig bruk av oljepenger skal holde inflasjonstrusselen i sjakk, og sikre våre pensjonister en trygg alderdom.

EN FRAMTID FOR PENSJONSFONDET

Slik tenkte ikke etterkrigsgenerasjonen. Den skapte muligheter til sine barn av de knappe ressursene de hadde. De bygde nasjonen – med skoler og universiteter, veier, broer og tunneler, flyplasser og havner. Vekst i næringslivet var avhengig av kompetanse og infrastruktur. I bunn lå erkjennelser som "med kunnskap skal landet byggjast" og "der det er vilje, er der vei". Og der det er vei, er det muligheter. Krigsgenerasjonen – om vi kan bruke et slikt uttrykk – sikret sin framtid ved å investere i sine barn – etterkrigsgenerasjonen. Folketrygden kom som det siste store sikkerhetsprosjektet for en anstendig alderdom. Derfor framstår etterkrigsgenerasjonen som vinneren av de to store gevinstene i det globale lykkelotteriet: "Det fantastiske i å bli født. Og det i Norge!" Hvem har vel fortjent oppnavnet "dessertgenerasjonen" bedre? Bordet var dekket, alt før oljen ble funnet. Skal disse nå gå inn i alderdommen som "nattmatgenerasjonen"? Kan vi risikere at fondet plutselig blir tømt – fordi "en sort svane" kommer seilende – en hending som rokker ved hele vårt økonomiske system? Hvorfor sikret vi ikke våre verdier? Hvorfor gjorde vi ikke det samme som krigsgenerasjonen?

ET FRAMTIDSFOND

Norges framtid er fortsatt i Norge. Ola og Kari – vår humankapital – utgjør 80 prosent av landets verdier. Derfor er det bare investering i kunnskap som kan sikre vår økonomiske framtid.

Slik investering er dramatisk forskjellig fra den kvartalskapitalismen som styrer verdens børser – og dermed Statens pensjonsfond utland.

Kunnskap knyttes sammen med nesten alle former for mobilitet – fysisk og elektronisk infrastruktur. Nedbygging av avstander betyr frigjøring av passiv tid – transport og venting – til "produksjon": Tid er penger. Vi snakker om kompetanse og samferdsel som helt avgjørende for vår konkurransekraft. Transportgevinster lar seg lett måle. Langt verre er det med kunnskap. Her er det snakk om årelange investeringer som for eksempel bestemmer vår evne til å ta endringer før disse tar oss. Det handler om innovasjon og nyskaping. Den ser vi først når den uteblir, og konkurransekraften svekkes.

Statens pensjonsfond utland handler om aktiv forvaltning av fremmed kapital. Statens framtidsfond innland handler om aktiv forvaltning av landets humankapital.

Gjør derfor deler av Pensjonsfondet til Framtidsfondet. Sett ressursene i vei- og baneprosjekter. Kalkulasjonsrenten for disse ligger på 6 prosent – 2 prosent over kravet til Pensjonsfondets avkastning. Kost-nytte for prosjekter som Ryfast, Rogfast, Hordfast og lyntog gir samme avkastning som Pensjonsfondet oppnår i dag. Og aller viktigst: når prosjektene er bygd, ligger de der og er fellesskapets eie.

Og hvem skal bygge? Det vil anbudssvarene fortelle. Europa har stor ledighet. Arbeidskraften er tilgjengelig. Da er det for vinnerne å komme, å bygge – for så å reise hjem igjen når banen eller brua, veien eller tunnelen er på plass. Etter å ha blitt lønnet på anstendig europeisk vis – ikke av en oljesjeik, men av Statens framtidsfond innland – sågar til beste for ledigheten i Europa...

OG ET ALDRI SÅ LITE PS!

Denne "Kilden" ble skrevet den 20. februar d.å. Dagen etter leser vi professor Michael Hudsons kronikk "Oljefondet sett utenfra" i Dagbladet. Hudson har vært fondsforvalter på Wall Street og rådgiver for USAs og Canadas regjeringer og skriver jevnlig i Financial Times, The Guardian og andre store medier. Han hevder at finansklimaet har endret seg radikalt siden oljefondet ble opprettet i 1990. Nå må Norge gjøre som for eksempel Kina og Singapore og andre blandingsøkonomier: – De investerer i sin egen økonomiske framtid, i det framtidige generasjonen blir nødt til å importere eller ha tilgang til. Det bør også Norge gjøre. Et sted å begynne er å investere i hjemlig infrastruktur som veier og kommunikasjon, i utdanning, og direkte i nærliggende naboland som Island og de skandinaviske landene". Michael Hudson slår dermed spikeren i kista til den pensjonstenkning som begynte med gurun for moderne ledelse, professor Peter Drucker. Han lanserte for 50 år siden begrepet "pensjonsfondssosialisme": Aksjemarkedet skulle skaffe midler til nye investeringer i arbeidsplasser og dermed skape økonomisk vekst. – Men de siste tretti årene har aksjemarkedet snarere syltet bedriftene ned i gjeld. Skriver Hudson som begrunnelse for sine råd til pengekrike Norge.

CERNs katedral

Verdens største eksperiment til Rennesøy?

Fjellanlegget på Rennesøy er på hele 21.000 kvadratmeter – og kan tilby kjøling fra dypt vann i Mastrafjorden, tre uavhengige tilførsler av elektrisk kraft, godt utbygd fibernett, god beskyttelse utenfra mot stråling og senket oksygennivå som umuliggjør brann.

To gigabyte i sekundet, 7,2 terrabyte i timen, 173 terrabyte hver dag eller 63 petabyte i året. CERN gjennomfører verdens største vitenskapelige eksperiment i sitt forsøk på å gjenskape og forstå dannelsen av universet. Nå kan de komme til å gjennomføre beregningene og lagre alle sine data i enorme hvite fjellhaller på Rennesøy – i det som skal bli verdens grønneste senter for sikker datalagring og energikrevende servere.

Tekst: Egil Hollund

I ingeniørkretser er det nok å nevne forkortelsen CERN for å framkalle beundring og ærefrykt. Og det er ikke så rart. Helt siden starten i 1954 har den europeiske organisasjonen for kjernefysisk forskning med hovedkontor i Genève i Sveits vært banebrytende i forståelsen av universets byggesteiner. I dag har CERN nesten 3000 ansatte, rundt 8000 forskere fra 580 universiteter og forskningsinstitutter i 80 land er tilknyttet samarbeidet som drives av 20 europeiske medlemsland. I jakten på de siste manglende bitene av puslespillet som danner universets grunnleggende byggesteiner, har organisasjonen konstruert verdens største partikkelakselerator på grensen mellom Sveits og Frankrike – den såkalte Large Hadron Collider (LHC). Den er 27 kilometer i diameter. Prosjektet som helhet har hatt en kostnadsramme på over 50 milliarder kroner.

– CERN besøkte oss i februar. De er imponerte over hva vi kan tilby dem på Rennesøy, forteller direktør Jostein Kalsheim og forretningsutvikler Knut Molaug i Smedvig Eiendom – begge to tydelig engasjerte.

Smedvig står bak selskapet Green Mountain Data Centre, som gjennom et samarbeid med Lyse og EDB ErgoGroup, har invitert CERN til Rogaland og Rennesøy.

Og takker CERN ja, skal det ikke mye fantasi til å forstå Kalsheim og Molaugs

Forretnings-
utvikler Knut
Molaug i Smedvig
Eiendom mener
Green Mountain-
anlegget på
Rennesøy har et
stort potensiale.

- Før CERN har
tatt sin beslut-
ning, regner vi
med å ha inn-
gått kontrakter
med andre,
både nasjonale
og internasio-
nale kunder,
som er vel så
interessante,
sier direk-
tør Jostein
Kalsheim
i Smedvig
Eiendom.

engasjement. For ringvirkningene og konsekvensene kan bli svært store. CERNs datasenter vil komme til å koste opp mot en milliard kroner. Men mye viktigere; et slikt senter vil kreve et betydelig driftsmiljø, kontinuerlige utskiftninger og vedlikehold. For CERN er teknologiens høyborg, et miljø som skapte hele begynnelsen til dagens internett og world wide web som et rent biprodukt av forskernes behov for å kommunisere med hverandre. Dette kan altså lande på Rennesøy.

KALDT OG NOK ENERGI

Og hvorfor skulle CERN være interessert i å etablere et senter for datalagring i Norge og Rogaland? Kort fortalt handler det om et kjølig klima og god tilgang på energi – og attpåtil grønn energi. For det er ikke lite strøm som går med på å drifte en serveranlegg. Faktisk såpass mye at 2 prosent av verdens samlede CO₂-utslipp skyldes energi til dataanlegg. 60 prosent av dette går til kjøling. Av samme grunn mener også det anerkjente analyseselskapet Gartner Group at Finland, Sverige, Norge og Island er de mest aktuelle lokasjonene for framtidens IT-klustere.

- Vi leste en rapport for fire år siden om CERNs behov for datalagring. Først så vi på mulighetene for å etablere et slikt anlegg i forbindelse med iPark på Ullandhaug, forteller Kalsheim.

Smedvig er majoritetseier i iPark, der

både TDC og Netcom har etablerte data-sentre.

- Vi ønsket å bygge på dette, og så muligheten til å hente kjøling fra sjøvan-net i Gandsfjorden.

Så dukket NATOs store ammunisjonslager på Rennesøy opp for salg. Med en langsiktig leieavtale fra Smedvig og Green Mountain i ryggen, benyttet Rennesøy kommune seg av sin forkjøpsrett.

- I fjellhallen på Rennesøy ligger forholdene enda bedre til rette for grønn IT-drift. Anlegget ligger praktisk talt helt ved sjøen. Vi kan hente sjøvann til kjøling på 75 meters dyp i Mastrafjorden, som holder en konstant temperatur på rundt åtte grader året rundt, forteller Molaug.

Og ikke nok med det; fjellhallene på Rennesøy har tre uavhengige tilførselslinjer av elektrisk kraft. Det er mer enn de fleste storbyer, og gir en ekstremt høy krafttilgjengelighet. Fjellhallene gjør det også mulig å senke oksygenivået til 15 prosent, noe som gjør at en brann rett og slett ikke kan oppstå og dermed forhindres kostbare skader på følsomt utstyr.

REGJERINGEN SVARTE IKKE

Faktisk var CERN såpass fornøyd med anlegget på Rennesøy at de våren 2010 foreslo å investere mellom en halv og en milliard kroner i den store fjellhallen, mot at Norge spyttet 50 til 75 millioner i prosjektet. Men regjeringen kom aldri på banen med et skikkelig svar, og CERN valgte da i stedet å gå bredt ut. Totalt har nå seks ulike lokasjoner i Norge og 21 internasjonalt meldt seg på i kampen om CERNs gunst.

- Norge kunne faktisk ha fått selve hovedkontoret til CERN da organisasjonen ble etablert på begynnelsen av 50-tallet, men forholdt seg passive til prosessen. Vi risikerer nå at det samme kan skje igjen, sier Kalsheim.

Han skjuler ikke skuffelsen over den svake politiske oppbakkingen til prosjektet, ikke minst sentralt. For dette handler om så mye mer enn Smedvig, Green Mountain og deres partnere. For dette er ifølge Kalsheim et spørsmål om å kunne bygge en ny industri basert på naturgitte fortrinn og kompetanse.

VI MÅ BLI EN DEL AV SKYEN

Utenfor Oslo, er det i og rundt Stavanger Norge har det tyngste IT-miljøet. Denne kompetansen er bygget opp rundt olje- og gassnæringen. Men i framtiden vil høyst sannsynlig den såkalte nettskyen overta mye av de oppgavene lokale dataanlegg har hatt i det enkelte hjem og i den enkelte bedrift – enten det dreier seg om lagring eller prosessering. Dette er

kostnadseffektivt og blir muliggjort gjennom stadig raskere nettforbindelser.

- Dermed vil kompetansen i større grad bli konsentrert rundt de større sentrene der de store selskapene har sine servere stående. Uten at vi får lokalisert slike til vårt distrikt, kan kompetansen forvitte, tror Kalsheim.

Det handler også om å videreføre den råvaren som 100 prosent fornybar vannkraft representerer. Bygging av kostbare linjer og linjetapet gjør at det er verken er særlig rasjonelt, kostnadseffektivt eller spesielt miljøvennlig å transportere denne kraften til Østlandet eller nedover Europa for å "videreføre" den der.

IKKE BARE CERN

Selv om Green Mountain og Smedvig fortsatt mener de er CERNs beste alternativ når de skal ta sin avgjørelse mot slutten av året, har prosjektet utviklet seg underveis og hviler ikke lenger på CERNs avgjørelse alene.

- Før CERN har tatt sin beslutning, regner vi med å ha inngått kontrakter med andre, både nasjonale og internasjonale kunder, som er vel så interessante, sier Kalsheim – uten at han vil avsløre hvem det er.

De industrielle perspektivene er overveldende, dersom han, Green Mountain og Smedvig treffer blink. Det er nok å minne om at IKT-bransjen i Norge omsetter for 250 milliarder kroner i året allerede, mens tilsvarende tall for oljeservice er 150 milliarder kroner.

- CERN (Organisation Européenne pour la Recherche Nucléaire, tidligere Conceil Européenne pour la Recherche Nucléaire) er det europeiske organisasjonen for kjernefysisk forskning. Hovedkontoret ligger i Genève i Sveits – og verdens største partikkelakselerator Large Hadron Collider (LHC) er bygget samme sted.
- Green Mountain er etablert av Smedvig. I partnerskap med Lyse og EDB ErgoGroup er de i ferd med å etablere verdens grønneste datasenter i de 21.000 kvadratmeter store fjellhallene som NATO bygget på Rennesøy på 60-tallet og 90-tallet.
- CERN vurderer Green Mountain for sitt framtidige senter for datalagring, i konkurranse med 26 andre alternativer.

- CERN kan være starten på spennende ny æra

- Dersom CERN etablerer seg i Norge, kan det være starten på en spennende ny æra innen norsk næringsutvikling, sier prosjektleder Benedicte Fasmer Waaler i IKT-Norge.

Årsaken er blant annet at kompetansemiljøet på CERNs IT-avdeling er åpent for samarbeid og kompetanseutveksling på en måte som tradisjonelle kommersielle aktører ikke er.

- Dette har de norske pilotene allerede merket i sin dialog med CERN, og her ligger den store verdien i CERN-kontrakten, sier Waaler.

For selv om CERN driver med partikkelfysikk, fant de også opp dagens internett. De driver ikke selv med IT-forskning, men har 200 personer med doktorgrad på IT-avdelingen sin.

- Ringvirkningene som vil inntreffe i økosystemet som er den norske IKT-næringen, vil være vesentlige, og utvilsomt føre til tjeneste- og produktutvikling innenfor cloud-paradigmet, sier Waaler.

Men selv om ikke Rogaland og Rennesøy skulle vinne fram i konkurransen, mener Waaler at CERN kan bety mye for IT-miljøet i Rogaland uansett – dersom CERN etablerer seg i Norge.

- Betydningen for Rogaland av å lande kontrakten vil være helt avhengig av kompetansen i Rogaland i dag og viljen til å

jobbe med disse områdene fremover. Men kompetansemiljøer i Rogaland kan altså også engasjere seg i et forskningssamarbeid basert på en CERN-etablering på Rjukan eller et annet sted i landet, sier hun.

Det er totalt seks norske lokasjoner med i kampen om å få CERN, sammen med 21 i andre europeiske land.

ARBEIDSPASSER OG KLIMAGEVINSTER

Jan S. Grimstad, direktør for Partner Salg - Regional ITO i EDB ErgoGroup og leder for Næringsforeningens ressursgruppe for IKT, deler Waalers entusiasme for CERN. EDB ErgoGroup er for øvrig også involvert i arbeidet med å få CERN til Rennesøy.

- CERN vil være et fyrtårn for etableringen av en ny norsk næring;- internasjonale grønne datasentre. Norge og vår region har mange naturlige fortrinn i forhold til andre steder i verden, ikke minst i forhold til lav lufttemperatur, tilgang på kaldt kjølevann og tilgang på fornybar energi, sier Grimstad.

Han tror en CERN-etablering i Rogaland vil kunne få mye å si for IT-bransjen lokalt.

- CERN er kjent som en av verdens mest krevende IT-kunder, og en etablering av CERNs avanserte tungregningsinfrastruktur i vår region vil kunne bidra til kunnskapsoverføring fra CERNs forskningsmiljø til vår framtidige IKT-forskning og IKT-næring. I neste omgang kan dette også gi lokale arbeidsplasser i tillegg til globale klimagevinster, påpeker han overfor Rosenkilden.

CERNs Large Hadron Collider er verdens største vitenskapelige eksperiment.

- Den lokasjonen som eventuelt «lander» CERN vil nok oppleve at CERN fungerer som en kvalitetsgaranti overfor andre kunder, sier prosjektleder Benedicte Fasmer Waaler i IKT-Norge.

- CERN vil være et fyrtårn for etableringen av en ny norsk næring;- internasjonale grønne datasentre, mener Jan S. Grimstad, direktør for Partner Salg - Regional ITO i EDB ErgoGroup og leder for Næringsforeningens ressursgruppe for IKT.

Foto: Jan A. Tjensland/Norsk oljemuseum

Velg en bank som spiller på flere strenger

Vi har lang erfaring i Sør-Rogaland, og våre rådgivere har førstehånds kunnskap om forholdene for næringslivet i regionen. Sammen med våre kunder ønsker vi å bidra til en langsiktig sunn utvikling og vekst.

Regionen vår, som er preget av olje- og gas-sindustrien, har tett internasjonal samhandling. Som global aktør er det betryggende å ha med DnB NORs internasjonale kompetanse og tilstedeværelse.

DnB NOR er opptatt av lokalt samspill, både i næringsliv og kulturliv. Derfor er det en ære for oss å fortelle at vi har inngått et nært samarbeid

med Stavanger Symfoniorkester. Vi har latt oss inspirere av orkesteret og deres dyktige musikere – hvordan de kombinerer sitt fokus på nærmiljøet og deres ambisjoner om å nå ut til et publikum utenfor byens og landets grenser.

Velkommen til DnB NOR.

Nina Lie
Regionbanksjef
DnB NOR Sør-Rogaland

DnB NOR
Bank fra A til Å

Gunnar Hvarnes
innkasserte 3.
plassen i Bocuse
d'Or, men på
hotellet en
t-banetur unna
vant Stavanger-
regionen en enda
viktigere sier.
FOTO: TOM HAGA

Mens superkokken Gunnar Hvarnes
innkasserte tredjelassen i Bocuse
d'Or i Lyon, vant Stavanger-
regionen og Matfylket en enda
viktigere seier på et hotell like ved.

Drømmen i Lyon og matens

- Jeg har en drøm!
Tom Tvedt tar en kunstpause, og kikker utover de oppmerksomme gjestene i en av salene på SAS-hotellet i Lyon. Ved hans side sitter landbruksminister Lars Peder Brekk. Om noen minutter skal han innfri drømmen. Helt etter planen.

I Lyon:

Tekst: Harald Minge

Foto: Tom Haga

Noen timer før: Et charterfly med 400 norske passasjerer er midt i innflygingen over Saint Exupéry-flyplassen i Lyon, en av Frankrikes travleste. Denne mandagen er det ikke akkurat roligere enn vanlig, det er nemlig uken før selveste Bocuse d'Or, i det som de fleste betrakter som verdens mathovedstad. I tillegg til selve konkurransen, som i realiteten er kokke-VM, setter matnæringen hverandre stevne i de enorme kongresshallene Sirha, som ligger i utkanten av millionbyen.

De første passasjerene kom på i Oslo, mens flyet mellomlandet i Stavanger for å få med en offentlig ledet delegasjon. En blanding av folk fra selve matnæringen, de ulike organisasjonene og det offentlige. Stemningen var usedvanlig rolig – tatt i betraktning at dette er et publikum som normalt setter pris på et godt glass vin til maten. Kanskje var forklaringen at det svenske charterselskapet hadde feilvurdert sitt publikum og gått tomme for drikkevarer halvveis under serveringen?

IKKE BYGGET FOR TURISTKLASSE
Fylkesordfører Tom Tvedt har en kroppsbygning som ikke akkurat egner seg for turistklasse. Det var en av grunnene til

at han en gang var en av landets mest fryktede håndball-backer. Nå pakker han vekk notatene og forberedelsene til kveldens tale, og manøvrerer seg på plass i setet. På tross av ukomforten – han kan ikke annet enn å smile. Utpå kvelden skal han ha mange gjester til bords, og han har en solid overraskelse på lur.

På hotellet møter Tvedt en lettere reisetrøtt landbruksminister Lars Peder Brekk (Sp) som har reist til Lyon direkte fra matmessen i Berlin, med tre viktige formål. Det ene av de offisielle var svaret på en utfordring fra turbokokk Eyvind Hellstrøm, som i et intervju med Aftenposten før jul inviterte han på en spesialsightseeing på det franske bondelandet. Den utfordringen tok ham. Den andre var selvfølgelig å heie fram det norske Bocuse d'Or-håpet Gunnar Hvarnes, men det tredje oppdraget var strengt taushetsbelagt.

Synlig preget av å ha sittet i bilen halve helgen sammen med den fryktinngytende og sosialt krevende kjendiskokken, var Brekk imidlertid ikke da han sammen med fylkesordføreren ønsket kveldens gjester velkommen til en sen middag. Klokken nærmet seg 22.30 på

SAS-hotellet, selve bastionen til den stadig voksende norske Bocuse d'Or-delegasjonen. Bak Brekk sto hans kommunikasjonssjef Ottar Løvik. Stemningen var lettere stresset. Det begynte å bli sent med tanke på avisenes deadline, og kveldens positive budskap fra regjeringen måtte ut. De nødvendige poengene skulle scores.

I HAVE A DREAM!

Etter noen innledende runder med musserende kunne gjestene sette seg til bord. Harald Osa i Stiftelsen Norsk Matkultur var primært til stede i Lyon som coach for Gunnar Hvarnes, men nå la han servietten omstendelig på plass over lårene og ventet med forventning på kveldens første tale. Næringsforeningens to representanter fant også plassene sine sammen med noen hundre andre, og lykkelig uvitende gjester.

Det ble forsiktig slått med kniv på et vinglass, og stillheten senket seg over den stadig mer feststemte forsamlingen. Så gjorde den ruvende skikkelsen til Tom Tvedt seg til kjenne midt i lokalet, og da turte ingen lenger åpne munnen.

- Jeg har en drøm!

Vi aner en møysommelig oppbygget dramaturgi, og Tom Tvedt står sannelig ikke mye tilbake for originalen Martin Luther King jr. En liten forskjell: Luther King ville ha frihet, mens Tom Tvedt gjorde det klart overfor statsrådsfølget og de andre tilstedeværende at han ville ha en matens Amanda på direktesendt TV fra Stavanger.

Mens fylkesordføreren dundret inn det ene poenget etter det andre, prøvde de fleste å tolke ansiktsuttrykket på statsråden. Var han virkelig hentet helt til Lyon for å bli satt i en svært vanskelig situasjon av matfylkets fremste frontkjemper, eller var dette avtalt spill? Brekk så ut til å være i godt humør. Lovende!

ET TEATERSTYKKE I TO AKTER

Neste akt i oppsetningen mellom Tvedt og Brekk måtte vente, for nå kastet folket seg over en velfylt buffet, basert på Lyons fremste råvarer. Det ble smattet og smakt, og samtalen gikk lett over de runde bordene før det atter ble plinget i krystall. Statsråden går i gang:

- Vi har hatt for lite fokus på selve maten, og for mye vekt på samdrift og kvoter (lovende start).

Et spill i to akter i Lyon: Fylkesordføreren innledet med en tale hvor han drømte om en matens Oscar i Stavanger. I akt 2 ble drømmen innfridd av selveste statsråden, Lars Peder Brekk. FOTO: TOM HAGA

Og: - Sterk nisjeproduksjon, høy kvalitet, fokus på dyrevelferd og stolte aktører som er opptatt av å ivareta kvaliteten, er sentralt (samme fokus som prosjektet Det Norske Måltid, noterer vi).

- Regjeringen kommer med en stor matmelding før sommeren, om alle ledd i matproduksjonen og situasjonen ti år fremover (hånd i hanske dette også).

Så kommer det:

- Du nevnte et Matens Amanda Tom, men kanskje bør vi heller diskutere en slags Babettes gjestebud. Dere rogalendinger har alltid brystkassen langt framme. Et slikt matshow må inkludere hele nasjonen. Hele Norge må med (der fikk vi den ja, et skjevt smil går fra statsråden til fylkesordføreren).

- Men jeg er veldig fascinert av ideen. Derfor har vi i dag bestemt oss for å støtte den, ikke bare gjennom ord, men også med ressurser. Så nå må dere bare sende en søknad!

- VI MÅ HJEM OG JOBBE

Statsråden ble avbrutt av jubel og klappsalver fra salen. Der og da får Næringsforeningens prosjekt Det Norske Måltid regjeringens velsignelse, ikke lenger som "signal", men som et løfte. Betydningen er enorm for Stavanger-regionen og matfylket, og det skåles og gratuleres rundt bordene. Det Norske Måltid, hvor intensjonen er å kåre landets beste råvarer, har vært i drift i tre år. Nå løftes arrangementet sannsynligvis opp der det hører hjemme, som et matshow på riksdekkende tv med Arne Hjeltnes som programleder. Men mye arbeid gjenstår.

- Vi må hjem og jobbe, sier Tom Tvedt. Kvelden var over.

I have a dream! Tom Tvedt sto ikke langt tilbake for originalen i Lyon.

Her er Rosenkildens førsteside i desember i fjor. Harald Osa og Jostein Soland offentliggjør satsingen på en matens Oscar foran 500 gjester i Stavanger Forum.

Vurderer OPS for Folkebadet

Stavanger kommune vil samarbeide med næringslivet for å finne ut om et offentlig privat samarbeid (OPS) kan være løsningen når et folkebad skal bygges i Jåttåvågen. Før sommeren skal det legges fram en prinsippsak for politikerne i Stavanger.

Tekst: Harald Minge
Foto: Egil Hollund

Byggestart i 2013 og ferdigstillelse i 2015/16. Det er ambisjonen når det gjelder det mye omtalte folkebadet i Jåttåvågen. Men det finnes skjær i sjøen. Prisen på prosjektet er nå langt høyere enn det som i utgangspunktet var kalkylen, og dermed er Stavanger kommune nødt til å se på alternativer. OPS er ett av dem, ifølge Leidulf Skjørestad, direktør for bymiljø og utbygging i Stavanger kommune.

- Vi har etablert en arbeidsgruppe, og mandatet er at det skal reise en prinsippsak for politikerne i løpet av våren. Vi utreder tre alternativer i forhold til folkebadet, nemlig reduserte kostnader, sterkere kommersiell medvirkning eller et OPS. Vi går nå gjennom disse mulighetene, og henter inn erfaringer fra andre, blant annet Kristiansand, som i øyeblikket er fornøyd med sin OPS-modell under byggingen av sitt folkebad, sier Skjørestad. Nå har han tatt kontakt med Næringsforeningen for å ta temperaturen på stemningen for en OPS-løsning blant bedriftene, og for å få innspill til hvordan et slikt samarbeid kan foregå.

NATURLIG INNGANGSPORT

- Næringsforeningen er dermed den naturlige inngangsporten, og vi vil lytte til bransjen. Derfor har vi i første omgang

bestemt oss for å gjennomføre et dialogmøte i mars, og senere et møte som mer går inn på bruken av OPS i ulike sammenhenger, sier han.

Jostein Soland, administrerende direktør i Næringsforeningen setter stor pris på kommunens initiativ, og er overbevist om at OPS kan være en god modell for å få realisert folkebadet.

- Det åpner seg plutselig helt nye muligheter, og det operasjonelle grunnlaget blir langt større. Vi kan få til et unikt opplevelsessenter i Jåttåvågen fordi medlemsbedriftene våre trekkes inn, og det er jo til gode for hele samfunnet, sier han.

EGNER SEG SPESIELT GODT

Badet i Jåttåvågen vil bli en kombinasjon av et nasjonalt idrettsanlegg, og en opplevelsesdel av mer kommersiell art. På

den ene siden snakker vi om 50 metersbasseng og stupetårn, mens det i badeanlegget vil inngå badeland og velvære.

- Nettopp denne todelingen gjør kanskje dette til et ekstra spennende OPS-prosjekt. Opplevelsesdelen har et stort innslag av kommersiell aktivitet og et inntjeningspotensial som kanskje bør drives av helt andre enn kommunen, mens idrettsdelen går inn i det offentlige tilbudet. En viktig oppgave blir å få balansert dette forholdet. Vi må dessuten diskutere ting som fordeling av risiko og skillet mellom det kommersielle og det rent idrettslige.

SONDERER MULIGHETENE

- Hvem kan være aktuelle til å gå inn i et slikt prosjekt?

- Det må vi nå finne ut, men ett eksempel er jo en av de større entreprenørene, kanskje sammen med en finansierings-gruppe? Dette er en relativt ny tankegang, og derfor må vi nå sondere mulighetene. Et annet spørsmål er jo hvilken rekkefølge ting skal skje i. Skal vi tegne og planlegge anlegget først, for så å trekke inn en entreprenør i etterkant, eller er det best å trekke inn entreprenøren allerede i planleggingen? Så må vi også vurdere om det finnes tilstøtende områder som kan frigjøres for kommersielle formål til de som inngår i samarbeidet, uten at vi på noen måte har konkludert i den retning, sier Skjørestad. Stavanger kommune eier nemlig det aktuelle arealet, som ligger like ved det skjeve tårnet.

Dersom politikerne godtar en OPS-modell, ser ikke Skjørestad bort i fra at også andre byggeprosjekter kan tilrettelegges på denne måten.

- Folkebadet egner seg særdeles godt, men også når det gjelder skoler, barnehager, sykehus og sykehjem kan dette på sikt vurderes dersom vi trekker med oss positive erfaringer fra Folkebadet, selv om vi nok er litt mer tilbakeholdne her, sier Skjørestad.

Kommunen og Næringsforeningen vil samarbeide med næringslivet for å finne ut om et offentlig privat samarbeid (OPS) kan være løsningen når et folkebad skal bygges i Jåttåvågen. Fra venstre: Ørjan Berven, juridisk rådgiver Stavanger kommune, Leidulf Skjørestad, direktør bymiljø og utbygging i Stavanger kommune og Jostein Soland, adm. direktør i Næringsforeningen.

FLEKSIBILITET

MED AIRFRAME UTSTILLINGSSYSTEM

Fleksibelt rammesystem:

- Monteres uten verktøy
- spennende byggemuligheter

Dekorpanel med print og magnetfeste:

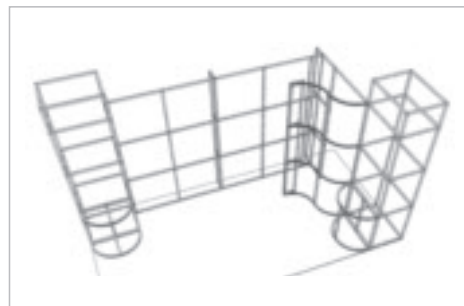
- Sandwichplater med aluoverflate
- Akrylplater for bakkelysning

Muligheter:

- Høy gjenbruksverdi
- Messevegger
- Disker, bord, hyller
- Innbygging av flatskjerm

Tilbehør:

- Belysning
- Messegulv
- Flightcase

*"Messe, utstilling eller bare tomme kontorvegger?
Vi har løsninger for det meste og printer på de aller fleste materialer. Vi har egne designere og leverer høy kvalitet til inn- og utland. Ring oss for en uforpliktende samtale."*

Egil Hagir | Prosjektleder | 909 14 759

BITMAP*

Kvitsøygata 15, 4014 Stavanger
Tlf. 51 84 92 30, post@bitmap.no
www.bitmap.no

Comrod designer og produserer militære antenner, marine antenner, teleskop og flerdelte master, strømforsyning, batteriladere og industriprodukter.

Våre produkter er forbundet med innovative høykvalitets kommunikasjonsløsninger og holdbare produkter.

Comrod AS

Fiskaaveien 1, N-4120 TAU
Tel.: +47 51 74 05 00
E-mail: sales@comrod.com

Fax: +47 51 74 05 01
Web: www.comrod.com

Kor har DU tenkt deg hen?

Det lønner seg å ha en plan. Enten du trenger trykksaker eller nettsider, bistår vi deg med kommunikasjonsrådgivning og design.

Ikke nøl med å ta kontakt med oss for en slående og kostnadseffektiv løsning.

Vi forsterker budskapet!

Telefon 965 18 000 | post@impressmedia.no | impressmedia.no

impress
DESIGN | TRYKK | WEB

Oljeropet fra Vest!

Rogalandsbenken møtte et unisont Rogaland i Atlantic Hall mandag 21. februar. Med brystkassen langt framme gjorde bransjens tungvektene, regionens mest framskutte politikere og lederne for de ulike organisasjonene det klart hva olje- og gasshovedstaden forventer av Petroleumsmeldingen.

- Hvis dere har noen gode ideer om et kompromiss i regjeringen, så ikke spring til Aftenbladet, men kom direkte til oss, sa Eirin Sund (Ap), nestleder i energi- og miljøkomiteen. Kommentaren vakte allmenn latter blant et par hundre seminardeltakere, men uttalelsen var neppe særlig humoristisk ment. Den er nemlig svært betegnende for situasjonen når det gjelder spørsmålet om konsekvensutredning i nord. Som hennes kollega på rogalandsbanken Ketil Solvik-Olsen (Frp) kommenterte: - Med SV til stede i regjeringen er det grunn til å frykte en avviklingsmelding, og ikke en Petroleumsmelding.

Det var vanskelig å finne noen i Atlantic Hall som ikke mener at vi trenger en konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen nå.

VÅKNE OPP-MELDING

Andre i salen mente det var mer aktuelt å kalle Petroleumsmeldingen for en våkne opp-melding. Og hele poenget med seminaret som var koordinert av fylkeskommunen, var nettopp å gjøre oppmerksom på konsekvensene dersom det ikke ble åpnet for nye leteområder. Ikke bare for Rogaland, men for hele nasjonen. Administrerende direktør på BI Stavanger, Bjørn Bugge, dundret inn budskapet sitt fra talerstolen:

- Det er på tide å fjerne myten om at olje- og gassbransjen er på vei inn i solnedgangen. Beregninger viser at kloden vil ha minst like høyt forbruk av olje og gass i 2035, som i dag, sa han, og ga oss en forsmak på hva som ventet dersom disse midlene forsvant fra statsbudsjettet.

- Brutto nasjonal produkt vil bli redusert fra 2.500 milliarder til 1.900 milliar-

der kroner. Hva skal erstatte det gapet? Poenget er at vi er totalt avhengige av oljen, og det er jo helt utrolig at vi ikke er villige til å innrømme det. Hvorfor kan vi ikke oppføre oss anstendig mot en næring som står for en tredjedel av statens inntekter, sa han, og støttet seg på tallene fra Ernst & Young som ble presentert like før: På landsbasis omsetter bransjen for 296 milliarder kroner, 95 av dem kommer fra Rogaland. Antall ansatte i oljebransjen øker jevnt og trutt.

De ulike aktørene inntok talerstolen med stort sett samme konklusjon, selv om innfallsvinklene var forskjellige.

Øyvind Dahl Stamnes, Statoils direktør for nordområdestrategi:

- Behovet for nye leteområder er stort, og vi er allerede på overtid. Et politisk kompromiss kan bety utsettelse. Lofoten og Vesterålen må komme først. For å opprettholde produksjonen etter 2020 er

Vi har en felles oppgave, og faren er at vi tror at alle i Norge har den samme kunnskapen om olje- og gassbransjen som oss, sa fylkesordfører Tom Tvedt, som sammen Stavanger-ordfører Leif Johan Sevlund anførte troppene med en 15 minutters innledning hver.

Brutto nasjonal produkt vil bli redusert fra 2.500 milliarder til 1.900 milliarder kroner uten olje- og gasspengene. Hva skal erstatte det gapet? Undret Bjørn Bugge.

Parhestene og ex-journalistene Bjørn Vidar Lerøen og Einar Knudsen ledet konferansen med sikker hånd og med spisse spørsmål.

Med SV til stede i regjeringen er det grunn til å frykte en avviklingsmelding, og ikke en Petroleumsmelding, sa Ketil Solvik-Olsen (Frp).

vi simpelthen nødt til å ha tilgang til nye arealer.

Kjell Pedersen, administrerende direktør i Petoro:

- Det er tid for å benytte virkemidler som gjør en forskjell. Ikke minst må vi få til økt utvinning på de modne feltene. Ser vi stort på det, er det faktisk mer ressurser i de nåværende enn de nye feltene. Samtidig ser vi at norsk oljeproduksjon synker raskt, og vi er avhengige av nye felt. Da nytter det ikke å lete i allerede oppløyd mark.

Alfred Nordgård, direktør for næringspolitikk OLF:

- En konsekvensutredning i nord er nødvendig for at næringen skal opprettes etter 2020. Olje- og gassnæringen utgjør 55 prosent av landets eksport, og vi får bare håpe at ikke statsministeren lar seg påvirke av de små regjeringspartiene.

Geir Pollestad (Sp) måtte påpeke at regjeringsekteskapet bød på visse problemer med tanke på konsekvensutredning i nord:

- Er du gift, så er du gift hver eneste dag – hele året, sa han.

Siri Meling påpekte at Høyre snart lanserte sin egen petroleumsmelding, og

Vi ser at norsk oljeproduksjon synker raskt, og vi er avhengige av nye felt. Da nytter det ikke å lete i allerede oppløyd mark, sa Kjell Pedersen, administrerende direktør i Petoro.

oppfordret regjeringen til å ha fokus på forutsigbarhet og langsiktighet for bransjen, og at regjeringen heller burde satse på et bredt flertall i Stortinget i stedet for et internt kompromiss. – Det ble jo gjort i forbindelse med rovdyrpolitikken, skjøt Solvik-Olsen inn.

Fylkesordfører Tom Tvedt og Stavanger-ordfører Leif Johan Sevlund anførte troppene med en 15 minutters innledning hver. Førstnevnte oppsummerte slik etterpå:

- Vi har en felles oppgave, og faren er at vi tror at alle i Norge har den samme kunnskapen om olje- og gassbransjen som oss. Det viktige er at petroleumsmeldingen blir en bred styringsplattform for alle relevante aktører, og at den gjenspeiler en bærekraftig forvaltning av våre olje – og gassressurser. Den må skape en felles virkelighetsforståelse mellom de ulike aktørene, og få en bred politisk forankring i Stortinget. Den må ikke bare fokusere på olje – og gass, men også vurdere det større energibildet, inkludert fornybare energikilder, avsluttet han.

Av Harald Minge og Egil Hollund

Arbeidet med Petroleumsmeldingen

Arbeidet med Petroleumsmeldingen er koordinert av Rogaland fylkeskommune. Mandatet ble gitt av Rogalandsbenken 12. januar 2010.

En rekke aktører har involvert seg og kommet med innspill

Høringsutkastet ble vedtatt i fylkesutvalget 27. april 2010, og sendt olje- og energiminister Terje Riis-Johansen 26. mai 2010.

Rådgivende utvalg:

Utvalget skal jobbe for at flest mulig av de prioriterte områdene fra Rogaland tas med i Petroleumsmeldingen.

Fylkesutvalget er politisk styringsgruppe for prosjektet.

Det rådgivende utvalget ledes av fylkesordfører Tom Tvedt, og rapporterer til fylkesutvalget.

Lederne for underutvalgene rapporterer underveis til fylkesutvalget via fylkesordføreren.

10 underutvalg i arbeid – over 90 kompetente nøkkelpersoner fra energiklyngen – og fra hele fylket.

**SE ARBEIDET
FRA ALLE
ARBEIDSGRUPPENE**

BLA OM >>>

ÅPNING AV NYE LETEOMRÅDER/ KONSEKVENsutREDNINGER

Leder: Kristin Bremer-Nebben, OLF

Medlemmer:

Representanter fra Statoil, ENI, North Energy, Shell, Conoco Phillips, GDF Suez, Total og OLF (dette underutvalget er tilsvarende koordineringsutvalget i OLF som arbeider med forvaltningsplanen for nord-områdene, den såkalte HBF. OLF-utvalget arbeider på nasjonal basis).

Fokusområder:

Konsekvensutredning og åpning av nye leteområder.

Beskrivelse av situasjonen:

Ingen nye områder er åpnet for letevirksomhet siden 1994. Det er få nye større prospekter å lete i, og investeringsviljen hos de internasjonale selskapene er usikker. Åpning av nye områder, som utenfor Lofoten og Vesterålen, vil også ha stor betydning for den nasjonale petroleumsklyngen når det gjelder den langsiktige verdiskapingen og dermed også sysselsettingseffekten. Opprettholdelsen av den langsiktige petroleumsvirksomheten over hele landet er avhengig av at det gjøres nye funn som er store nok til å forsvare separate utbygginger. Dette vil bidra til å opprettholde både sysselsetting og inntektsgrunnlaget for en rekke kommuner i fylket. Derfor er det også viktig at også nordområdene, inkludert Barentshavet, åpnes for virksomhet. Slik virksomhet vil ha ringvirkningseffekter for lokalsamfunn og regioner som er knyttet opp til petroleumsvirksomheten. Det ligger fremdeles store uoppdagede ressurser på norsk sokkel som bør finnes og utvikles til beste for fellesskapet.

Konkrete arbeidsoppgaver:

- a) Arbeide for at det (bør) åpnes for petroleumsvirksomhet i alle lovende områder utenfor Nord-Norge, herunder Nordland VI, Nordland VII og Troms II, men med strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap, og med sameksistens til andre næringer, spesielt fiskeri – og havbruksnæringen.
- b) Arbeide for at de nevnte (nye) leteområder konsekvensutredes i henhold til petroleumsløven:
 - Miljømessige forhold vektlegges.
 - Total verdiskaping utredes, inklusiv næringsvirksomhet, sysselsetting, og inntektsgrunnlag (staten og de berørte lokalsamfunn).
- c) Dersom det, etter konsekvensutredninger, ikke er tilrådelig å sette i gang med petroleumsvirksomhet, kan områder utelukkes for en nærmere bestemt periode. Kombinasjonen teknologit utvikling og verdens behov for hydrokarboner vil på sikt kunne muliggjøre miljømessig forsvarlig leting og produksjon i flere og flere områder – også i de miljømessig sårbare.
- d. Legge til rette for at det stilles krav til industrien om å utvikle nødvendig og eventuell ny teknologi for operasjoner i miljømessige sårbare områder.

Status:

Næringen arbeider gjennom OLF tett for å synliggjøre konsekvenser ved å utsette prosessen med å klargjøre for åpning i nord. OLF har jevnlig møter med politikere og lokalpolitikere for å få fram nødvendigheten av å sette i gang en konsekvensutredning for områdene Nordland VI, Nordland VII og Troms II.

DE POLITISKE FØRINGER

Leder: Fylkesordfører Tom Tvedt

Medlemmer:

Fylkesutvalget (som også er politisk styringsgruppe)

Høyre - Janne Johnsen, Ragnhild Osmundsen, Sveinung Stensland og Leif Erik Egaas

Arbeiderpartiet - Tom Tvedt, Kristine Gramstad og Per Bjørn Eriksen

Fremskrittspartiet - Ola Ingvaldstad, Anita Egeli og Einar Endresen

Kristelig Folkeparti - Ellen Solheim og Jan Gunnar Matningsdal

Sosialistisk Venstreparti - Klara Gauthun Tveit

Senterpartiet - Odd Arild Kvaløy

Venstre - Jarle Braut

Lederne for underutvalgene rapporterer underveis til fylkesutvalget via fylkesordføreren:

Fokusområder:

- Arbeide for at meldingen blir en bred styringsplattform for alle relevante aktører i Rogaland.
- At den gjenspeiler en bærekraftig forvaltning av våre olje – og gassressurser.
- At den har et kortsiktig og langsiktig perspektiv, både lokalt, regionalt og sentralt.
- At den skaper en felles virkelighetsforståelse mellom de ulike aktørene.
- At den får en bred politisk forankring i Stortinget.
- At den ikke bare fokuserer på olje – og gass, men også det større energibildet, inkludert fornybare energikilder.

Beskrivelse av dagens situasjon i forhold til fokusområdene:

Fylkesutvalget har hatt saken til behandling gjennom hele 2010 og også nå i 2011. (Regelmessige oppdateringer fra arbeidet i de respektive underutvalgene). Partiene i fylkesutvalget arbeider også direkte med sine respektive representanter på Rogalandsbenken (som holdes kontinuerlig oppdatert) og via sine sentrale partiorganisasjoner. Overordnet mål for flertallspartiene: Å få gjennomslag for så mye som mulig av det som ligger i høringsuttalelsen fra Rogaland Fylkeskommune (av april 2010/oversendt regjeringen mai 2011).

Framtidige trusler:

At Rogaland ikke får gjennomslag for fylkets viktigste punkter.

Mulige tiltak:

Arbeide kontinuerlig frem til stortingsmeldingen legges frem.

FORHOLD RELATERT TIL LETING, PRODUKSJON, TRANSPORT OG SALG AV GASS

Leder: K. Tormod Karlsen, Haugaland Vekst

Medlemmer:

Utvalget er sammensatt med representanter blant annet fra Gassco, Gassnor, og Statoil Kårstø. Sekretariat er opprettet ved Polytech.

Fokusområder:

Det har vært foretatt et foreløpig arbeid knyttet til ovennevnte problemstilling hvor Haugaland Vekst har benyttet forskningsstiftelsen Polytec til å bidra med å se nærmere på tema knyttet til hvordan optimalisere verdien av våre gassressurser, også ved økt bruk av gass i Norge – og i Rogaland. Vi har i arbeidet også knyttet til oss miljøer som blant annet Gassco, Gasnor og Haugaland Gass som foreløpig har bidratt med innspill til dette arbeidet.

Temaene som blir belyst i det pågående arbeidet er:

Leting etter gass – kartlegging av ressursgrunnlaget, operativ letevirksomhet, feltutbygginger og feltmodifikasjoner: Innenfor "leting etter gass" har petroleumsnæringen sentrale utfordringer relatert til drivere som miljø, økt utvinning, gassavsetning, dypt vann og små felt. I fremtiden antas størrelsen og hyppigheten av nye funn å være lavere enn foregående tiår og de vil som ofte finnes i områder uten gass/olje infrastruktur. Kårstø-anleggenes fremtid er avhengig av tilførsel av ny gass i et langsiktig perspektiv. Basert på dagens prognoser antas det av innmatingen av gass til Kårstø og andre store prosessanlegg vil kunne bli betydelig redusert fra 2020. Et tiltak for å bremse denne negative utviklingen er å styre gass fra nye funn til eksisterende anlegg fremfor å bygge nye. Med den unike kjernekompetanse som finnes innenfor gassprosessering regionalt, er det viktig at man legger forholdene til rette for at gass fra felt i nordområdene kan transporteres til Kårstø.

Produksjon, prosessering og transport av gass: "Norsk olje- og gassvirksomhet har en framtid som er minst like lang som sin fortid, cirka 36 prosent av det totale ressursgrunnlaget er produsert og solgt. I de neste årene vil væskeproduksjonen fortsette å avta, mens produksjonen av gass vil fortsette å øke. Det er ikke mulig å dekke verdens økende energibehov alene med økt satsing på fornybar energi. Selv de mest optimistiske anslag fra IEA viser at behovet for olje og gass vil være omtrent på dagens nivå også i 2050.

Nasjonal eksport og fordeling/forbruk av gass: I 2010 ble det satt ny rekord for eksport av gass fra Norge. I 2010 transporterte Gassco 97,3 milliarder kubikkmeter gass til Tyskland, Belgia, Frankrike og Storbritannia, en marginal økning på 700.000 kubikkmeter fra 2009 (Petero.no – 12.01.2011). Tallene bekrefter at norsk gass fortsatt har en meget sterk posisjon i et stadig mer krevende gassmarked. Mens 97,3 milliarder ble sendt ut av landet, gikk 1,7 milliarder til innenlands forbruk.

FORNYBAR ENERGI I ROGALAND

Leder: Jan Soppeland, Greater Stavanger

Medlemmer:

Birger Haraldseid, Greater Stavanger

Frank Emil Moen, Næringsssjefen i Dalane og Dalane videregående skole (Vind og opplæring)

Rune Hersvik, Norsk vindenergi

Bjørn Honningsvåg (Vannkraft), Lyse Kraft

Mette Kristine Kanestrøm (Vind mest offshore), Lyse Vind

Arne Rannestad (Gass- bio gass og fjernvarme), Lyse Neo

Inge Håvard Åarskog, Ryfylke IKS

Thor Gunnar Johannessen (Offshore vind), Arena Now

Marianne Tonning Kinnari (fornybar energi), Innovasjon Norge

Camilla Løvaas Stavenes, Rogaland Fylkeskommune

Mohsen Assadi og Øystein lund Bø, UIS/Cense

Arvid Nesse, Met Senteret

Inger K. Haavik, Haugaland Vekst

Jarle Nilsen, ordfører Utsira

Birte Marie Skofteland (Sol og all annen fornybar), ONS

Jan Alne, regiondirektør i Statkraft

Olav Stav, Stavanger Kommune

Fokusområde:

Visjonen er å bygge en teknologisk og kompetansemessig bro fra en tungt petroleumsbasert energiklynge til en regional næringsklynge med et bredere spekter av energinæringer. Vi ønsker å legge forholdene til rette for videre utbygging av fornybare energiprojekter i Rogaland, bidra til brobyggingen (teknologisk) fra produksjon og bruk av petroleum til nye (fornybare) energikilder (som havvind) og arbeide for at Rogaland bidrar til at Norge oppfyller sine internasjonale klimaforpliktelser.

Beskrivelse av situasjonen:

Utviklingen av fornybare energikilder vil på lengre sikt kunne bidra til både verdiskaping og utslippsbegrensninger, men de vil i uoverskuelig fremtid ikke kunne erstatte energiproduksjonen fra olje- og gassressursene. Vi må utnytte eksisterende kompetanse og industriens evne og vilje til omstilling, videreutvikle relevant teknologi, vurdere konkurransemessige rammebetingelser og sørge for konsekvensutredninger. Vi har i dag ikke informasjon som tilsier at fornybar energi vil bli noen vesentlig del av den kommende Petroleumsmeldingen fra regjeringen til Stortinget. Kjerneområder er vindkraft on- og offshore, vannkraft (også som grønt batteri), grønne sertifikater, Geo og Bio (Varme og kraft) og ENØK.

Tiltak:

Høringsuttalelser: Offshore Vind, El-sertifikater, Petroleumsmeldingen

Scenario: Hvordan komme fra dagens situasjon til å realisere vedtatte mål for Rogaland i 2020?

Infopakke til bruk for alle deltakere – som bringer frem de gode historiene!

FORSKNING OG UTVIKLING

Leder:

Anna Aabø, administrerende direktør IRIS

Medlemmer

Helge Ole Bergesen, forskningsdirektør ved Universitetet i Stavanger

Njål Gjedrem, seniorrådgiver, Statoil

Bernt Pedersen, teknologirådgiver, Shell

Fokusområde

Utvalget skal se den nasjonale FoU-virksomheten knyttet til verdiskapingen innen petroleum, synliggjøre at oljeproduksjonen faller og at det trengs større innsats innen forskning og utvikling, med vekt på stor-skala testanlegg. På dette bakteppet blir det for utvalget viktig å sette FoU i kontekst med økt utvinning, nye områder (for leting og produksjon) og leverandørindustrien.

Beskrivelse av dagens situasjon i forhold til fokusområdene

Oljeproduksjonen faller. Det er mangel på gassressurser på lengre sikt, og det hersker usikkerhet om det fremtidige gassmarkedet i Europa. Mange små funn erstatter ikke produksjonen. Ressursene er vanskeligere å finne – i stadig mer utfordrende områder: Større teknologiske utfordringer stiller økte krav til forskning og utvikling: Utvikling av teknologi for mer kompliserte brønner, større havdyp og nordområdene. Det er behov for å utvikle teknologi som gjør at vi får mer ut av det som allerede er funnet. Dette nødvendiggjør et bedre samspill mellom leverandørindustrien og FoU-institusjonene. Høyere bevilgninger er nødvendige.

Boring er et godt eksempel på hva som allerede er oppnådd i Norge gjennom ekstensiv FoU og godt samarbeid mellom forskningsmiljø, leverandører og oljeselskapene selv. Fra det manuelle arbeidet på boredekket, via mekanisering til automatisering og økende grad av fjernstyring.

Framtidige trusler

Petroleumsnæringen med alle sine sidespor er ryggmargen i Norges velferdssystem. I en fersk SSB-rapport sies det at nedbyggingen av petroleumssektoren ikke vil gi store makroøkonomiske utfordringer de neste 20 årene. Utvalget deler den skepsis som BI-forskerne Hilde C. Bjørnland og Espen R. Moen uttrykker i sin kronikk "Oljens ringvirkninger" på dette teamet.

Med referanse til blant annet den omtalte SSB-rapporten, opplever vi en manglende forståelse i sentrale østlandsområdet for verdiskapingen som skjer innenfor den utvidede petroleumsvirksomheten.

Midler til petroleumsforskning er ofte en salderingspost i budsjettforhandlinger, jf. PETROMAKS. Rapporten lagt fram av Åm-utvalget i fjor er klar på at satsing på videre FoU er essensielt om Norge skal kunne nyttegjøre seg de petroleumsressursene som er både bekreftet og antatt. Nye utvinnings-tiltak forutsetter tilgang på kompetent personale og sterke universitets- og forskningsmiljøer som kan bidra til teknologiutvikling.

Mulige tiltak

Underutvalget har for tiden ingen konkrete tiltak på listen, men vil i sitt neste møte konkretisere tiltak relatert til lobbyvirksomhet, artikkelskriving og konkrete innspill.

MANGFOLD, KLYNGESAMARBEID OG VERDISKAPING

Leder: Jostein Soland, adm. direktør Næringsforeningen

Medlemmer:

Martin Gjelsvik	Forskningsleder IRIS
Anne Jorunn Møkster	Adm.direktør, Møkster Shipping AS
Bernt Jarle Dolmen	Informasjonsdirektør, Eramet (Sauda)
Birger Haraldseid	Mulighetsutvikler, Greater Stavanger
Björg Sandal	Kommunikasjonsdirektør, Aibel AS
Torbjørn Valdemarsen	Vice President Construct., Aker Egersund AS
Klaus Mohn	Sjefsøkonom, Statoil
Finn Krogh	Direktør, Norsk Oljemuseum
Bjørn Vidar Lerøen	Politisk rådgiver, Stavanger kommune
Odd B. Skjærseth	Adm. dir., Well System Technology
Bernt Arne Breistein	Ex. Director Advisory, Ernst & Young AS
Sveinung Sletten	Informasjonsdirektør, Petoro
Heidi Olsen Roalsø	Informasjonssjef - Leting norsk sokkel, Statoil
Frøde Berge	Utviklingssjef, Næringsforeningen
Sekreteriat :	Anne Woie. Prosjektkoordinator, Næringsforeningen

Fokusområder:

Regionen har en robust og internasjonalt ledende petroleumsfylke. Denne må sikres videre utviklingsmuligheter – regionalt, nasjonalt og internasjonalt. At sentrale petroleumsbedrifter har sine hovedkontor i Rogaland, er avgjørende for at fylket kan framstå som totalleverandør – der FoU-miljøer, næringsliv og offentlige institusjoner samarbeider.

Hovedutfordringer:

ØKT UTVINNING: Arbeidet med eksisterende felt er tidskrittisk og må prioriteres. Disse representerer en betydelig inntektskilde som i dag ikke utnyttes til fulle. Ifølge Utvinningsutvalgets rapport (Åm-utvalget), er det et inntektspotensial på 7000 milliarder kroner knyttet til økt utvinning på norsk sokkel. Et sterkt og handlekraftig Petoro er en viktig bidragsyter til mangfold, verdiskaping og innovasjon på norsk sokkel. Petoro må derfor tilføres mer ressurser slik at selskapet styrkes i tråd med forutsetningen som lå til grunn ved fusjonen mellom Statoil og Hydro.

NYE OMRÅDER: Tilgang til nye kvalitetsarealer for leting og utvinning vil være en stadig viktigere forutsetning for selskapenes investeringsvilje på sokkelen, og for deres tilstedeværelse i Rogaland. Derfor er det en klar sammenheng mellom videreutvikling av den norske oljeklyngen og åpning av områder som Nordland VI, Nordland VII og Troms II for letevirksomhet.

KOMPETANSE OG FORSKNING OG UTVIKLING: Regionen må utvikle og tiltrekke seg kompetanse og ha et forskningsmiljø som oppmuntrer til videre innovasjon. Fraværet av store prosjekter med krav til nytenkning og innovasjon innebærer et paradigmeskifte. Selskapene og myndigheter må finne fram til nye måter å samarbeide på. Norsk leverandørindustri og forskningsmiljøer er ledende på en rekke teknologiområder, ikke minst som en følge av et bredt og langsiktig samarbeid med oljeselskaper på norsk sokkel. Forskning og utvikling er svært viktig for verdiskapingen på norsk sokkel. En opptrapping av innsatsen på dette feltet må også inkludere bedre rammevilkår for kommersialisering av ny teknologi og nye løsninger.

NORSK INNHOLD, LEVERANDØRINDUSTRIENS ROLLE, KONKURRANSEEVNE OG RINGVIRKNINGER

Leder: Øystein Hansen, LO Rogaland

Medlemmer:

Jan Johannesen, Marine Aluminium, Arild Håvik, Aker Solutions, Momir Repaja, Aibel

Fokusområder:

Standardisering som virkemiddel for å øke norsk innhold. I dag må "alle" oppdrag gjennomdesignes på nytt, da man ikke bruker standardisert vare, såkalt "hylleware". Utvalget ser ikke for seg at standardisering vil kunne være et alternativ i alle enheter på norsk sokkel. Men det burde være mulig å standardisere enkelte komponenter eller enkelte produksjonsenheter for utvikling av små felt eller haleproduksjon. Ulempen med standardisering av komponenter kan være at dette kan stoppe utvikling/innovasjon på enkelte områder. Dermed kan man risikere at dette går utover sikkerheten. Dette kan imidlertid forebygges ved at komponentene enkelt kan skiftes ut (LEGO-system), slik at utviklingen av komponentene kan skje uavhengig av ramme eller øvrig utstyr i rammen.

Betydningen av kontraktsinnholdets sammensetning ved anbudsutlysning

Det understrekes fra alle utvalgsmedlemmene at norsk innhold og norske arbeidsplasser ikke må vektlegges så sterkt at det går utover konkurranseevnen i et internasjonalt marked. Men det er sagt at "Prosjekthukommelsen er Norges dårligste hukommelse". Gang på gang settes oppdrag ut til utlandet i små pakker. Dette medfører at Norske selskaper ikke er konkurransedyktige på anbudspris, men tjener gode penger på oppgradering og reparasjoner før installasjoner tas i bruk. Dette er dårlig prosjektøkonomi totalt sett. Norske bedrifter har en stor konkurransefordel på prosjektstyring, men dette blir av liten betydning ved oppdeling av kontraktene i "småpakker". Utvalget at det er fem kriterier som må vektlegges ved kontraktstildeling. Det er kvalitet, gjennomførbarhet, design, hms og pris.

Hva skal til for å optimalisere ringvirkninger i lokalsamfunn?

Når det gjelder ringvirkninger, så sliter leverandørindustrien i stor grad med "kompetansetyveri" fra leverandører til operatører. Operatørselskapene må bidra til at fylkeskommunen legger til rette for å utdanne fagfolk med riktig kompetanse som leverandørindustrien så ansetter gjennom å etablere seg lokalt. Slik kompetanse bygges ikke over natten, og dette krever derfor at det brukes ressurser til dette arbeidet. Som eksempel kan nevnes at man i Rogaland og Hordaland brukte finske, italienske og britiske fagarbeidere til å bygge plattformmoduler i oppbyggingen av petroleumsklyngen, mens man bygde opp kompetanse lokalt gjennom å bygge opp fagbrevordninger som tilfredstilte de standarder som næringen og myndighetene krevde. Man ble da omsider selvforsynt med denne kompetansen gjennom at fylkeskommunene bygde en infrastruktur som leverandørindustrien høstet av. Det er viktig å fremme at dette arbeidet ble gjennomført i en gjensidig tillit og forpliktelse fra alle involverte parter, med det som mål å bygge opp regionale fortrinn. Utvalget foreslår at det tas initiativ til et arbeid som ser på hvordan man kan bygge opp dette arbeidet langs hele kysten.

OMDØMME OG REKRUTTERING

Leder: Egil Severeide, Haugesundsregionens næringsforening

Medlemmer:

Kristin Bremer Nebben, OLF
Dag-Olaf Ringe, Total
Egil Hollund, Næringsforeningen i Stavanger-regionen
Inger Lise Aarrestad Rettedal, Statoil
Birger Haraldseid, Greater Stavanger
Einar Knudsen, energirådgiver

Fokusområde:

Bidra til at petroleumsindustrien får et realistisk omdømme og sikre den langsiktige rekrutteringen til bransjen.

Beskrivelse av situasjonen:

Folk har et svært godt hovedinntrykk av næringen. Vi er ledende i verden, innovativ og nyskapende. Næringen har gode framtidsutsikter og jobber i 50 år til og 42 prosent av befolkningen kan tenke seg å jobbe her. Inntrykket er at det er høyere sikkerhet offshore enn på land. Det er betydelig politisk oppmerksomhet og innflytelse og mange er enige om at "Vi kan takke oljen for levestandarden". Næringen øker også vår evne til internasjonalisering og bidrar til økt kulturelt mangfold og gjør vår region mer attraktiv.

Trusler:

Tilfredsheten skaper sløvheter - "det går jo så godt". Det kan feste seg et inntrykk av en næring på hell. Miljøbevegelsen per dags dato premissene for mye av debatten. Oljenæringen trekker nordover, og kan slå ut begge veier for Rogaland i folks bevissthet. Næringen risikerer lav tillit i forhold til miljø, etikk og moral. Kjennskapen til leverandørene og leverandørindustrien er lav. Skepsis i nord er større. Ungdom vet ikke hva man kan bruke realfag til og unge har for liten kunnskap om hvilken næring som står for verdiskapingen i landet.

Mulige tiltak:

Hovedoppgaven vil bli å spre kunnskap slik at beslutningstakere og opinionspåvirkere får et realistisk bilde av næringens utfordringer og potensiale. Mulige tiltak er: Årlig ordførermøte i Rogaland, lage tilgjengelig faktabase, gjøre næringens utfordringer til valgkamptema, distribuere håndterlig informasjon til lokalpartier, mobilisere kjente navn i politikk, næringsliv, fagbevegelse og blant ungdom, lage tilgjengelig kronikkbase om utvalgte tema, rådgiversamling i ungdomsskolen, årlig rektormøte, "Energiuke" i ungdomsskolen, Regionale symposium om energi med et "læreperspektiv", synliggjøring av næringens betydning for den enkelte kommune gjennom media, vise fram lokale bedrifter som "lever" av oljå og hvilke utfordringer næringen står overfor.

OMSTILLING, KOSTNADSNIVÅ, STANDARDISERING OG SMARTE LØSNINGER

Leder: Dag Kjosavik, Tranberg AS

Medlemmer: Geir Austigard, Øglænd System AS, Geir Owe Egge, PI Intervention AS

Fokusområde:

Fokusområde er ny teknologi og internasjonalisering. Vi ser for oss at regionens sterke knytning mot olje- og gassvirksomhet vil vedvare. Fortsatt satsing innenfor petroleumsrelatert industri er derfor svært fremtidsrettet. De bedriftene som skal lykkes må kunne omstille seg raskt for å møte endringer i teknologi, samtidig som markedsarenaen utvides til å bli det globale markedet.

Beskrivelse av situasjonen:

Bedriftene som utvikler ny teknologi og hurtig omstiller seg til nye markedskrav, vil være best i stand til å gjøre suksess både nasjonalt og globalt. Der må en sterkere grad av tilrettelegging for teknologiutvikling. Mange norske leverandører til olje- og gassindustrien har allerede etablert seg på det internasjonale markedet, men det er sterkt behov for å stimulere også de mindre bedriftene til å konkurrere "ute". Vi må bort fra å forsvare hjemmemarkedet til å angripe utemarket. Bedriftene i Rogaland er kjent for å ville "klare seg selv" uten å måtte samarbeide noe særlig med andre bedrifter eller universitet eller forskningsmiljøer. Dette har vært en modell som har fungert godt så lenge man opererer i et lokalt kjent marked. I fremtidens globaliserte marked vil man være avhengig av samarbeid med internasjonale aktører og andre kulturer. Dette samspillet vil være nødvendig å beherske for å forstå og kommunisere tekniske løsninger og ideer mot globale markeder.

Konkrete tiltak:

Forenkling av skattefunnordningen for SMB (for eksempel bedrifter med omsetning under 30 mill.), slik at den er enklere å bruke for bedrifter med begrensede administrative ressurser. Alternativ til forenkling av skattefunnordningen for SMB er å innføre overnedskrivning (f. eks. 150 %) av FoU-investeringer.

I Rogaland har vi en unik mulighet til å utvikle ny teknologi gjennom samarbeid mellom universitet/forskningsmiljø og løsningsorienterte bedrifter. Det må satses hardere på relevante forskningsaktiviteter ved UiS/IRIS både innen teknologi og kommersialisering, og det bør være mulig med offentlig delfinansiering av forskningsressurser som bedriftene (også SMB-er) kan nytte seg av.

Samarbeid universitet - bedrift. Utvikle talenter for internasjonalisering. Bruke universitet til å ta inn mennesker/talenter som skriver oppgaver/jobber i lokale bedrifter mens de studerer ved HIS. Disse talentene kan deretter bli representanter for norske bedrifter i sine hjemland. Vi tror sterkt på å bruke personer fra land der markedet er, til å lede lokale datterbedrifter ute. Fordelaktig både i forhold til språk og kultur. Erkjennelse: Det å få lokale talenter fra Rogaland til å jobbe ute er meget vanskelig.

Det bør også gis offentlig støtte til utvekslingsprogrammer for studenter til og fra Norge/Rogaland slik at man får økt samarbeid på tvers av den internasjonale arena.

RAMMEBETINGELSER OG KOMPETANSEBYGGING

Leder:

Hallvard Ween (leder) NHO Rogaland

Medlemmer:

Siv Oftedal	Statoil ASA
Arne Larsen-Fløisvik	LO
Rolf Norås Pettersen	Bergen Group Rosenberg
Bernt Arne Breistein	Ernst & Young
Ragnar Tveterås	UiS
Bjørn Bugge	Handelshøgskolen BI
Kent Terje Ingebretsen	Ungt Entreprenørskap Rogaland
Leiv Roald Thu	NHO Rogaland
Einar Knudsen	

Fokusområde

Oppdraget som er gitt, inkluderer rammebetingelser i sin alminnelighet. Vi ser vi det imidlertid slik at summen av alle underutvalgenes arbeid nettopp er å se på rammebetingelsene for en fortsatt god, verdiskapende utvikling innen denne viktige næringen. Dette utvalget vil derfor spesielt ta for seg den delen av oppdraget som er knyttet til en kritisk suksessfaktor og betingelse for utvikling: kompetansebygging - i hovedsak knyttet til petroleumsvirksomheten, men også med et blikk på overføring til annen anvendelse.

Utfordringer:

Kunnskapsbasert undervisning i hele skoleløpet: Vekking av interesse og motivasjon for fremtidig yrkesvalg legges tidlig. Vi ønsker å se på dette i et langt perspektiv.

Realfag: Satsningen på realfag på alle nivåer i utdanningssystemet må forsterkes, og det må gis gode og relevante studietilbud i petroleumsrelaterte fag i videregående utdanning (yrkesfaglig og allmennfaglig studieretninger), fagskole og på universitets- og høgskolenivå

Det globale perspektivet og mulighetene: Petroleumsnæringen og tilknyttede næringer har fremover sitt betydeligste potensial internasjonalt. Vi må derfor stimulere interesse og utvikle evne til å tenke og arbeide internasjonalt. Til dette kreves at det gis oppmerksomhet til språk- og kulturforståelse som et sentralt ledd i å bygge internasjonal konkurransekraft.

Innovasjonsforskning og anvendelse i næringslivet: Sentralt i all kompetanseutvikling står innovasjon. Vårt næringsliv har en tradisjon for innovasjon etter "innfallsmetoden". Vi må se på muligheten for å strukturere og systematisere dette arbeidet med utgangspunkt i innovasjonssenteret på UiS - med praktisk tilnærming til næringsaktørene.

Generasjonsskiftet: Veteranene i olje- og gassnæringen er i ferd med å forlate arbeidslivet. Kontinuitet er viktig, og det er et selvstendig mål å få overføring av kompetanse fra denne gruppen. Vi bør se på systematiserte opplegg for denne virksomheten for eksempel ved mentorordning, professor II, hospitering i bedrifter ol.

Kompetanseutveksling: Selv om vi har fått et etter hvert fremragende tilbud for universitets- og høgskoleutdanning i fylket, må det være et selvstendig mål at unge reiser lenger bort for å utdanne seg. Og like viktig som å gi våre egne faglig foredling, vil det være å tiltrekke oss, for permanent opphold, utenlandske talenter. Et anerkjent utdanningstilbud og internasjonal markedsføring av dette vil være et sterkt element i arbeidet.

Finansiering av høyere utdanning: En forutsetning for å lykkes er at Rogaland får tildelt statlige midler som fylket har krav på, sammenlignet med bevilgningene til andre deler av landet. Underfinansieringen av høyere utdanning i Rogaland må opphøre.

Av fylkesordfører **Tom Tvedt** (Ap)
og ordfører **Leif Johan Sevland** (H)

KOMMENTAR

Olje for fellesskap og velstand

Norsk oljepolitikk har vært preget av kompromissets gode kunst og brede forlik, på samme måte som utenrikspolitikken og sikkerhetspolitikken. Det er viktig for en liten nasjon å stå sammen om hovedlinjene i de spørsmål som knytter seg til så sentrale områder. De store politiske forlik har bidratt til å skape forutsigbarhet og politisk stabilitet. Forlikene har i hovedsak vært sikret av Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet.

40 års olje- og gassproduksjon har skapt enorme verdier og stor rikdom for fellesskapet. Vi har alle en fortjeneste av at rikdommen er blitt forvaltet som fellesskapets eiendom, og ikke som en inntekt som har havnet i lommene på de få, slik tilfellet dessverre er i mange oljeland. Forvaltningen av den norske petroleumsformuen har vært klart verdibasert.

Vi ble enige om å etablere Statoil og Oljedirektoratet, vi ble enige om å børsnotere Statoil og vi ble enige om den store norske oljenasjonen. Vi har også vært enige om at det er viktig med konkurranse på sokkelen. Det har vært viktig at de utenlandske oljeselskapene har vært her, og deres rolle blir ikke mindre betydningsfull i årene som kommer.

Vi ønsker oss minst 40 nye år med petroleumsfinansiert velstand. Skal vi få dette til står vi overfor to hovedutfordringer:

- Vi må sørge for å få mest ut av de modne olje- og gassfeltene.
- Vi må åpne nye leteområder.

Konkurranse og mangfold er viktig for verdiskapingen på kontinentalsokkelen.

Etter fusjonen mellom Statoil og Hydro er mangfoldet svekket. Det er viktig å bygge et sterkt Statoil med tanke på å lykkes internasjonalt. Det er viktig både for Statoil og hele petroleumsklyngen. I denne sammenheng er Statoil selve lokomotivet. Mangfold og konkurranse på norsk sokkel må sikres blant annet gjennom tildeling av oppgaver til andre selskaper. En styrking av Petoro er helt sentralt for å oppnå de resultater vi er ute etter.

Store deler av norsk sokkel er moden. De ti største olje- og gassfeltene er i denne kategori. Av hensyn til den langsiktige verdiskapingen, er det dessuten viktig at regjeringen sørger for å styrke innsatsen i petroleumsforskningen.

Det må arbeides aktivt og målbevisst for å sikre norsk sokkels attraktivitet. Oljeindustriens unisone budskap er at nye leteområder må åpnes. Dette er et viktig tiltak for å stimulere selskapenes interesse for norsk sokkel og for å kartlegge nye forekomster av olje og gass, for på den måten å sikre langsiktigheten i næringen og i nasjonens inntekter.

Vi stiller oss derfor bak flertallsved-

taket i fylkesutvalget i Rogaland, der det heter:

“Rogaland fylkeskommune mener at det bør åpnes for petroleumsvirksomhet i alle lovende områder utenfor Nord-Norge, herunder Nordland VI, Nordland VII og Troms II, men med strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap, og til sameksistens med andre næringer, spesielt fiskeri- og havbruksnæringen.”

Dette er i tråd med den åpenbare flertallsvilje i nord.

I Rogaland finnes det en kraftfull petroleumsklynge med stor kompetanse og erfaring. Det er viktig at disse ressursene nyttiggjøres og kapitaliseres – både nasjonalt og globalt. I dette ligger det store muligheter.

Petroleumsklyngen i Rogaland har kapasitet, ressurser og erfaring som vil komme til nytte i den videre fremrykking i de nordlige deler av norsk kontinentalsokkel. Mulighetene for verdiskaping fra olje- og gass er fortsatt store. Dette betyr sysselsetting og sikring av velferdsstaten.

Totalleverandør innen digitaltrykk!
Vi sørger for design, produksjon
og distribusjon – alt på et sted!

www.kgfosshagen.no

kort & godt

F O S S H A G E N

Plottet fra Stavanger

De forlot trygge og godt betalte jobber i Stavanger Aftenblad for å starte et nasjonalt nyhetsmagasin, basert på grundig og undersøkende journalistikk. Kanskje er det din bedrift de oppsøker neste gang?

Tekst: Harald Minge
Foto: Eirik Anda/BITMAP

- Ingen fare, jeg ville heller blitt oppringt av oss enn for eksempel en fersk nettjournalist fra en av avisene. Vi er grundige og bruker lang tid på sakene.

Ingenting skal på trykk dagen etter. Dessuten er vi langt fra et skandalemagasin og baserer oss ikke nødvendigvis på de store avsløringene. Når du leser

Tre journalister på et lite enmannskontor i Stavanger. Erlend Frafjord og Knut Gjerse Olsen er opptatt av at pengene skal brukes på kvalitetssjournalistikk, og ikke staffasje.

Plot skal du kunne puste, sier ansvarlig utgiver Erlend Frafjord, som sammen med redaktørene Knut Gjerseeth Olsen og Jo Moen Bredeveien lanserer magasinet Plot den første helgen i april. Det jobbes nå på spreng med å få plass de siste artiklene.

JOBBER HVER LEDIGE TIME

- Det er et unntaksår. Vi jobber hver ledige time og lever billig. Dette er et lavbudsjettprosjekt hvor noen få investorer valgte å satse, men hvor betingelsene var at vi også selv gikk inn på eiersiden. En årslønn på 300.000 er det vi har satt som

”Mange har blitt ekstremt rike her på kort tid. Har alt dette skjedd etter boken? Det ville vært naivt å tro at alt foregikk som det skulle.

maksgrense foreløpig, men det får gå. Hver eneste krone blir brukt på journalistikk. Der inngår vi ingen kompromisser, sier Knut Gjerseeth Olsen.

De to har ikke merket at det er mye penger i Stavanger-regionen.

- Vi har ingen indikasjoner på det. Så godt som ingen har sett verdien av det etableres et produkt som dette. Alle vil ha kvalitetsjournalistikk, men ingen er villige til å betale for det. Jeg har bakgrunn fra NHH, og det er gjennom det nettverket jeg har fått inn noen investorer – en totalsum på 1,3 millioner. I tillegg har vi gründere satset en million kroner av egen lomme, sier siviløkonom Frafjord, og fortsetter:

- Budsjettet i oppstartsåret er 4,5 millioner kroner. Det innebærer seks utgifter. Vi tre sitter på et enmannskontor, og er vel blitt mestere i å være kostnadsbevisste. Buss og tog kan erstatte fly, og vi styrer unna de dyre hotellene. Likevel er det viktig å forstå at god journalistikk koster penger. Enten det er vi selv eller noen av våre frilansere som har oppdraget, kan en av de store artiklene i magasinet fort koste over 100.000 kroner. Og ingen av de fire hovedartiklene i hvert magasin tar mindre enn en måned å lage. I løpet av et par år må vi komme oss opp på et opplag på rundt 10.000 hvis dette skal være levedyktig.

FORBILDE I GÖTEBORG

Det Göteborg-baserte reportasjemagasinet Filter er et av forbildene til Plot-gjengen. Nylig var de på studiebesøk i Sverige, og fikk presentert en suksesshistorie som ga ny inspirasjon. Etter ett og et halvt år smalt det, og opplaget økte raskt til 35.000. De vil kjøre samme formatet som den svenske varianten som er ganske lite, bare 17 x 24 centimeter. Nesten som en vanlig bok. I hvert nummer vil fire langsaker utgjøre fundamentet, noen av dem på opptil 30 sider. En av dem skal være en dagsordenssettende og tung nyhetssak som går i dybden. En annen vil bli en personorientert sak hvor en person følges over tid. Så skal det alltid være en god fortelling – en god lesesak på plass. Og i tillegg til de tyngre sakene, vil det spes på med mindre artikler og småstoff fra vanlige områder som næringsliv, politikk, kultur og sport.

- Kan dere røpe noe av det som kommer til lanseringsnummeret?

- Nei, men vi går inn i et tema med mye penger i bildet. Dette er en typisk sak hvor regionene står mot hverandre – i dette tilfellet Oslo, Bergen og Stavanger, sier Frafjord, og framhever dermed følgende viktige poeng.

MED STAVANGER-ØYNE

- Selv om Plot skal være et nasjonalt magasin, har det helt klart betydning at det lages fra Stavanger-regionen. Riktignok har vi også folk som jobber fra Oslo, men vi mener å være i stand til å fange opp viktige saker som de ekstremt Oslo-opptatte riksmediene ikke ser – ikke minst her på Vestlandet. Men vi har et internasjonalt orientert næringsliv her, og i flere saker i åpningsnummeret utspiller handlingen seg i andre land.

45 minutter! Det var tiden Gjerseeth Olsen brukte på å lese den ene langsaken i det kommende nummeret. De tror på en framtid hvor nettopp denne typen journalistikk vil bli mer etterspurt. Enten ekstremt raske medier som nettet, eller sakte papirutgaver med lang holdbarhetsdato. Det betyr i så fall en ytterligere nedgang og for en stor del et bortfall av de tradisjonelle papiravisene.

- Noen mener at vi er noen år for tidlig ute med dette magasinet. Kanskje er det nettopp det vi lager nå som blir den framtidige papiravisen?

OMTRENT SOM EN BOK

- Men hvem er egentlig målgruppen?

- Folk som liker å lese! Kanskje litt tabloidrette mennesker? Gjennomsnittsalderen på de som leser dagsaviser er høy, og for oss blir det viktig at magasinet også fanger inter-

essen til de mellom 25 og 40 år. Vi er svært opptatt av selve fortellerteknikken. Artiklene er nærmest sceniske, som en film i fortellerstruktur. Fortellingen skal ha en handling, og nyhetspyramiden snur vi kanskje oppned. Kanskje kommer poenget til slutt? Folk må sette over kaffien, og sette seg ned med magasinet – omtrent som med en bok.

De er gravejournalister og har dundret til med saftige førstesider i Aftenbladet. Er det jakten på den perfekte avsløringen som driver dere? Er målet selve konsekvensen av journalistikken – for eksempel at en statsråd må gå av på grunn av en avsløring?

- Stig Larssons Millenium-redaksjon. Hørt den sammenligningen før?

- Det pussige er at slik tenker journalister, men ikke nødvendigvis vanlige folk. Plot skal fortelle hele historien, men vi har ingen slike ambisjoner som du skisserer. Kanskje kan vi belyse saker som gjør at folk får en helt annen forståelse, og som skaper et annet grunnlag for debatt. Vi går kanskje inn i problemstillinger som allerede er omtalt, men hvor det bare har blitt pirket i overflaten, sier Frafjord, og suppleres av Gjerseeth Olsen, som mener at et magasin av denne typen skaper en annen tillit til kildene.

- Vi får henvendelser fra interessante

”Det er et unntaksår. Vi jobber hver ledige time og lever billig. Dette er et lavbudsjettprosjekt hvor noen få investorer valgte å satse, men hvor betingelsene var at vi også selv gikk inn på eiersiden. En årslønn på 300.000 er det vi har satt som maksgrense foreløpig, men det får gå.

personer som aldri slipper pressen innpå seg, men som går med på at vi nærmest fotfølger dem over fire uker. Vi oppfattes som mer lavmælte. En annen kilde vi var i kontakt med, og som ville stille

opp, hadde blitt kontaktet av tabloidene i mange år. Hver eneste gang sa han nei.

DEN PERFEKTE AVSLØRINGEN

- Finnes det forhold i olje- og gassregionen som ikke tåler dagens lys?

”Vi går inn i et tema med mye penger i bildet. Dette er en typisk sak hvor regionene står mot hverandre – i dette tilfellet Oslo, Bergen og Stavanger.

- Mange har blitt ekstremt rike her på kort tid. Har alt dette skjedd etter boken? Det ville vært naivt å tro at alt foregikk som det skulle. Hvordan kontrakter tildeles for eksempel. Likevel slår det oss hvor få saker det egentlig har vært i

denne bransjen, når du vet hvilket stort tilfang av nyhetstips Stavanger Aftenblad har.

- Men hva er selve drømmesaken for Plot, sett med lokale øyne?

- For å ta noe dagsaktuelt: Tenk å få følge Johannes Lunde gjennom den vanskelige tiden når konsernet faller. På et møte vi hadde med journaliststudentene på universitetet i høst var det en student som spurte hvem denne Johannes Lunde egentlig var, og om ikke noen snart burde skrive om han? Han var jo aldri å se noe sted. Det var en tankevekker, og en understrekelse av hvor viktig det er å gå inn i selskaper med usynlige ledere og kompliserte og uoversiktlige strukturer. Det er noen slike her i regionen. En annen sak: Hva vil Statoil? Hva skjer med Stavanger-tilknytningen og den dragningen mot Oslo, nevner de to.

- Og nasjonalt?

- En drømmesak ville vært å følge en mann som John Fredriksen – kanskje over flere måneder. Mannen gir aldri intervjuer, og det ville vært spennende å oppleve hans visjoner og drømmer på nært hold.

De satt og snakket seg opp i studietiden i Bergen, Knut Gjerset Olsen og Jo Moen Bredeveien. Planene om å lage et nyhetsmagasin kom over noen halvlitere, som så mange andre gode ideer.

- At dette blir realisert og ikke bare endte som en av mange andre drømmerier, skyldes Erlend Frafjord. Det var da han fikk høre om ideene våre at ting begynte å skje, sier Knut, og kikker mot Erlend.

- Det var en vanvittig god idé. For meg handler dette om å skape noe fra bunnen av, realisere en drøm og oppsøke noe risikabelt og utrygt. Jeg tok en sluttpakke i Aftenbladet, og nå sitter vi her, avslutter Frafjord.

SKAGEN44

EBT

Endresen Brygfjeld Torall
ADVOKATFIRMA

Vår erfaring – din fordel!

Verkgata 1 A 4013 Stavanger
Postboks 155 Sentrum 4001 Stavanger
Telefon +47 52 69 50 60 • post@ebtas.no

www.advokatene.no

VG-stjernen som blir graver i Aftenbladet

Det var selvfølgelig tilfeldig! Men noen dager før Hans Petter Aass (43) hadde sin første arbeidsdag i Stavanger Aftenblad sprakk saken om Johs. Lunde-konkursen. Den tidligere VG-reporteren, med blant annet bok om Nokas-ranet på merittlisten, havnet hodestups inn i saken. Han var meget klar til å gå inn i Aftenbladets avdeling for gravende journalistikk.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Eirik Anda/BITMAP

Det kalles timing på dårlig norsk. Men den nytilsatte nyhetsgraver har tung graveerfaring bak seg. Det gjelder ikke bare Nokas-boken, men også artikler om Afghanistan, Etterretningstjenesten, korrupsjonssaken i Statoil, også kalt Iran-saken, og en del helsesaker.

Det er kanskje på tide at pressen prioriterer gravende journalistikk i en tid da forbruksstoff, underholdning, kjendiseri og annet lettbeint stoff dominerer spaltene. Det sier sitt at Dagsrevyen for noen uker siden avsatte to minutters relativt dyrebar sendetid til å informere det norske folk om hvem som fikk priser som beste rosablogger.

Hans Petter Aass hadde sin siste dag i VG tirsdag 8. februar. Onsdag 9. februar begynte han i Aftenbladet. Han deltok i sitt første redaksjonsmøte om morgenen. 15 minutter senere kom meldingen om at Johs. Lunde-konsernet var slått konkurs.

- Da ble det armer og bein og hodestups inn i den jobben, sier Hans Petter Aass.

NESTEN SIDDIS

Nå er det lett å tro at Hans Petter Aass er østlending, ikke bare fordi han ruver i landskapet og snakker høyt, men dialekten minner grangivelig om østlandsområdet.

- Jeg er født i Oslo, men kom til Stavanger som ettåring, mimrer Aass.

Han bodde på Slåtthaug til han var 13 før han hadde et gjesteopphold i Trondheim, og det er muligens derfor dialekten ikke er helt meg og deg med uttalt g.

Den barnlige oppvekst i Stavanger hadde selvfølgelig med mediebransjen

å gjøre. Fader Jon Aass ble disponent i Rogalands Avis, og det er tydelig at pressarbeid ligger i genene, eller "it is all in his jeans" som det heter på engelsk.

KALL

- Jeg kom fra en avisfamilie, det var aldri tvil om at jeg skulle bli journalist. Journalistyrket har alltid vært et kall for meg, sier han.

Det var derfor bare naturlig at Aass tok journalistutdanningen på daværende Høgskolen i Stavanger og har en cand. mag.-grad med en fagkrets som består av engelsk, historie og samfunnsfag.

Den journalistiske karrieren startet i Verdens Gang ved Stavanger-kontoret, sammen med Ståle Frafjord. Han hadde i tillegg opphold i Aftenbladet, Rogalands Avis og Dagens Næringsliv.

I 1994 ble han fast i VG, der han har

jobbet med alt fra de store krimsakene til næringslivsstoff og kultur.

- I mange tilfeller har det dreid seg om langsiktige prosjekter, sier Aass.

NOKAS-BOKEN

Inn i mellom disse langsiktige prosjektene har han vært involvert i bøker. Boken om Nokas-ranet med tittelen Dødsranet forfattet sammen med Rolf J. Widerøe, kom i 2009 og er nå kommet ut i et opplag på 31.500.

17 års opphold i VG har selvsagt satt sine spor.

- Jeg hadde en fantastisk tid i VG, sier Aass. - Det var dyktige kolleger, spennende oppgaver over hele landet, og gravende journalistikk er noe av grunnlaget for VG-redaksjonen. Det viser ikke minst de mange prisene som avisen har fått opp gjennom tidene.

Den siste saken jeg hadde i VG var om E14 – en sak vi jobbet med i ett år før vi gikk ut.

Nå har dagspressen slitt med synkende opplagstall og mange aviser har fått merkbart svekket økonomi.

SKIKKELIG

- Det er riktig at det har vært nedgang i markedet for papiraviser, samtykker Aass. - Men på den annen side har VG aldri hatt flere lesere med tillegget på nett. Nå kan vi gjerne kalle VG en tabloidavis, men for meg er ikke tabloid et skjellsord. Det ligger i begrepet å presentere saker på en gjennomarbeidet og skikkelig måte. Det skal være korrekt. Og legg merke til at VG sjelden har vært dømt i PFU (Pressen faglige utvalg). Det skyldes grundighet i jobbingen med stoffet.

- Selv har jeg hatt privilegiet med å jobbe med langsiktige prosjekter. Den siste saken jeg hadde i VG var om E14 – om etterretningstjenesten. Det var en sak vi jobbet med i et år før vi gikk ut.

Dette er bakgrunnen for at Hans Petter Aass er begynt i stillingen i avdelingen for gravende journalistikk i Aftenbladet, sammen med Harald Birkevold og Ina Gundersen. De to gravende kollegene har allerede satt regionale pressespor etter seg i forbindelse med prosjekter om Universitetet i Stavanger og nå sist Sola kommune.

LANGSIKTIGE SAKER

- Jeg ser på stillingen med spent forventning og ser fram til å jobbe med langsiktige prosjekter. Til grunn for beslutningen om å begynne ligger en vurdering av den personlige familiesituasjonen. Det har vært slitsomt å pendle i perioder mellom Oslo og Stavanger.

Aftenbladet har vært gjennom en tøff periode de siste årene, men det er viktig å merke seg at avdelingen for gravende journalistikk har vært skjermet i nedgangstidene. Aftenbladet sender ut et viktig signal når avisen på denne måten satser på undersøkende kritisk journalistikk.

Nå er noe av poenget at en avis skal leses og leserne skal sette pris på avisen, og da trekker Aass følgende kort ut av ermet for å betegne avisen han nå er begynt i.

FORNØYDE LESERE

- Aftenbladet er den papiravisen som har de mest fornøyde leserne og uttrykker mest tilfredshet med avisen. Det sier at vi gjør noen riktig. Det betyr også at Aftenbladet er en god avis som jeg gjerne vil være med på å gjøre enda litt bedre. Vi er i hard konkurranse med RA, Dagens

Næringsliv, TV 2, NRK lokalen, Dagbladet og VG. Det er en konkurranse vi skal hevde oss i med å være på tå hev og til stede når noe skjer, og det skjer mye i den regionen – både innen næringsliv, krim og kultur. Dett er ingen nyhetsfattig region. Det gjelder å jobbe metodisk, og vi må utvise god folkeskikk.

Det er dette som i høy grad skal gjelde for trekløveret i avdelingen for gravende journalistikk.

PROSJEKTARBEID

- Vi skal jobbe med prosjektarbeid og finne frem til egne prosjekter, sier Hans Petter Aass.

- Men vi skal også bistå andre grupper i avisen og er også avhengig av innspill fra disse gruppene hvis de kommer over saker vi kan ta videre. Men det er klart at dette er saker som krever mer enn dag til dag-jobbing. Det er langsiktige prosjekter. Et godt eksempel er den aktuelle saken om Sola kommune som det er jobbet med i lang tid.

Nå er vi som kjent i en medieverden som med nettaviser og papiraviser.

- Dagens medieverden gjør at vi kan satse på gravende journalistikk i flere medier. Nå opplever vi at nettavisene siterer hverandre over en lav sko, men det er papiravisen som er rette medium for de lange, kritiske artiklene. Det viser bidragene til SKUP (Stiftelsen for en kritisk og undersøkende presse). Det er nå stadig økende antall prosjekter som sendes inn til vurdering, og det er en pris som henger høyt.

Sola kommune og Johs. Lunde-sakene er de to siste i kategorien gravejournalistikk i Aftenbladet.

NYE PROSJEKTER

- Men vi har flere prosjekter under oppseiling, forsikrer Hans Petter Aass.

- Stavanger-regionen har en blomstrende økonomi, og det er innlysende at det skjer mye som har offentlighetens interesse. Men det kan tenkes at noen er interessert i holde ting skjult. Vår oppgave på dette feltet som på andre felt er å være sunt kritiske. Vi er også interessert i ukjente maktstrukturer og beslutningsprosesser.

- Vi er avhengig av et kildenett, og det er utfordringer når det gjelder offentlighetsloven og varslingsbestemmelser. I dag er det større vern for varslere enn tidligere, og vi er åpne for varslere som kan tenke seg å komme til oss – enten fordi de ikke har lyktes å gå tjenesteveien eller fordi de ønsker at vi skal kikke på det først.

- Jeg ønsker å bidra til at Aftenbladet skal markere seg innen kritisk journalistikk. Det er en type journalistikk som gjør Aftenbladet mer interessant, sier Hans Petter Aass som understreker at medlemmer av Næringsforeningen ikke uten videre har grunn til å begynne å skjelve i buksene når en journalist i den gravende avdelingen i Aftenbladet tar kontakt.

PRESSEPRISEN

I fjor vinter fikk Hans Petter Aass presseprisen 2009 som deles ut av Universitetet i Stavanger, Stavanger Journalistlag og Redaktørforeningen. Prisen var for boken Dødsranet, et annet ord for Nokas-ranet om du vil. Han fikk prisen sammen med tidligere VG-kollega Rolf J. Widerøe.

Det er kanskje det beste eksemplet på hvordan en gravende pressemannt jobber med en sak som har utgangspunkt i det historiske ranet 5. april 2004. Aass dekket ranet fra første til siste stund.

- I utgangspunktet tenkte vi at folk var mette av saken, sier Aass, men i 2008 gikk vi i møte med Gyldendal og drøftet et bokprosjekt. I starfasen jobbet vi for å se om det var mulig å gå videre med bokprosjektet. Vi kom etter hvert i kontakt med personer som ønsket å fortelle om det som egentlig skjedde og som ikke hadde vært involvert i selve rettssaken. Det gjorde at vi fikk tilgang til en helt annen historie enn det som kom frem i retten.

UTROLIG

- Vi fikk opplysninger av en karakter som vi nesten ikke trodde det vi hørte. Vi fikk tilgang til skriftlig dokumentasjon og tilgang til kilder utenfor den nærmeste kretsen bak ranet. Vi hadde samtaler med rundt 100 personer med kunnskap om miljøet. Vi kom tett på miljøet rundt David Toska og valgte å identifisere personer som aldri ble dømt for rollen de spilte. Det kom advokater på banen for å prøve å endre innholdet, men det skjedde ikke endringer. Bak boken lå 1 ½ års arbeid, og vi opererte på mange områder innen begrepet gravende journalistikk med kildebearbeidelse og metodikk, sier Aass som også har nye bokprosjekter på gang.

I fjør høst kom filmen om Nokas-ranet. Aass og Widerøe bidro underveis med informasjon og faktaopplysninger.

- Det er en meget god film, sier Hans Petter Aass. Det er blitt en form for dokumentarfilm med nerve.

Så får vi se om det kommer nye prosjekter fra Hans Petter Aass som blir overført til lerretet.

Hans Petter Aass hadde sin siste dag i VG tirsdag 8. februar. Onsdag 9. februar begynte han i Aftenbladets gravegruppe. 15 minutter etter morgenmøtet kom nyheten om at Johs. Lunde-konsernet var slått konkurs. Dermed var han i gang!

Gjenopplev Enron-skandalen med Næringsforeningen

Siden høsten 2009 har teaterstykket Enron gått for fulle hus i Londons West End. Nå kommer oppsetningen til Rogaland Teater, og du kan bli med Næringsforeningen på en kombinasjon av teaterstykke og seminar den 4. april.

Rogaland Teater har satt opp suksessforestillingen om historiens største konkurs, og saken har i sin særdeleshet relevans og aktualitet. I mars kommer forestillingen til Hovedscenen på Rogaland Teater, og Næringsforeningsressursgruppe for kapitalforvaltning vil – sammen med BI og Rogaland teater – benytte muligheten til et ekstra arrangement den 4. april.

I forkant av forestillingen vil det bli holdt et foredrag ved Morten Abrahamsen ved BI Stavanger om økonomi, Frode H. Grytten fra NHH, holde et foredrag om konkursskandalen og ringvirkningene. Etter det trekkes teppet til side og skuespillerne slippes til. Og så er det duket for paneldebatt.

SKJULT GJELD

Det har snart gått ti år siden det ble avslørt at Enron, som var et av verdens ledende selskaper innen gass, elektrisitet og kommunikasjon hadde svindlet og skjult gjeld. I Washington og Wall Street ble keiserne av politikk og finans tatt med buksene nede. I forestillingen får publikum møte toppsjefer som mener deres fortreffelighet tilsier godtgjørelse langt utover prestasjonen, revisorer som ser visse fordeler i regnskapspraksis hinsides all fornuft og analytikere som anbefaler aksjer som ikke er verd sin vekt i papir.

Andre stikkord er kontrollinstanser som forsvarer hull i regelverket og lobbyister som avsporer lover og regler som skal beskytte markedets integritet. Enrons behov for politisk innflytelse og kjappe finansgrep var profitabel butikk. Men etter avsløringer om kokte bøker, pyramidespill og bedragerier i gigantmålestokk, virket elitens etikk like substantsiell som den uheldige keiserens nye garderobe.

I Washington og Wall Street ble keiserne av politikk og finans tatt med buksene nede da Enron-skandalen sprakk. I forgrunnen: Marianne Holter og Bjørnar Lisether Teigen. Bak: Line Starheimsæter og Øystein Martinsen.

REGI

Regien blir ivaretatt av Tore Vagn Lid, som har gjort seg bemerket innen norsk samtidsteater og som har en rekke kritikerroste forestillinger bak seg. Særlig har Lids arbeid med utvidelsen av teaterrommet som en audiovisuell testingsone av musikk og hørespill vekket interesse, både nasjonalt og internasjonalt. Overfor VG beskriver han forestillingen slik:

- "Enron" er et fantastisk stykke; en ouvertyre til finanskrisen og en rivende dramatisk historie med hele det menneskelige aspektet i tillegg, sier han.

Teatersjef Arne Nøst mener forestillingen kjennetegnes av satire, og at det også har et eventyrperspektiv i seg. "Debatterende underholdningsteater" er en annen beskrivelse. Han sier til VG at "Enron" er et godt eksempel på fungerende politisk teater.

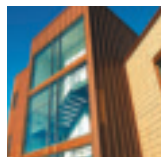
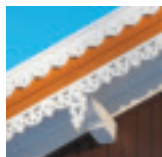
- "Enron" er et godt eksempel, fordi det kombinerer kritisk blikk med eventyrlig underholdning, sier Nøst. Stykket er skrevet av Lucy Pebble.

Glenn André Kaada i aksjon under Enron på Rogaland teater.

Fra idé til virkelighet

Bygg · Anlegg · Bolig og Eiendomsutvikling · Byggfornyelse

 KRUSE SMITH

DESTINO

NÆRINGSLOKALER

– Vi har alternativene

www.ogreid.no

ØGREID
Øgreid Eiendom AS

Nytenking gir smartere og

Skanska-direktør Petter Eiken er krystallklar. Mer bruk av offentligprivat samarbeid (OPS) vil bety raskere utbygging av veiprosjekter og bedre samfunnsøkonomiske løsninger. Hovedutfordringen er passive politikere og byråkrater med bremseklosser.

Tekst: Frode Berge

Eiken målbærer en kritikk mot vår hjemlige samferdselspolitikk som begynner å bli utbredt.

- Jeg lar med stadig forundre over at politikerne ikke legger til rette for å bygge ut hele strekninger, men bare parseller. Her har vi mye å lære fra for

eksempel Sverige der de kom i mål med et stort prosjekt i triangelet Stockholm-Gøteborg-Malmø raskt og effektivt gjennom bruk av OPS. Spesielt i storbyområdene har vi mye å tjene på nye samarbeidsløsninger.

OPS innebærer at én privat entreprenør inngår en avtale med staten om å forestå utbyggingen av et større, gjerne komplekst, samferdselsprosjekt. Entreprenøren har ansvaret for å hente inn kapitalen for å finansiere utbyggingen, og er ansvarlig for driften i periode

på for eksempel 25 år. Etter dette tilfaller anlegget staten. Staten gjør på sin side opp for seg gjennom årlige utbetalinger til entreprenøren. Ratene er avtalt på forhånd, og vil variere i forhold til i hvilken grad leveransen samsvarer med kontrakten.

STOLT

Under årets Solamøte kunne en stolt Skanska-direktør fortelle den topptunge forsamlingen om erfaringene fra gjennomføringen av den første OPS-kontrakten i Norge. Kontrakten var grunnlaget for utbyggingen av E39 Orkdalsvegen, et prosjekt som omfattet 22 km motorveg, 10 km tunnel og 12 bruer. Utbyggingen ble gjennomført ved hjelp av én prosjektleder og én brakkerigg.

- Det er mange fordeler knyttet til å gjennomføre et slikt prosjekt sammenhengende i stedet for oppstykket. Produksjonen og bruken av ressurser blir mer rasjonell. Byggingen av E39 Orkdalsvegen ble gjennomført 30-40 prosent raskere enn det som er vanlig ved tradisjonell entrepris.

I tillegg til kortere anleggsperiode ble prosjektet gjennomført i en samarbeidsform som stimulerer til nyskaping og innovasjon.

- Når én entreprenør har ansvaret for bygging og deretter for driften i 25 år, så bidrar dette til bedre og mer langsiktige løsninger. Vi anstrenger oss ekstra hardt for å finne innovative løsninger. Dessuten er det betydelige besparelser knyttet til å ha ansvaret for både byggingen og for driften i en så lang periode som 25 år.

- På hvilken måte kommer dette til uttrykk?

- Utgangspunktet er ganske enkelt at det langsiktige ansvaret motiverer til å lage ekstra robuste løsninger i anleggsfasen. Dette bidrar til å holde driftsutgif-

Administrerende direktør Petter Eiken i Skanska mener både entreprenørene, brukerne og staten hadde tjent på en mer omfattende bruk av offentligprivat samarbeid (OPS) innen samferdselssektoren.

raskere utbygging

tene nede. For E39 Orkdalsvegen betydde dette tykkere forsterkningslag i vegkroppen, tykkere korrosjonsbeskyttelse i rekkverk og master, oppdimensjonerte brulager for lenger levetid, bruer i betong i stedet for stål og energioptimalisering av vifter og belysning i tunneler.

SATSER I ROGALAND

Med bakgrunn i de erfaringene som er gjort med prosjekter som E39 Orkdalsvegen, har Skanska-direktøren

store problemer med å forstå hvorfor ikke OPS-prosjekter er mer utbredt i Norge.

- Når vi gjennomfører større samferdselsprosjekter raskere og med høyere kvalitet, gir dette flere samfunnsøkonomiske gevinster: Kortere reisetid, mindre forsinkelser, økt sikkerhet og bedre miljø. Derfor er det veldig synd at det ikke er større vilje blant politikerne og byråkratene til å hente ut mer av disse gevinstene. Det virker dessverre som en

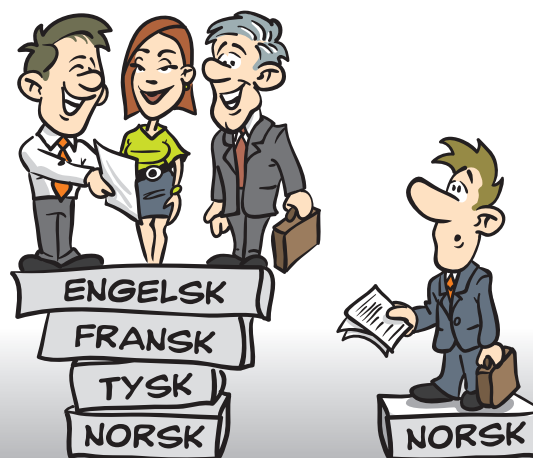
i utgangspunktet positiv samferdselsminister har blitt nedkjempet av byråkratene i Finansdepartementet.

Selskapet håper likevel på muligheten til å få bryne seg på noen av de planlagte samferdselsprosjektene i Rogaland.

- Rogaland er et vekstfylke med mange spennende muligheter for et selskap som Skanska. Store prosjekter som Ryfast og Rogfast er helt klart interessante for oss, avslutter Petter Eiken.

**Få frem ditt budskap til verden
 - ta et språkkurs i dag!**

Konferansehotellet på Rennesøy

2 konferanserom
 - ett for 25 og ett for
 50 personer (70 m/kinooppsett)

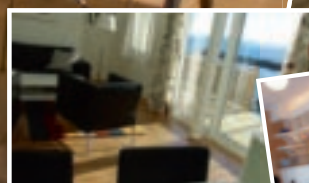
26 doble rom i leiligheter
 og hotellrom. 64 senger.
 Restaurant for 100 gjester.

30 min. med bil fra Stavanger.
 tlf. 90 87 67 07

Helt nye nettsider - www.fjordbris.no

FJORDBRIS HOTELL
 ØSTHUSVIK

Premiere på Future Club i Næringsforeningen:

Slik blir verden i 2011

Ingen boligboble i de store norske byene, vekst på børsen og virus på iPad. Det var noen av konklusjonene da forskerne fra Instituttet for fremtidsforskning ved Universitetet i København, ga sin spådom for 2011. Rammen var den nye møteserien Future Club - en uformell setting med skjorten utenpå buksen.

Tekst og foto: Egil Hollund

Det var Klaus Æ. Mogensen fra instituttet som tok for seg teknologi og vitenskap i 2011. Han mener at vi i 2011 kan komme til å oppleve ytterligere utnyttelse av sosiale medier, angrep på smarttelefoner, at Apple ikke lenger slipper unna virus og hackere, virus på TV-dekodere, nettangrep fra folk som utgir seg som venner og mer hacktivism a la WikiLeaks – sistnevnte gjerne mot private selskaper.

- Det at flere og flere benytter sosiale medier, gjør at det blir mer og mer interessant å utnytte for dem som har slike hensikter. Geolokasjon på sosiale medier og falske URL-er, er noen av de interessante mulighetene. WikiLeaks-trenden, og

gjørne hackere som går mot store bedrifter og avslører ubehagelige sannheter, er også noe vi kan vente oss mer av, sa Mogensen.

SOLAR MAKSIMUM

Den kanskje aller største teknologitruselen i år og de kommende årene er likevel solen – dersom aktiviteten øker like mye som ekspertene frykter:

- Solar maksimum kan vi risikere at inntreffer i 2011. Solen har en aktivitets-syklus på 11 år fra et maksimum til neste maksimum. Sist gang vi hadde et solar maksimum var i 1996. Dermed skulle vi hatt et i 2007. Det kom ikke. Og heller ikke årene etter. Vi vet fra historiske målinger at jo lengre det går mellom hvert solar maksimum, jo sterkere blir det når det kommer. Nå regner de med at toppen blir i 2013 - men at høyysesongen er i gang allerede om et par måneder. Det betyr at

Klaus Æ. Mogensen fra Universitetet i København tok for seg teknologiutviklingen på Future Club, og hvilke trusler og muligheter vi står overfor i så måte.

vi kan forvente at kommunikasjonssatellitter blir slått ut, kraftverk kan bli rammet av kraftige utladninger og storbyer kan miste strømmen i flere dager. Rammer det så hardt som man frykter, kan dette gi økonomiske konsekvenser i opptil fem år, fortalte Mogensen.

IKKE BARE DYSTERT

Men Mogensen tok ikke bare for seg det som kan gå galt, men viste også til en rekke av de mulighetene og tilbudene som vi vet eller tror vil komme. Et av disse er muligheten til å kjøpe rettigheter til filmer på livstid, nettbrettkrig med en rekke nye produkter og konkurrenter, telefoner med innebygget tolk og tankekontroll til iPhone.

Økonomisk tror også instituttet i København at det kommer til å gå bedre, i alle fall i følge Finn Ramstad.

- Børsene vil fortsette å stige, og det samme vil nok også boligprisene gjøre. Jeg tror heller ikke dem som mener det er i ferd med å utvikle seg boligbølge i Norge – i alle fall ikke i og rundt Stavanger og Oslo. Bakgrunnen for det er sentraliseringstrendene. Det kan komme til å stå en hel del hus feil plassert om noen år, men i byene er det mangel på boliger, påpekte Ramstad i sitt innlegg.

Ellers var forskertrioen innom både arbeidsinnvandring og internasjonal politikk. Og det eneste som nok er 100 prosent sikkert, er at noe uforutsett vil komme til å skje. I fjor var det vulkaner på Island som stengte luftrommet. Hva blir det store utbruddet i 2011?

Spennende blir det i alle fall. Og det blir også neste møte i Future Club som er planlagt 6. april. Næringsforeningen jobber videre med konseptet, og har bedt deltakerne om innspill i en evaluering.

- Vi beholder det som er bra, og gjør noen justeringer i forhold til de forbedringsforslagene vi har fått, sier Anne Woie i Næringsforeningen.

Sett av kvelden!

På Future Club er det også god tid til den gode samtalen – og selvsagt den gode maten.

Til venstre: Martin Kruse fra Universitetet i København tok for seg den nye økonomiske verdensorden for internasjonal politikk.

Funky jazztoner fra Stavanger-bandet AdLib satte en ekstra spiss på kvelden.

Déjà Vu ga sitt svar på Future-mat. Det falt tydeligvis i smak blant deltakerne.

Annerledes stemning og annerledes setting. Future Club er en nytt møtekonsept på kveldstid.

Til venstre: Strategi- og kommunikasjonsdirektør Harald Minge påpekte behovet for liv og lære, og la opp til en kveld med skjorten utenpå buksen. Han ønsket velkommen sammen med prosjektrådgiver Anne Woie.

Trivsel og lykke i fokus

ConocoPhillips har satt i gang en rekke tiltak for at de ansatte skal trives. Kommunikasjonsrådgiver Tore Falck mener den viktigste forutsetningen for trivsel er å ha en meningsfylt jobb hvor du føler at det er behov for deg og din kompetanse.

Tekst: Trude Refvem Hembre

Foto: Eirik Anda/BitMap

ConocoPhillips er blant de største utenlandske operatørene på norsk sokkel og selskapet står nå foran store investeringer i den videre utviklingen av Ekofisk-området.

KUNNSKAP, MANGFOLD OG YTELSE

Når medarbeidere får utfordringer, ser at de sammen bidrar til selskapets resultater, føler seg verdsatt og opplever at bedriften legger til rette for at det skal være godt å gå på jobb, gjør de sitt beste. De strategiske områdene for bedriften er nedfelt i verdier som kalles SPIRIT: Safety, People, Integrity, Responsibility, Innovation and Teamwork.

Derfor verdsetter ConocoPhillips engasjement hos de ansatte. Det er gjennom de ansatte bedriften kan skille seg ut fra andre i bransjen og bli en attraktiv arbeidsplass som kan tiltrekke seg de gode hodene. Gode prosesser for mål, tilbakemelding og karriereutvikling bidrar til tilfredshet, sammen med mange andre tiltak som gir god trivsel hos den enkelte.

HELSEKAMPANJE

-Det er en forutsetning for vår drift å ha så sunne og friske folk som mulig. Derfor har vi årlige helsekampanjer, forteller sykepleier Margaret A. Høiesen. For å skape trivsel er helsekampanjen et årlig tiltak som motiverer til en sunn livsstil. I fjor gikk helsekampanjen ut på å redusere den biologiske alderen. I år er det aktivitet og skrittelling som er tema. Alle ansatte, kontraktører og ute-stasjonerte får tilbud om å delta i kampanjen, og det er forskjellige premieringer underveis, også for dem som gjennomfører hele den virtuelle løypen. Målet er å gå 10 ganger rundt ekvator til sammen.

-Vi skal gå 10.000 skritt hver dag, og vi har mye moro med dette i vår avdeling. Det blir en "snakkis", og det er dannet grupper i hele selskapet som deltar i kampanjen, forteller Falck.

- Helsekampanjen styrker også de sosiale relasjonene, folk blir kreative og syns det er gøy, og det er alltid kjekt med premier, supplerer Høiesen. Hittil er det delt ut rundt 2.300 skrittellere. På fjorårets kampanje greide 40 deltakere å stumpe røyken.

- Vi har også faglige presentasjoner om for eksempel stressmestring og kosthold, og arbeidsmiljøkartlegginger avdekker forhold som krever iverksetting av tiltak, forteller Høiesen.

Hun legger til at ConocoPhillips gjorde en annen type helsekampanje for noen år tilbake. Det var et viktig tiltak hvor de delte ut Mini-Annedukker for hjerte- og lungeredning og lærte opp alle ansatte og kontraktører som ønsket det. Etter opplæring kunne de ta dukken med hjem og lære opp sine familiemedlemmer, slik at flest mulig kunne få en større sjanse til å få god HLR når det gjelder.

NOE FOR ENHVER INTERESSE

ConocoPhillips har cirka 1.900 ansatte i Norge. Rundt 1.000 av dem arbeider ved hovedkontoret i Tananger. De øvrige har sin arbeidsplass på plattformene i Ekofisk-området. I tillegg har selskapet mange innleide. I tillegg arbeider det ConocoPhillips-folk på andre virksomhetssteder, blant annet Buøy, Oslo, Esbjerg, Leiden, Houston og Singapore. Med så mange mennesker er det naturlig å spørre:

- Hvordan sikrer dere at alle spiller på lag?

-Vi prøver å lage noen happenings og aktiviteter for folk flest, sier velferdscoordinator Anita Hellum. Med så mange medarbeidere på ulike steder har vi en rekke tilbud slik at alle skal føle tilhørighet og føle seg inkludert. Hun har også et spesielt fokus på offshoremedarbeidere i friperioder. Der jobber de to uker på og fire uker fri. Blant gode ansatte kan benytte er blant annet leiligheter og bedriftshytter, konsert- og teaterbilletter, familiedag i Kongeparken og Dyreparken.

-Vi har tjue forskjellige grupper med til sammen 650 medlemmer i bedriftssidrettslaget som deltar på ulike aktiviteter

Trivsel i kaffebaren. Fra venstre: Anita Hellum, Margaret A. Høiesen, Tore Falck og Inger Mette Stålesen.

som friidrett, orientering, golf, tennis og alle ballidrettene. Vi har egne sykkel- og fjellsportgrupper, og det siste som starter er curlinglag. I tillegg kommer en rekke klubber og foreninger som dekker ulike hobbyer og fritidsinteresser som fotoklubb, sangkor, band og korps. Egen kokebok er laget av de ansatte for å vise mangfoldet og hvor menneskene i organisasjonen kommer fra.

-Vi har egne band også, både offshore og på land. Det lages ofte sosiale happenings med quiz, spinning og turmarsj offshore. Pensjonistforeningen er også aktiv, forteller velferdscoordinatoren.

LYKKEFORSKNING

ConocoPhillips har et samarbeid med en av verdens fremste lykkeforskere og har gjort en undersøkelse blant ansatte for å kartlegge hvilke forhold som gjør dem lykkelige. En av fagdirektørene i prosjekt-

Beate Nordland (rød trøye) og Sølvi Tytlandsvik (blå trøye) på spinning hos ConocoPhillips.

I den godt utstyrte trimsalen svetter Tore Kaspersen på tredemøllen.

Egen barnehage i gåavstand fra kontoret.

Eget svømmebasseng benyttes av medarbeidere og familier på fritiden.

Stor kantine som tilbyr medarbeiderne sunn mat og drikke - både varm og kald mat.

ConocoPhillips har hovedkontor i Tananger. Se mer på www.conocophillips.com

avdelingen, Inger Mette Stålesen leder også et team som har ansvaret for forskningsprosjektet. Hun forteller at i forrige medarbeiderundersøkelse var det høyest score på "forholdet ditt til kollegene". Lykkelige mennesker gjør en bedre jobb, er smartere, friskere mer sosiale og mer psykisk robuste.

- Jeg brenner for å få P'en i SPIRIT levende (People). Folk skal ha positive emosjoner ved å gå på jobb.

Happy@conocophillips er et prosjekt hvor vi har målt lykke, og vi har testet ut fire teknikker for å få lykke som varer over tid (sustainable happiness), forteller Stålesen. Det handler blant annet om bruk av styrke og øvelse i å være takknemlig.

- Hvis folk lærer om lykke, erfarer vi at de blir lykkeligere, sier Stålesen. Vi har også funnet at de som trener, spesielt de som trener mer enn tre ganger i uken, er lykkeligere. Ved trening skilles det blant

annet ut endorfiner som gir glede i hverdagen. Jo mer tid folk også bruker på en hobby, jo lykkeligere blir de, sier Stålesen. Det handler altså i stor grad om å lære å bli lykkeligere.

PEOPLE SPIRIT

I tillegg leder hun selskapets arbeid med PeopleSPIRIT. Her har de blant annet publisert en egen kokebok laget av de ansatte for å vise mangfoldet og hvor menneskene i organisasjonen kommer fra. Ansatte kan også nominere medarbeidere som gjør noe ekstra for andre til en egen pris "Valuing Others Award".

People SPIRIT har vært initiativtaker til et samarbeid med Jæren Friluftsråd i forbindelse med oppussing av Kvasseheim fyr. Gjennom samlinger, som mange avdelinger har deltatt i, har det vært utført nyttige dugnadstimer. Dette arbeidet har dermed bidratt til at verdiene i SPIRIT har

blitt løftet fram. De vet at folk blir glad av å gjøre gode handlinger, og det bidrar til økt stolthet og samhørighet.

-Jeg blir lykkelig av å gjøre jobben min bra og når jeg lærer noe nytt. Når noen for eksempel vinker til meg i gangen og sier hei, føler jeg tilhørighet og blir glad, sier Inger Mette Stålesen.

-Mestringsfølelse gjør deg også fornøyd og glad, skyter sykepleieren inn. Vi ser i forhold til sykefravær at folk er raskere tilbake på jobb når de trives.

-Hvis du har en jobb og kolleger du trives med, så er det noe av det viktigste, mener Tore Falck.

ConocoPhillips har mange medarbeidere som trives. Mange har arbeidet i selskapet over 30 år.

Rosenkilden hører latter i gangene. Det må være et godt tegn på lykke..

Få sykkelen vedlikeholdt på jobb

Sykkelløftets prosjektleder Helmer Berre ble ansatt i februar, og er nå i full gang med å forberede første kampanjeperiode som starter etter påske! Gratis vedlikehold av sykler på arbeidsplassene er et av grepene som er aktuelle.

Prosjektet vil de 3 neste årene utfordre bedriftene i regionen til å registrere seg som "sykkelløftere" gjennom nettsiden sykkelløftet.no som skal være i drift til påske! Prosjektleder Helmer Berre utfordrer allerede i dag regionens bedrifter til å ta kontakt slik at alle er klar til å tråkke i gang vårkampanjen etter påske! Nå etablerer Berre en egen ressursgruppe for prosjektet.

- Vi ønsker å knytte til oss representanter for bedrifter og organisasjoner lokalt som har lyktes med å etablere jobbsykling. Gjennom dette får vi et forum for å samle og utveksle kompetanse som kan videreutvikle de beste bedriftene, samt bistå nykommere som vil satse på jobbsykling. Ressursgruppen vil også være sentral i forhold til hva som signaliseres utad ift trafikale holdninger, samt

gi påtrykk til veimyndigheter om utbedringer eller endringer, sier Berre.

GRATIS VEDLIKEHOLD

Det er en kjensgjerning at sykkelen til folk flest får lite vask og vedlikehold der den står parkert i kjellere, garasjer eller utendørs. Sykkelløftet vurderer å gjøre noe med dette.

- Tenk deg at du som arbeidsgiver kan informere dine ansatte om at "hvis du sykler til jobb på onsdag, så kommer det flinke folk hit og gir sykkelen din en vask og pleie!"

Tenk deg gleden med å starte hjemreisen med ren sykkel, riktig dekktrykk, justerte bremses og nysmurt kjede, sier Berre, som er i dialog med Kirkens bymisjon om et slikt samarbeid.

- Vi ser det som en vinn-vinn situasjon der en elevbedrift/arbeidstreningsprosjekt har en ambulerende vask og vedlikeholdservice, sier han.

IRIS sine reisevaneundersøkelser viser klart at en bedrift som satser og legger til rette for økt sykkelsatsing, får en markert økning av ansatte som velger sykkel foran bil.

Sykkelløftet sin rolle blir å bistå bedriften i å legge til rette for dette i form av; registrering av ansattes sykling, kampanjer med motivasjon og belønning samt råd og innspill rundt tilrettelegging av fasiliteter som sykkelparkering og gardebemuligheter.

TA KONTAKT MED HELMER

Berre har opplevd en storm av bedrifter som ønsker mer informasjon om Sykkelløftet.

- Mange av de store selskapene er kjempedyktige på dette allerede i dag, men det vil gjerne bruke Sykkelløftet til å komme videre. I noen bedrifter er sykling en nysatsing, og de skal vi hjelpe opp og

Hva vi løfter:

Sykkelløftet skal løfte opp sykkelen som et enestående framkomstmiddel til og fra jobb! Dette gjør vi gjennom å motivere og hedre den enkelte ansatte og bedrift som deltar, men også gjennom å løfte fram sykkelens behov og rettighet i den trafikale sammenheng gjennom å utfordre både bilist og syklist til å samarbeide om framkommeligheten på veiene.

Hva vi lover:

Sykkelløftet lover at bedrifter som vil delta får et enkelt og funksjonelt verktøy for å registrere og følge opp sine ansatte som sykler via Sykkelløftets nettside. Sykkelløftet vil kjøre vår- og høstkampanjer som engasjerer og belønner ansatte og bedriften. Sykkelløftet vil også være talerør for holdninger og regelverk som fremmer trafikkflyt langs veiene i regionen.

Hvem vinner:

- Det er avgjort en stor personlig helsegevinst av å sykle en dag i uken til og fra jobb!
- For hver som velger sykkel, så får vi en bil mindre på veien i rushtiden og derigjennom bedre trafikkflyt (derfor bør enhver bilist heie på de som i dag sykler).
- Miljøgevinsten! Ingen bil slår sykkelen på miljøhensyn.
- Og det er viktig å presisere at 77 prosent av de som sykler forbinde det med GLEDE!

Sykkelløftets prosjektleder Helmer Berre har kontor i Næringsforeningens lokaler i Rosenkildehuset. Nå forbereder han kampanjeperioden som starter rett etter påske.

fram. Det er bare å ta kontakt med meg, sier Berre, som selv er en erfaren syklist, og som gjerne holder foredrag om både trening og tilrettelegging.

- Men fokuset er å komme seg fra A til B med sykkel. Vi skal ha med alle på dette, og ikke bare de som bruker sykling som treningsredskap, sier han.

Tekst: Harald Minge
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

Hvem er best for næringslivet?

Døm selv!

Ordfører kandidatene Christine Sagen Helgø (H) og Cecilie Bjelland (Ap) kjemper en hard kamp om tronen i Stavanger. Men hvem av dem er mest næringslivsvennlig? Les svarene på spørsmålene vi stilte og døm selv.

Christine Sagen Helgø (H) vil jobbe for kommunesammenslåing og mener at godt samarbeid mellom næringslivet og det offentlige er sentralt. Bak står hjelperne Ellen Nordtvedt, Henrik Hernes og Serine Jonassen. Cecilie Bjelland (Ap) vil innføre månedlige samråd med næringslivet. I bakgrunnen: Morten Larsen, Wenche Skorge, Nina Galta og Pål Ove Hopsdal.

”Det viktigste for regionen vår er samarbeid

CHRISTINE SAGEN HELGØ:

Hvordan bør det offentlige drive næringsutvikling, og hvilken del av næringsutviklingen bør det offentlige holde seg borte fra?

- Det offentlige skal tilrettelegge for næringsutvikling gjennom gode rammevilkår og nye næringsarealer. Vi skal fortsette å være en sterk pådriver for flere nyetableringer innenfor både tradisjonelle og nye næringer. I-park og Greater Stavanger er eksempler på godt samarbeid på tvers av kommuner og mellom offentlige og private. Godt samarbeid mellom offentlige og private er avgjørende for å lykkes.

Stavanger har de høyeste boligprisene i landet. Er det mulig å snu denne utviklingen, og hva kan dere som politikere i så fall gjøre i forhold til det?

- Stavangers utbyggingsplan har en målsetting på 760 nye boliger i året. Nye utbyggingsområder må frigjøres raskere slik at særlig barnefamilier og førstegangsetablerere kan få egen bolig. Høyre har vært pådrivere for å få regulert nye områder i 2011 og for å samarbeide tettere med private slik at målet i utbyggingsplanen kan nås. Kommunesammenslåing er også et viktig grep for å få ned prisene på bolig i regionen. Arealdisponeringen i regionen må ses i sammenheng.

God infrastruktur ligger som en forutsetning for næringslivet i regionen. Hvordan kan veinettet planlegges og gjennomføres på en mer helhetlig måte?

- Nasjonal Transportplan, og de prosjektene som ligger i den lokale handlingsplanen Jæren pakke I og II må gjennomføres. Viktige veiprosjekter, som Rogfast, Ryfast og Eiganestunnelen skal bygges ut i denne samferdselspakken. Sykkeltamveien mellom Stavanger, Sandnes og Forus er viktig å få bygd. Vår visjon om å

bygge ut et bybanenett i vår region er også en del av helheten her.

Hvem er det som har hovedansvaret for det trafikkinfarkt som er i ferd med å vokse fram i og rundt Stavanger?

- Dette er et felles ansvar. Planer for vei, sykkel og kollektivtilbud legges både lokalt, i fylket og sentralt. Vi må samarbeide videre for helhetlige og framtidssrettede planer. Hver enkelt må også ta sitt ansvar. Sykkelprosjektet, initiert av Næringsforeningen, har som hovedmål å få flere til å sykle til jobben, og her skal i alle fall jeg gjøre mitt for å bidra.

Hvordan kan en sikre at viktige debatter om regionens utvikling løftes fram og debatteres i det offentlige rom?

- Regionens utvikling debatteres på ulike arenaer i dag. Folk i Stavanger er generelt opptatt av dette, og jeg opplever et positivt engasjement som kommer til uttrykk i ulike typer debatter. Vi som politikere må sørge for åpne prosesser og god informasjon ut. Stavanger kommune praktiserer meroffentlighet og bør bidra til enda bedre informasjonsflyt.

Får vi mest infrastruktur for pengene ved å bygge bybane eller bussvei?

- Høyre vil jobbe for etablering av bybane som en del av en helhetlig kollektiv løsning for regionen. En bybane gir store positive ringvirkninger, blant annet fordi traseen og stasjonene oppleves permanente. Det mest moderne og effektive bybanenett vil gi vår region konkurransefortrinn, styrke sentrum, redusere trafikkbelastningen og CO2-utslippene. Utredningene viser at bybaneutbyggingen er mest kostnadseffektiv, mer miljøvennlig og har størst kapasitet i forhold til andre alternativer.

Hva er det viktigste næringspolitiske gripet som er gjort i Stavanger i løpet av de siste ti årene?

- Det viktigste for regionen vår er samarbeid mellom offentlige og private aktører.

mellom offentlige og private aktører

Med Greater Stavanger samarbeider vi på tvers av kommunegrensene og mellom byer. Vi har et utstrakt samarbeid internasjonalt der fokus er både på lokale bedrifter som etablerer seg i utlandet, og internasjonale bedrifter som etablerer seg i vår region. I løpet av de siste ti årene har vi vunnet kampen om Statoils plassering.

På hvilken måte ønsker du å holde dialogen med næringslivet hvis du blir ordfører, og hvordan klarer du som politiker å fange opp næringslivets utfordringer og muligheter?

- Dialogen og en åpen dør holdning med næringslivet er viktig for en Høyre-ordfører. Ordføreren skal også kunne ta direkte kontakt med selskaper i næringslivet. Kommunalutvalget har faste møter med næringslivet, og som ordfører vil jeg ha møter med næringslivets organisasjoner. Bedriftsbesøk er viktig for å kunne være med å tilrettelegge for næringslivet. Kontakt med næringslivet vil også gå gjennom Greater Stavanger.

Ordføreren i Stavanger har vært kjent for å være svært aktiv i forhold til å representere Stavanger og næringslivet nasjonalt og ikke minst internasjonalt, men flere reisedøgn enn noen andre ordførere i de store byene. Det er både blitt kritisert og applaudert. Vil dere følge opp denne linjen - og eventuelt hvorfor/hvorfor ikke?

- Jeg vil videreføre det arbeidet Sevland har lagt grunnlag for. Jeg vil være aktiv som representant for hele byen, næringslivet, næringslivet og alle de engasjerte menneskene i denne byen. En ordfører må kunne se mulighetene for byen. Det har vært, og vil fortsatt bli avgjørende for det heldige utfallet viktige beslutninger får for vår region.

- Vi lever i et av verdens rikeste land, og vi lever i den rikeste regionen i dette landet. Hva er den største trusselen mot at vi klarer å holde denne posisjonen?

- Tilgang på ressurser og oljeprisens utvikling kan gjerne virke som den største

trusselen, og vi må arbeide for konsekvensutredning av olje og gass på nye områder på norsk sokkel. Høyre går for konsekvensutredning, ikke bare lokalt men også sentralt. Det er for øvrig vel så viktig at vi videreutvikler nye næringer, slik at vi har mulighet til å møte den økende konkurransen internasjonalt. Gastronomiturisme er et spennende satsingsområde og Vindkraft er et annet område jeg vil trekke frem.

Hva er de viktigste næringspolitiske grep knyttet til kulturnæringen?

- Kultursektoren er en næringsgren i vekst. Vi vil fortsatt tilrettelegge for denne veksten. Kultur og næring må sees i sammenheng. Et rikt kulturliv styrker livskvaliteten til innbyggerne og gjør at vi blir en attraktiv by i internasjonal konkurranse.

På hvilken måte er dagens kommunestruktur i Stavanger-regionen hemmende, og bør kommunene slå seg sammen?

- Dagens kommunestruktur er hemmende i forhold til blant annet boligutbygging og infrastruktur. Vår region har et naturlig bo-, service-, og arbeidsmarked. Kommunestrukturen i vår region har ført til opprettelsen av mange ulike selskaper på tvers av kommunegrensene, dette er en utfordring for demokratiet. Som Norges nest største byregion, vil vi også få en nasjonal slagkraft som vi i dag ikke klarer å utnytte.

Det foregår en statlig utredning når det gjelder lyntog mellom Stavanger-Bergen, og over fjellet mot Østlandet. Hvordan vil du engasjere deg i den debatten?

- Dette er spennende samferdselspolitiske saker, men jeg vil vente på den statlige utredningen før jeg trekker noen konklusjoner. I første omgang er det viktigste å sikre gode og raske togforbindelser mellom Stavanger, Kristiansand og Oslo.

Hva blir ditt bidrag til å forbedre den regionale oppslutningen gjennom et styrket Greater Stavanger og et bedre

samarbeid mellom fylkeskommunen og Stavanger kommune?

- Det er avgjørende for regionens utvikling og framtid at det samarbeides på tvers av kommunegrensene. Gjennom Greater Stavanger er det etablert en næringspolitisk organisasjon hvor 15 kommuner arbeider strategisk for å skape flere arbeidsplasser. Høyre vil styrke den felles satsingen på næringsutvikling i regionen. Stavanger kan bli enda mer raus overfor småkommuner, og for eksempel betale mer enn småkommunene for medlemskapet.

Olje- og gassnæringen mener det er avgjørende at konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen starter så snart som mulig. Kan du som ordfører gjøre mer for å få fram næringen og flertallet i regionens syn i denne?

- Stavanger er en viktig by innen olje og gassnæringen. Derfor er det viktig for oss at konsekvensutredning i Lofoten og Vesterålen kommer i gang så fort som mulig, og vi vil benytte enhver anledning til å få fram vårt syn. Min jobb som ordfører er å synliggjøre betydningen av konsekvensutredningen overfor sentrale myndigheter, men det er også viktig å få fram konsekvensene for Norge som oljenasjon dersom en ikke konsekvensuttreder nå.

Universitetet er sentralt i utviklingen av regionen, ikke minst i forhold til å trekke til seg og utvikle kompetanse. Hva kan dere gjøre som lokalpolitikere for å gjøre Stavanger enda mer attraktiv som studentby?

- Vi skal sikre kvaliteten på Universitet i Stavanger, og vil kjempe sentralt for at UIS får de bevilgninger som skal til. Fokus på bygging av studentboliger vil være sentralt. Vi vil i tillegg starte studentprosjektet Utdanning Stavanger, som skal tiltrekke seg studenter, tilrettelegge for et godt studentermiljø og være et bindeledd mellom næringslivet og forskingsmiljøet. Høyre er positive til studenthus i sentrum.

”Etter modell fra den sittende regjeringen vil jeg

CECILIE BJELLAND:

Hvordan bør det offentlige drive næringsutvikling, og hvilken del av næringsutviklingen bør det offentlige holde seg borte fra?

- God næringspolitikk bygges på to hovedelementer; infrastruktur og kompetanse. I tillegg kreves en omstillingsvillig kommune som yter rask og god service. Jeg vil ha tett dialog med næringslivet om felles prioriteringer, slik at kommunen arbeider med de virkemidler som styrker vår konkurransekraft. Dette inkluderer rask forbedring av kollektivtrafikken og virkemidler for å tiltrekke og beholde kompetanse.

Stavanger har de høyeste boligprisene i landet. Er det mulig å snu denne utviklingen, og hva kan dere som politikere i så fall gjøre i forhold til det?

- Vårt mål er å kunne tilby gode boliger til akseptable priser. Da må vi arbeide for en balanse mellom tilbud og etterspørsel i Stavanger-regionen, i tett samarbeid med våre naboer i regionen. Stavanger må utnytte ledige arealer, samtidig som kommunen skal utfordre og ta initiativ til samhandling mellom private eierskakter for å utnytte og videreutvikle allerede bebygde områder i Stavanger.

God infrastruktur ligger som en forutsetning for næringslivet i regionen. Hvordan kan veinettet planlegges og gjennomføres på en mer helhetlig måte?

- Samhandling mellom ulike nivåer og enheter er en nøkkel til rask og god utvikling av veinettet. Kommunene på Vestlandet har alt å vinne på å stå sammen om de store prioriteringene. Tiden er moden for å prøve ut "fast track"-behandling også i samferdselssektoren, noe som betyr krav til smidig saksbehandling og tett og god dialog mellom alle aktører.

Hvem er det som har hovedansvaret for det trafikkinfarkt som er i ferd med å vokse fram i og rundt Stavanger?

- Vi må få folk på jobb nå, og da er det lite konstruktivt å bruke tid på skyldfordeling. Arbeiderpartiet vil umiddelbart starte tiltak som kan få folk ut av kø og på jobb - både på kort og lang sikt. Vi må bruke alle virkemidlene vi har, identifisere flaskehalsene og umiddelbart starte tiltak som planlegging og bygging av kollektivtraseer og sykkelveier.

Hvordan kan en sikre at viktige debatter om regionens utvikling løftes fram og debatteres i det offentlige rom?

- Åpenhet skal være grunnsteinen i mitt virke som politiker i Stavanger. Folk må få innsyn i viktige saker, og vi må rydde opp i dagens uoversiktlige organisering der bare noen få sikres oversikt. Enkel og optimal organisasjonsstruktur, samt god og bred politisk styring av kommunens eierinteresser vil sikre offentlige debatter. Slik bygger vi en god debattkultur som gir gode beslutninger.

Får vi mest infrastruktur for pengene ved å bygge bybane eller bussvei?

- Vi trenger et helhetlig transportsystem som får folk på jobb nå, ikke om 30 år. Bybane eller bussvei er bare ett av flere virkemidler, sammen med sykkelveier og kollektivtiltak. Svaret er ikke bybane eller bussvei for den del, men summen av en

innføre månedlige samråd med næringslivet

rekke tiltak. Vi vil velge den beste løsningen basert på miljø, fleksibilitet, økonomi, kapasitet og rask gjennomførbarhet.

Hva er det viktigste næringspolitiske grepet som er gjort i Stavanger i løpet av de siste ti årene?

- Etableringen av Universitetet i Stavanger.

På hvilken måte ønsker du å holde dialogen med næringslivet hvis du blir ordfører, og hvordan klare du som politiker å fange opp næringslivets utfordringer og muligheter?

- Etter modell fra den sittende regjeringen vil jeg innføre månedlige samråd med næringslivet. Målet er å la de gode ideene flomme. Jeg har bred bakgrunn fra næringslivet og gode støttespillere med enda bredere kontaktnett. Dette skal jeg utnytte til det ytterste. Næringslivet i regionen skal være trygge på at jeg skal lytte aktivt til behovene som melder seg.

Ordføreren i Stavanger har vært kjent for å være svært aktiv i forhold til å representere Stavanger og næringslivet nasjonalt og ikke minst internasjonalt, med flere reisedøgn enn noen andre ordfører i de store byene. Det er både blitt kritisert og applaudert. Vil dere følge opp denne linjen – og eventuelt hvorfor/hvorfor ikke?

- Som ordfører vil jeg prioritere dialog og samarbeid. Prioriteringene vil avhenge av saker og utfordringer både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det viktigste er da å være til stede på de arenaene der Stavanger har mest å hente. Stavanger har også mer å hente gjennom bedre samarbeid i regionen og hele Vestlandet uten at dette går ut over den internasjonale representasjonen.

Vi lever i et av verdens rikeste land og vi lever i den rikeste regionen i dette landet. Hva er den største trusselen mot at vi klarer å holde denne posisjonen?

- Vår fremste styrke har vært at vi har utviklet, tiltrukket og beholdt kompetent

arbeidskraft i regionen. Mister vi denne evnen og ikke får kontroll over klimaeendringene blir vi sårbare. Vi må møte klimautfordringene samt sikre attraktive arbeidsplasser, gode utdanningstilbud og et miljø som stimulerer arbeidstakere til å bosette seg her.

Hva er de viktigste næringspolitiske grep knyttet til kulturnæringen?

- Kultur er en bærebjelke i næringspolitikken, men kultur er mer enn glasur. Kunsten har først og fremst verdi i seg selv. Stavanger har imidlertid et stort potensial innen kulturbaserte næringer, og parallelt med en fantastisk vekst innen ulike kunstneriske uttrykk vokser det fram et tilhørende næringsnettverk. Dette vil vi styre gjennom støtteordninger, forutsigbare rammevilkår og belønningsordninger for gode prosjekter.

På hvilken måte er dagens kommunestruktur i Stavanger-regionen hemmende, og bør kommunene slå seg sammen?

- Målene for kommunene i denne regionen er sammenfallende idet vi vil tilrettelegge for videre utvikling av Stavanger-regionen og tilby gode tjenester til innbyggerne. Dagens organisering medfører et unødige tungvint og dyrt byråkrati som svekker folkestyret. Jeg vil jobbe for kommunesammenslåing, men for å oppnå det som er i regionens felles interesse, bør Stavanger innta en litt mer lyttende og ydmyk holdning til omverdenen.

Det foregår en statlig utredning når det gjelder lyntog mellom Stavanger-Bergen, og over fjellet mot Østlandet. Hvordan vil du engasjere deg i debatten?

- Et konkurransedyktig Stavanger trenger tilgang til rask og trygg transport. Lyntog kan gi regionen helt nye muligheter, også innen samhandling med andre regioner. Å jobbe for et ferjefritt Vestland er imidlertid like viktig som lyntog. De store veiprojektene står i kø, og det er like viktig å redusere avstanden mellom Stavanger og Haugalandet som avstanden mellom Stavanger og Bergen.

Hva blir ditt bidrag til å forbedre den regionale oppslutningen gjennom et styrket Greater Stavanger og et bedre samarbeid mellom fylkeskommunen og Stavanger kommune?

- Sammen står vi sterkest, er vår filosofi, men forutsetningen for et godt samarbeid er felles mål, og vi skal ta på alvor de kommunene som mener at de har lite igjen med sin deltakelse. Fylkeskommunen sitter i dag med nøkelen til en pengesekk, og Stavanger har derfor alt å vinne på å samkjøre sine prioriteringer med fylkeskommunen der det er mulig.

Olje- og gassnæringen mener det er avgjørende at konsekvensutredning av Lofoten og Vesterålen starter så snart som mulig. Kan du som ordfører gjøre mer for å få fram næringen og flertallet i regionens syn på dette?

- Ja! Som ordfører vil jeg være en pådriver for at Vestlandet står samlet i denne saken. Med lang og variert praksis fra denne næringen vil jeg også ha særskilt forståelse for næringens behov og vil formidle dette på en tydelig og klar måte på alle ulike arenaer. Jeg tok selv opp denne saken da jeg nylig møtte statsminister Jens Stoltenberg.

Universitetet er sentralt i utviklingen av regionen, ikke minst i forhold til å trekke til seg og utvikle kompetanse. Hva kan dere gjøre som lokalpolitikere for å gjøre Stavanger enda mer attraktivt som studentby?

- Universitetet generelt og studentene spesielt, må trekkes inn som medspiller i alt vesentlig arbeid knyttet til by og næringsutvikling. At Stavanger er studentby viser lite igjen i sentrumsgatene. Her må vi lære av de mer erfarne universitetsbyene Bergen og Trondheim. Vi skal kjempe knallhardt for å opprettholde et bredt og rikt fagtilbud ved UiS, og vi skal sikre nok studentboliger.

Lettere å starte, enklere å vokse

Tekst: Egil Hollund

Foto: Eirik Anda/BITMAP

- Vi ønsker å være en ressurs og en møteplass for små og litt større virksomheter, forteller Ragne Kristin Farmen. Hun leder Ressursgruppen for entreprenørskap – en videreføring av ressursgruppen for gründere som ble etablert i 2003.

- Vår visjon er å gjøre det lettere å starte og samtidig også enklere å vokse. I tillegg er vi en arena for oppmuntring og synliggjøring, forteller Farmen. Som gründer i en meget tøff bransje, vet hun mye om hva det vil si å starte egen virksomhet. Det kan både være ensomt og meget krevende, år etter år. - Den store utfordringen for de fleste, uansett bransje, er å finne sin posisjon i markedet og bli godtatt som ny aktør. Gjennom

Næringsforeningen, ressursgruppen og det fellesskapet vi har, kan veien forhåpentligvis virke litt enklere, sier Farmen. Hun mener Næringsforeningens unike posisjon som en sentral aktør for næringslivet i regionen, samtidig som den er partipolitisk nøytral, er gull verdt for både gründere og bedriftseiere i små og mellomstore virksomheter.

Kartlegger behovene Ressursgruppen for gründere har siden starten fokusert på kompetansebygging og hjelp til å orientere seg i det virkemiddelapparatet som eksisterer for gründere. Siden den gang har flere aktører kommet mer på banen, og det er ikke lenger samme behov for å fokusere like mye på oppstartsrad. - Vårt fokus nå vil i større grad handle om å skape en arena for fellesskap og nettverksbygging, og å forstå behovene og derigjennom arbeide for bedring av rammevilkårene. Det er helt tydelig behov for et slikt fellesskap,

sier Farmen. For det å være gründer og bedriftseier blir fortsatt møtt med en del stigmatisering. Selv om det i vår region er større tradisjon for entreprenørskap og privat initiativ, er det fortsatt mange som har en holdning om at gründervirksomhet kun handler om å tjene mest mulig penger selv. Faktum er at ofte er det et samfunnsengasjement som er motivationsfaktor.

Kartlegge Den første store oppgaven til den nysammensatte ressursgruppen, er å kartlegge behov og ønsker blant gründere og bedriftseiere i regionen. - Vi vil vite hvem de er, hvilken bakgrunn de har og hva de etterlyser. Basert på dette, vil vi vurdere hvordan vi skal fokusere fremover, forteller Farmen. Ressursgruppen planlegger et seminar med arbeidstittel Kvinner som tar utfordringen den 13. mai. Seminaret kommer som en respons på henvendelser om å sette opp møter med og for kvinner.

RESSURSGRUPPEN FOR ENTREPRENØRSKAP

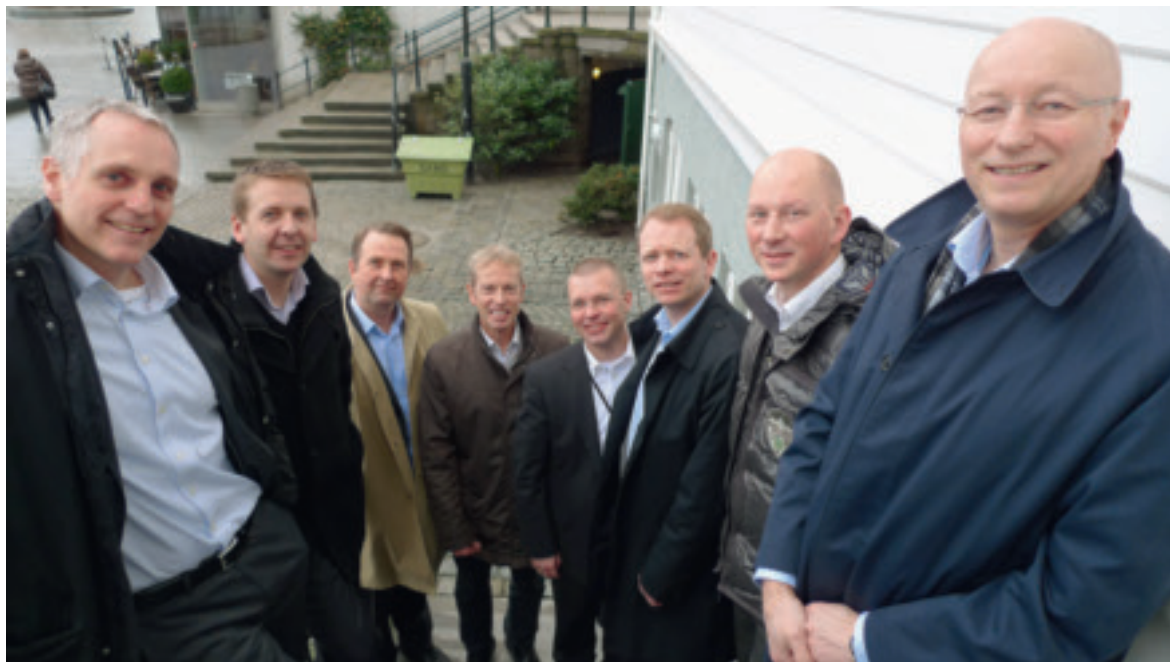
Formål:

Ressursgruppen jobber for å synliggjøre entreprenøren, løfte fram de utfordringer entreprenøren møter, og videre arbeide for rammebetingen for denne gruppen. Gjennom aktuelle møter og nettverksbygging ønsker ressursgruppen å inspirere og motivere og å styrke mulighetene for entreprenørene til å lykkes.

Medlemmer:

Ragne K. Farmen, Gena (leder)
Kent Terje Ingebretsen, Ungt
Entreprenørskap Siv Grete Lea,
Gjesdal Møbelfabrikk Else-Marie
Sandvoll, Trollberget Barnehage
Einar Talgø, Skape.no Sigmund
Bræk, SpareBank 1 SR-Bank Dag
Terje Klarp Solvang, Melvær & Lien
Idé-entreprenør Lise Hansson,
Axel L. Hansson AS Audun Rake,
Innovasjon Norge Anne Woie,
Næringsforeningen i Stavanger-
regionen

Fra lokal til internasjonal bransje

Asbjørn Vagle (f.v.), Kjetil Svihus, Pål A. Dahlberg, Leif Ramsnes, Thomas Ludvigsen, Helge Hamre, Rune Mæle og Rolf Johansen.

Ressursgruppen for kapitalforvaltning har jobbet for sin bransje i ti år gjennom Næringsforeningen. Den representerer en bred sammensettning av finansmiljøet i regionen.

Tekst og foto:
Trude Refvem Hembre

Finans er en næring i vekst i Stavanger-regionen. Regionen har etablert seg som et senter for kapitalforvaltning, det største utenfor Oslo målt i forvaltningskapital. Enkelte lokale kapitalforvaltere har etablert seg som ledende nasjonale aktører. Noen er også i ferd med å bli store i utvalgte internasjonale markeder.

AKSJEMØTET OG ROGALAND PÅ BØRS
Ressursgruppen for kapitalforvaltning har i en årrekke stått bak to viktige arrangementer for bransjen; Aksjeåret og Rogaland på børs. Førstnevnte arrangement trekker fullt hus på Rosenkildehuset hvert år, og gir gode tips om hvilke aksjer vi kan forvente vil stige i året som kommer. J. Kristoffer C. Stensrud i Skagenfondene og Peter Hermanrud i First Securities har vært faste foredragsholdere på Aksjemøtet i en årrekke.

Rogaland på børs er et samarbeid med DnBNOR og setter fokus på de børsnoterte selskapene i fylket. Disse møtene samler rundt 200 deltakere. I tillegg har det enkelte år vært møter om våre Børskandidater – der selskapene som skal børsnoteres presenterer seg.

- Disse møtene fungerer som store årlige møteplasser for bransjen i regionen. Aksjeåret 2011 samlet over hundre deltakere, og mange hører nok på rådene til foredragsholderne. Kursene på de anbefalte aksjene steg med 16 prosent uken etter møtet i Rosenkildehuset, forteller Vagle.

I tillegg til faste arrangementer, har ressursgruppen også tatt initiativ til møter om andre aktuelle tema som statsbudsjettet, og hva finansnæringen har lært i kjølvannet av finanskrisen? Direktøren i Kredittilsynet var med på sistnevnte.

- Hvordan er fremtiden for finansnæringen her i regionen, og hva blir de største utfordringene?

- Næringslivet i Stavanger-regionen har i lengre tid gjort det godt, har vokst og skapt verdier for regionen. Et sterkt lokalt finansmiljø har støttet opp om denne utviklingen og har vokst med de andre næringene. Bransjen har gått fra å betjene lokale kunder og næringsliv, til å ha blitt en internasjonal bransje i seg selv. Aktiv næringsutvikling i regionen er viktig for det lokale finansmiljøets framtidige vekst. På den ene siden trenger vi et bredt sammensatt næringsliv bestående av selskaper med god inntjening og attraktive og trygge arbeidsplasser. På

den andre siden er det viktig å tiltrekke seg de flinke hodene innen finans og kapitalforvaltning. I tillegg til å kunne tilby konkurransedyktige arbeidsbetingelser, gjøres dette ved å holde regionen attraktiv. Her kan nevnes overkommelige boligpriser, gode skoler, et effektivt transportsystem og et rikt tilbud på kultur og sport, svarer ressursgruppeleder Vagle.

For at ansatte innenfor finansnæringen i regionen skal bli bedre kjent med hverandre, planlegger ressursgruppen bransjetreff i løpet av våren.

RESSURSGRUPPEN FOR KAPITALFORVALTNING

Formål:

Ressursgruppen skal være en viktig nettverksarena for diskusjon av felles utfordringer for bransjen. Den setter aktuelle tema på dagsorden i medlemsmøter og vil synliggjøre verdiskapningen finansbransjen bidrar med i regionen.

Medlemmer:

Asbjørn Vagle, SKAGEN (leder)
Leif Ramsnes, First Securities
Rolf Johansen, Formuesforvaltning
Helge Hamre, DnBNOR Markets
Rune Mæle, Wunderlich Securities
Pål A. Dahlberg, HitecVision
Kjetil Svihus, Grieg Investor
Thomas Ludvigsen, Statoil
Stig Brautaset, Fokus Bank
Jostein Soland/Trude R. Hembre, Næringsforeningen

Gilje leder etter japanske prinsipper

Gilje Tre AS jobber etter Lean-metoden. Og det er Kenneth Gilje som innehar jobbtittelen Lean-koordinator. Det betyr at han har ansvaret for å utvikle produksjonen av Gilje-vinduer og dører slik at de produseres til kortere tid, til bedre kvalitet og lavere kostnad. Alt dette skjer i henhold til Lean-prinsippene, som er utviklet av japanske Toyota.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Gilje Tre AS

Men stopp en halv: I bunn og grunn var det vel Henry Ford som startet det hele. Han revolusjonerte bilbransjen – og forøvrig store deler av all slags industriell produksjon – ved å innføre samlebåndet. Her gikk det unna! Vi husker bildene fra Ford-fabrikkene som spydde ut den ene T-Forden etter den andre i et tempo som verden aldri hadde sett tidligere. På den annen side husker vi også mange negative uttalelser fra folkene langs Fords samlebånd om ensidige arbeidsoppgaver og mistriksel som resultat.

LEAN

Noen tiår senere tok Toyota opp hansken og videreutviklet Henry Fords ideer. Begrepet Lean ble født. Eller på godt norsk: "Slank". Hvordan kan vi jobbe smartere? Gjøre produksjonen vår slankere og mer kostnadseffektiv, samtidig som vi ivaretar våre medarbeideres trivsel og kreativitet? Lean betegner altså en produksjonsmetodikk for framstilling av varer og tjenester. Begrepet er hentet fra ledelsesteori og kom i bruk på 1990-tallet. Metodikken fokuserer på å eliminere såkalt sløsing (waste) og ser kundens opplevelse av produktets verdi fremfor kostnadselementer. Det underliggende målet er å forbedre den bedriftsøkonomiske lønnsomheten.

Sentralt i denne tenkningen er det å skape merverdi med mindre innsats av ressurser.

ORGANISASJONSUTVIKLING OG LEAN OG GPS

- Jeg er vel en slags "huskonsulent" der hovedansvaret mitt er organisasjonsutvikling, sier Lean-koordinator Kenneth Gilje.

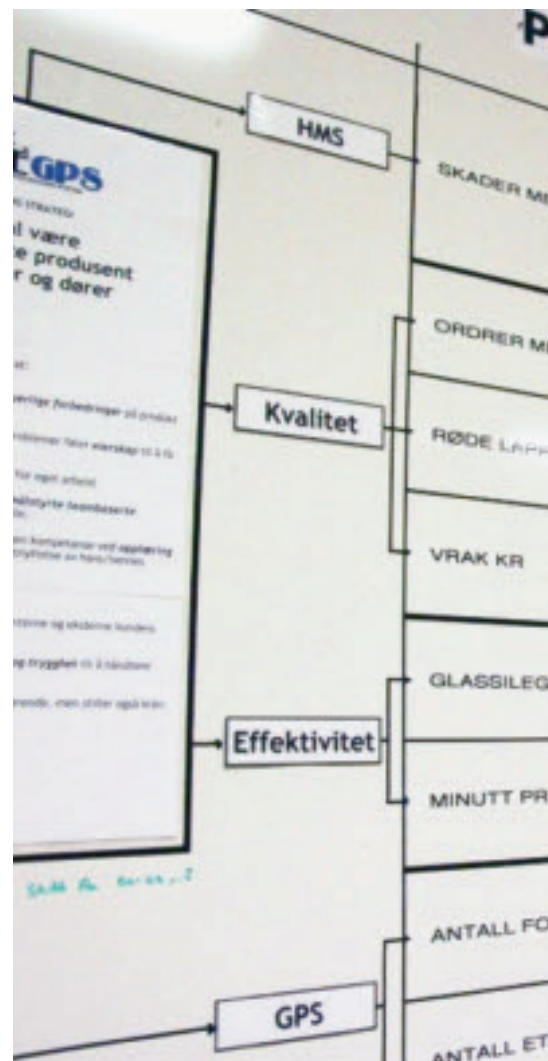
- Lean betyr mindre arbeidskraft, mindre utstyr, mindre tid, på mindre areal. Samtidig skal vi levere tettere og tettere opp mot det som kundene ønsker, forklarer Kenneth Gilje og introduserer i samme åndedrag begrepet GPS: Gilje Produksjons System.

- GPS betyr ikke å jobbe hardere, men å jobbe smartere, sier Kenneth Gilje.

GPS-PRINSIPPENE

Lean-koordinator Gilje forteller at arbeidet i bedriften er organisert i arbeidslag - i team - der hver enkelt medarbeider får anledning til å jobbe kontinuerlig med forbedringer. Gjennom folks kreativitet og anledning til å forbedre hverdagen på jobb, endres den enkeltes jobbhverdag fra en passiv tilværelse ved samlebåndet til aktiv deltakelse: Hva er bra her, hva kan vi forbedre her? Hva kan vi gjøre i teamet vårt?

- Det viktige er å få folk med på å dra lasset og la dem få reell innflytelse. Med andre ord dreier dette seg om en betydelig kulturendring: Overgangen fra det å være en passiv arbeidstaker til en aktiv aktør. Lean og GPS bidrar til å ordne

opp i forhold som defekter på et produkt, unødvendig lagerhold, venting, transport, overproduksjon, sløsing og en lang rekke andre ting. Men kanskje det viktigste av alt: Vi må ikke sløse bort medarbeidernes kreativitet. Nå har vi jobbet med dette en god stund, og vi har sett at det fungerer. Ukentlig har vi rundt 25 team-møter i bedriften. Agenda: Hvordan kan vi forbedre arbeidet i teamet vårt?

Sier Kenneth Gilje, som selvsagt er født inn i Giljefamiliens industriereventyr i et dalsøkk i Rogaland.

HISTORIEN

Gilje Tre AS har aner som går tilbake til 1948, da brødrene Gilje startet opp virksomheten. Det var fem brødre som jobbet med alt fra drosjekjøring til produksjon

Kenneth Gilje innehar jobbtittelen Lean-koordinator i Gilje Tre. Det betyr at han har ansvaret for å utvikle produksjonen av Gilje-vinduer og dører slik at de produseres til kortere tid, til bedre kvalitet og lavere kostnad. Alt dette skjer i henhold til Lean-prinsippene, som er utviklet av japanske Toyota.

av vinduer, dører og kjøkken. Bedriften kan vise til stabil vekst gjennom 60 år. Familien har alltid satset på å gå jevnt oppover, å unngå kraftige opp- og nedturen.

- Vår policy har vært å ikke hive oss på bølgene, ikke si opp folk når det butter imot. Under finanskrisene har vi valgt å la nedbemanning skje via naturlig avgang. Det har resultert i at vi har beholdt kompetanse og medarbeidere som vet å føre driften videre på beste vis. I dag snakker vi om en topp moderne produsent av vinduer, skyvedører, balkongdører og ytterdører. Det meste av dette produseres i moderfabrikken på Gilja, 5 mil øst for Stavanger, mens ytterdørene produseres på Moi i sør-Rogaland. I dag teller arbeidsstokken 270 medarbeidere

som årlig produserer rundt 100.000 vinduer, skyvedører og balkongdører, pluss rundt 20.000 ytterdører. Ca 85 % av produksjonen går med i Norge, mens 15% eksporteres til UK - De britiske øyer. Omsetningen i 2008 lå på 350 millioner kroner. Og for å skryte enda mere: Gilje Tre AS er Norges nest største vindusprodusent og kongerikets desidert største dørprodusent.

MEDARBEIDERE FRA FJERN OG NÆR

- Hvordan greier dere å rekruttere medarbeidere til bedriftene i Gilja og Moi?

- Det går faktisk ganske greit, svarer Kenneth Gilje. - Vi har en meget stor andel lokale folk som jobber hos oss. Men vi har også folk fra Oltedal, Ålgård, Vikeså, Stavanger og Sandnes. I tillegg

har vi fått flere medarbeidere fra Polen og tidligere Jugoslavia. Men de fleste utenlandske kommer fra Tyskland.

BOTTOM LINE

Kenneth Gilje har også noe å si om selve produksjonen:

- Den er skreddersydd. Det medfører at produksjonen gjennomføres hus for hus, og ikke at en produserer et større antall enheter som ender på lager. En del plukkvarer må en selvsagt ha for kundene i byggevarehusene. Men bottom line i virksomheten vår er at vi skal være veldig flinke på skreddersydd produksjon. Dette har vi kommet langt med og er utvilsomt et fortrinn i dagens konkurranse situasjon.

Medvind for WindFlip

Selv elementene var på vår side. Det blåste en isvind fra øst over Stavanger. Folk hutret rundt Vågen. De lengtet etter vår. Det var en dag som skapt for utnyttelse av vindenergi. Det var bare å søke ly hos WindFlip med kontor i Valberggaten. Et gründerselskap med fornybar energi og vind som plattform.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Eirik Anda/BITMAP

Det er en plattform som kan gi gründer Ane Christophersen (26) fra Tananger og partner Torbjørn Mannsåker (24), solide økonomisk bein å stå på i det øyeblikk WindFlip får et gjennombrudd i energimarkedet med konseptet om frakt av vindturbiner til havs.

Nå er Ane Christophersen selv en prototype på en gründer i sann regional tradisjon. Utdannet sivilingeniør i NTNU og kåret til årets djerveste kvinnelige gründer under fjorårets Posisjonskonferanse i Trondheim 14. oktober. Prisen ble tildelt av NTE og Sparebank 1 SMN og NTNU.

FIRSPRANGPRISEN

Men før det ble det semifinale i Skaperen på TV 2 i 2009, og i fjor høst fikk også WindFlip Firsprangprisen som er et samarbeid mellom Sparebanken Vest, Innovasjon Norge, Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Rogalands Avis for å belønne nytenkende personer innen privat og offentlig virksomhet.

Det er den slags utmerkelser som kan virke tyngende og gi prestasjonsangst, men det virker ikke som om Ane Christophersen og Torbjørn Mannsåker lider av det. Windflipperne holder for sikkerhets skyld til i den gamle kantinen til Melvær&Lien Ide-entreprenør. Tilfeldig? Nepe. Melvær&Lien er nemlig en av investorene bak WindFlip. Formålet er å belønne gode forretningsideer og gi dem best mulige vekstvilkår.

Ane Christophersen og Torbjørn Mannsåker har selv fått gjødslet sine vekstvilkår i utdanning ved NTNU i Trondheim.

- Jeg har alltid hatt interesse for realfag, sier Ane Christophersen om bakgrunnen for sivilingeniørstudiene ved NTNU.

Rælingen er stort sett kjent for skihoppere uten tilknytning til teknologi, trodde vi sånn i utgangspunktet.

- Mine foreldre er begge sivilingeniører, og det er ikke langt fra Rælingen til forskningssenteret på Kjeller, sier Torbjørn Mannsåker om sin realfagsinteresse.

Sammen tok duoen Christophersen og Mannsåker utdanningsturen til NTNU, og resultatet kan vise seg å bli revolusjonerende innen fornybar energi og bruk av vindturbiner.

ETABLERT 2009

- WindFlip ble etablert høsten 2009, sier Ane Christophersen. - Vi var opprinnelig en gruppe studenter på NTNU som så på et båtkonsept, men vi redesignet fartøyet til en lekter, og utviklet en transport- og installasjonsløsning av flytende vindturbiner.

- Vindturbiner i dag blir slept ut til feltet i stående stilling. Nå har vindturbiner dimensjoner. De er med sin lengde på 200 meter over dobbelt så høye som Rica Forum, og det er nødvendig med 100 meters havdybde fra stedet man sammensetter turbinene til stedet man skal installere dem. Slike dybdeforhold har man sjelden, og det begrenser mulighetene for installasjon i en rekke marked som bl.a USA og UK. Vårt konsept er en lekter som frakter ferdigmonterte turbiner til havs i liggende stilling. Vi gjør all montasje på land og minimerer operasjonstiden offshore. Ute på feltet reises turbinen opp i en operasjon, uten bruk av dyre løftefartøy. Det skjer ved at lekteren fylles med ballastvann, og fra vertikal posisjon slippes den flytende turbinen i sjøen.

HELE VERDEN

- Vårt konsept skal kunne brukes i hele verden og har tre fordeler sammenlignet med dagens teknologiske løsninger. Vi kan operere med høy hastighet under transport. Det er unødvendig med kranfartøy. Sammensettingen av turbindeler kan skje på land. Det er en løsning som kan få store økonomiske fordeler i siste instans.

WindFlip har bokstavelig talt hatt dra-hjelp for ikke å si hatt medvind i ryggen av Statoil som har betalt for tester utført i 2010. Den videre prosessen vil skje skrittvis.

- Vi har utviklet en prototype og har en ambisjon om å ha en forbedret versjon i 2012. Vi håper å ha på plass en fullskala lekter klar for testing i løpet av 2015. I løpet av 2018 skal vi operere to lektere, som i 2020 er klar for markedet i større målestokk. Vi ønsker å finne en nisje i et marked med mange aktører, og vi ønsker kontakt med industrielle aktører som er villig til å være med på et langt utviklingsløp,

- Vi har hatt stort utbytte av det marine cluster i Trondheim-regionen som vi har tatt med oss i det videre arbeidet, sier Mannsåker.

Ane Christophersen (26) og partner Torbjørn Mannsåker (24) driver gründerfirmaet WindFlip med kontor i Valberggaten. Ideen er å kunne frakte vindturbiner til havs på en enklere måte. Nå har de meldt seg inn i Næringsforeningen.

WindFlips konsept skal kunne brukes i hele verden.

OPTIMALISERING

- Nå er i gang med arbeid for å optimalisere design og operasjoner og øke detaljeringsgraden og få på plass den kommersielle biten, sier Mannsåker og Christophersen.

Nå er det ikke tilfeldig at WindFlip er lokalisert nær Vågen i lokalene til Stavanger. Det er ikke bare fordi Ane Christophersen er fra Tananger og har regional tilknytning. Det er også fordi som tidligere skrevet at Melvær og Lien er engasjert i prosjektet gjennom investeringsfirmaet Teft.

- Teft gir oss tilgang til et nyttig nettverk som gir oss nye strenger å spille på. Vi benytter det i prosessen med å få på plass industrielle partnere. Denne regionen har et bredt spekter av potensielle samarbeidspartnere innen industri- og serviceselskaper, sier Christophersen.

Og det er nødvendig med flere strenger å spille på. Nå har strengelaget blant annet bestått av Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Statoil. Medlemskap i Næringsforeningen er en ny streng å klippe på.

REGIONALE FORSKJELLER

- Stavanger-regionen er et naturlig sted for oss å drive virksomheten. Vi har fått tilgang til penger, og det er mange service- og industriselskaper i regionen og et stort nettverk. Det er en merkbar forskjell på Stavanger- og Trondheim-regionen. Trondheim er mer forskningsorientert, mens Stavanger-regionen har mer forretningsfokus.

Fornybar energi er et yndet tema i den videre utviklingen av energiområdet.

- Det er et økende marked for fornybar

Ane Christophersen er en prototype på en gründer i sann regional tradisjon.

energi, sier Ane Christophersen. - Det er stor interesse internasjonalt, og det er gitt mange incentiver for å satse. I Asia og USA blir det gitt store subsidier i utviklingsarbeidet. I Norge går utviklingen senere, og vi kunne vært lenger fremme hvis det hadde blitt satset mer på området. Vi har alle naturlige forutsetninger for å være med i den videre utviklingen, sier Ane Christophersen, mens vinden uler rundt hjørnene i lokalene i Vågen, og relativt høye bølger slår mot kai.

Dette er 2020park

Vi kaller det
Environmental workspirit!

2020park skal bli regionens ledende kontorpark, og gjennom innovative løsninger skal vi legge til rette for at parkens 10.000 brukere daglig opplever 'Environmental Workspirit'.

Funksjonelle og miljøvennlige bygg og arbeidsplasser gir fornøyde og produktive brukere. I tillegg skal vi tilrettelegge for de beste kollektive løsningene på hele Forus.

2020park er sentralt lokalisert mellom Stavanger og Sandnes, og ligger også sentralt i forhold til flyplass, togstasjon, regionale veiakser og i umiddelbar nærhet til alle oljebedriftene.

2020park kan tilrettelegge for at din bedrift får akkurat det bygget dere ønsker. Byggene skal ha fleksible løsninger for endrede behov og skal være arealeffektive for å begrense arealbehovet pr. ansatt.

2020park har en målsetting om å produsere mellom 5 000 og 10 000 kvm. kontorareal pr. år. Enten etter konkrete bestillinger fra leietakere eller ved å bygge for å kunne klargjøre bygg til innflytting på kort varsel.

Les mer på **2020park.no**
om Stavanger-regionens nye store
sentrale utbygging.

Eller ta kontakt med
daglig leder Roar Øglænd
ro@2020park.no
+47 906 93 731

2020parkTM
Environmental **workspirit!**

Fikk lære norske skatteregler hos INN

- Skatt - så enkelt er det, sa en entusiastisk foredragsholder, Helen Christensen, da hun ønsket velkommen til kvelds-seminar for 90 nye utenlandske arbeidstakere fra alle verdenshjørner i regi av Næringsforeningens International Network of Norway (INN).

Skatt er noe av det mest interessante og viktige, men samtidig noe av det vanskeligste å forstå for nykommere til Norge. Utfylling av selvangivelse er en stor utfordring for mange, ikke minst siden de fleste i overgangsåret gjerne har jobbet et halvt år i hjemlandet og et halvt år i Norge. Hvilke fratrekk kan gjøres fordi familien bor i et annet land, pendler tilværelse og annet? Spørsmålene er mange. Det vet INN som for femte år på rad inviterte til skatteseminar, nettopp med den hensikt å få skatt og selvangivelse til å bli forståelig, om ikke lystbetont! Loftet på Rosenkildehuset var fylt av kloke hoder som er rekruttert til Norge for sin kompetanse.

- Norsk kultur og regelverk er en tilvenningssak og må tilegnes seg for steg, sier Rachel Ketelaars, som er INN-rådgiver i Næringsforeningen.

Foredragsholderne Helen Christensen og Arvid Kvalbein, skattejurister fra Ernst & Young, holdt et 2,5 timers langt skattekurs med full fokus på konkret utfylling av selvangivelsen fra A til Å. De tillot også mange individuelle spørsmål i etterkant av kurset, og køen av spørrelystne nykommere var lang.

- Hvordan skal skjemaet fylles ut? Hvilke fradrag kan kreves? Hva kan jeg trekke fra dersom jeg har eiendom i utlandet? Hvordan kan jeg unngå dobbel beskatning? Det er ikke bare lett å orientere seg i et nytt skattesystem. Den forhåndsutfylte selvangivelsen vil i de fleste

tilfeller være på norsk, et språk bare fåtallet av expats forstår det første året i Norge. I tillegg er det erfaringsmessig en del mangelfulle opplysninger på de tilsendte selvangivelsene. Særlig første ligningsår i Norge vil trygdemessige forhold, antall 12-deler og mulighetene for standardfradrag for utenlandske arbeidstakere være forhold som bør vurderes nærmere før selvangivelsen innleveres. Den personlige skattebelastningen er et område de fleste ønsker skal være optimalisert og korrekt i størst mulig grad. Det er derfor særlig viktig å få anledning til å diskutere dette med en skatterådgiver før første selvangivelse innsendes, forklarte Christensen.

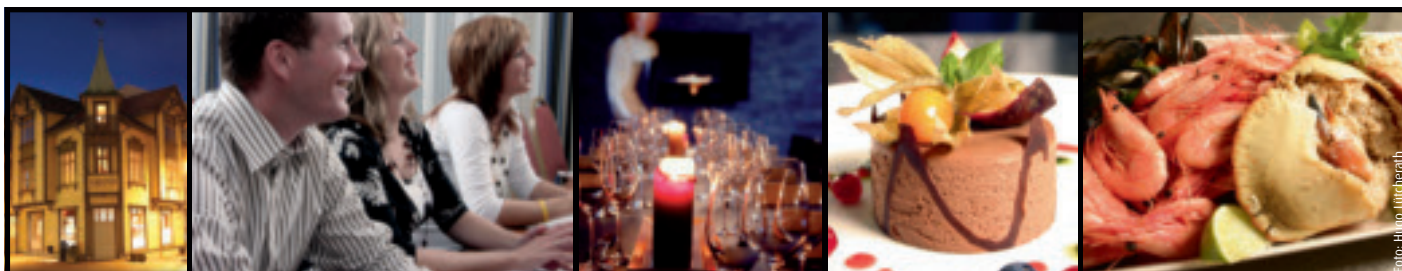
Deltakerne var veldig fornøyd med Christensens omfattende forklaringer og karismatiske framstillingsevne. Cidalia Lopes, en av deltakerne, syntes det var svært nyttig.

Helen Christensen var også i år foredragsholder og svarte på en rekke spørsmål fra deltakerne. Over 90 nye utenlandske arbeidstakere deltok på INNs årlige skatteseminar.

- Christensen forklarte alle temaene slik at det var enkelt å forstå hvordan skatten blir kalkulert og hvordan skjemaet må fylles ut. I tillegg ble jeg også informert om spørsmålene angående hvordan inntekt og eiendeler utenfor Norge kan bli skattlagt eller ikke og hva som er mine rettigheter og plikter når jeg må betale skatt i Norge, sa Lopes.

INN holder skatteseminar hvert år i februar, i god tid i forkant av innleveringsfristen. For mer informasjon om alle INN Aktiviteter, se nettsiden www.rosenkilden.com.

Av Rachel Ketelaars

Kurs og konferanse
- en unik *opplevelse* i Egersund

Planlegg ditt neste kurs eller konferanse til sjøfartsbyen Egersund. Grand hotell tilbyr overnatting, kurslokale, mat basert på lokale råvarer og opplevelser med fokus på byens tradisjoner. Hotellet med det lille ekstra som gir fornøyde gjester.

Vi tilbyr aktiviteter som ølsmaking, lek med leire og skattejakt i Egersunds gater. Avslutt kvelden med spennende 3- til 7-retters middag og nøye utvalgte viner i vår stemningsfulle vinkjeller.

Telefon: 51 49 60 60, booking@grand-egersund.no, www.grand-egersund.no

Alt som gjelder nye Volvo modeller. Og litt til.

Nye Volvo V60 D3 163 hk fra 420.800,-
Volvo V60 DRIVe fra 331.800,- (lev. våren 2011)

Nye Volvo S60 D3 163 hk fra 405.800,-
Volvo S60 DRIVe fra 316.800,- (lev. våren 2011)

Med nye Volvo S60 og V60 tar Volvo enda et stort steg innen design, kjøreegenskaper og sikkerhet. Begge modellene har det prisvinnende sikkerhetssystemet City Safety som standard. Et system som ved kø og bytrafikk selv kan bremse bilen om det registrerer at en kollisjon er i ferd med å inntreffe. I tillegg er Volvo S60 og V60 de første bilene i verden som kan stoppe av seg selv for fotgjengere (tilleggsutstyr). Faktisk er det så mye nytt på Volvo S60 og V60 at vi ikke klarer å forklare og vise det her - det må sees og oppleves. Velkommen til prøvekjøring og testing av sikkerhetssystemene. Nyt kontrollen og de dyriske formene.

D3 gj.sn. forbruk 5,3 - 6,1 l/100 km. CO2-utslipp 139 - 162 g/km. Forbruksdata og leveringstid for DRIVe er ikke klar og pris kan derfor bli endret.

Din Volvo-forhandler på Forus og Bryne

Bilia Forus

Maskinveien 1. Tlf 51 81 05 00.
Man+ons-fre 8.30 - 17.30,
Tirs 8.30 - 20, lør 10 - 14.

www.bilia.no - betjent med eDialog24

Bilia Bryne

Reev. Tlf 51 77 16 10.
Man+ons-fre 9 - 16,
Tirs 10 - 20, lør 9 - 13.

Flere Volvo-avdelinger:

Drammen	Gol	Jessheim	Lillestrøm
Follo	Hamar	Kongsvinger	Økern
Fornebu	Hønefoss	Lillehammer	

Egil Severeide er adm. direktør
i Haugesundregionens Næringsforening

Farvel Sunnhordland - velkommen Stavanger?

I hvilken retning skal Haugalandet og Sunnhordland orientere seg når de nye kommunikasjonslinjene er etablert om 10-15 år? Når Rogfast reduserer reisetiden fra Haugalandet til Stavanger til en time, og Hordfast gjør at det tar like lang tid å dra fra Leirvik til Bergen?

Grovt sett snakker vi om tre scenarier:

1. Haugalandet og Sunnhordland finner sammen og blir en sterk lillebror mellom Bergen og Stavanger
2. Haugalandet drifter mot Stavanger og et sterkere Rogaland fylke
3. Sunnhordland drifter mot Bergen og et sterkere Hordaland fylke.

Her på bjerget har det vært en utbredt oppfatning at Haugalandet og Sunnhordland må finne sammen. Vi har mye felles, og innen høyskolesystemet og deler av næringslivet, først og fremst i den maritime sektor, er grensene regionene imellom mer eller mindre visket bort. I politiske festtaler snakkes det også varmt om relasjonene mellom sunnhordlendinger og haugalendinger.

Likevel er det åpenbare konfliktområder. Mange miljøer, særlig på Stord er på vakt mot haugalandsk imperialisme- med god grunn. Alt vi har gjort, har definitivt ikke vært like smart. Stord vil selv være konge på haugen, og ikke akseptere nedbygging av institusjoner (les: Stord sjukehus) til fordel for Haugesund. Og når noen tar til ordet for et felles navn på regionene og navnet Haugalandet eller Haugesund lanseres, går rullegardinen ned hos sunnhordlendingene. Ingen skal få rokke ved den regionale identiteten.

Sunnhordlendingenes stolthet manifesterer seg også innen handel og bosetting. Regionen har i stor grad klart å demme opp for både handelslekkasje

og utflytting gjennom etablering av store handelssentre etter Trekantsambandet.

Dessuten er det et ufravikelig faktum at Sunnhordland er en del av Hordaland fylke.

Haugalandets forhold til Stavanger har tradisjonelt vært tuftet på mange av de samme forestillingene. Et lillebror-kompleks, preget av frykten for å bli vannskjøttet og frarøvet goder. Det er ingen grunn til å tro at det blir bedre når Rogfast kommer om syv-åtte år og vi kan nå Ikea, flyplassen på Sola og Universitetssjukehuset på en time.

Eller er det det?

Stavanger-regionen er i ferd med å bli sprengt- "om ti år er det fullt", sa min kollega Jostein Soland i Næringsforeningen i Stavanger på Sola-møtet tidligere i år.

Og hvor skal Stavanger se da? Nordover-selvfølgelig.

Når det tar 20 minutter under fjorden fra Randaberg til Bokn og Vestlandets største næringspark på Gismarvik, attraktive hytteområder, romslige og "billige" boligområder, haug og hammer uten arealkonflikter, ja da vil Haugalandet være et naturlig ekspansjonsområde for Stavanger-regionen.

En del er allerede begynt å se den muligheten. I analyser snakkes det om et felles bo- og arbeidsmarked langs akse Stavanger-Haugesund. Ulempen ved å bo i en by og jobbe i en annen blir utvisket. For næringslivet åpnes nye markeder

i begge leire. Stavanger har kompetanse og kapital vi gjerne vil ha en bit av. Næringsrområdene på Gismarvik og Aksdal er skreddersydd for investeringer fra en region som har prekær mangel på næringsarealer.

Den gjensidige avhengigheten kan bygge broer over etablerte fordommer. Det kommer til å bli harde tak om både flyplass, sjukehus, havn og handel. Men nye kommunikasjonslinjer vil bringe oss tettere sammen. Dessuten er vi alle en del av samme fylke.

Litt av den samme mekanisme vil gjøre seg gjeldende i Sunnhordlands relasjoner til Bergen. Når Hordfast blir realisert en gang i neste tiår, vil samhandlingen med Bergen uvegerlig øke.

Utfordringen for både Sunnhordland og Haugalandet er at vi begge kan bli "spist opp" av storebror. Sjansen for å hegne om egen identitet vil være større om vi finner en plattform for utvikling av en egen storregion mellom Bergen og Stavanger.

Men; er vi sterke og store nok? Har vi muskler til å gjøre oss gjeldende? Eller er vi begge mest tjent med å bygge allianser mot Stavanger og Bergen?

Det er viktig å tenke gjennom disse utfordringene før vi får dem i fanget. Ikke minst i politiske fora. Et godt fundament for en storregion "midt i mellom" skapes ikke gjennom mistenksomhet og frykt. Den skapes gjennom vilje til raushet, åpenhet og tillit.

Fransk åpning

Det høres nok dristigere ut enn det er.

Når GDF SUEZ E&P Norge overtar Gjøa, åpner de ikke bare en helt ny plattform, de åpner også en helt ny del av Nordsjøen. Dessuten er det også første gang selskapet er driftsoperatør på norsk kontinentalsokkel, og akkurat det kan høres dristig ut. Men når sant skal sies, er det alt annet enn det – GDF SUEZ er et av verdens største energiselskap.

Som operatør for utbyggingen, har Statoil bistått GDF SUEZ E&P Norge med erfaring og ekspertise, slik nordmennene selv en gang fikk starthjelp av amerikanske oljeselskap. Samarbeid var en forutsetning for å lykkes da, og er det fortsatt.

Gjøa-prosjektet er i det hele tatt tuftet på et unikt og verdensomspennende samarbeid.

Fra planlegging til overlevering. Fra Statoil til GDF SUEZ.

Kort sagt fra a til åpning.

Vi gleder oss til fortsettelsen!

GDF SUEZ

25. januar ble operatørskiftet og åpning av Gjøa-feltet markert. Utbyggingen av Gjøa- og Vega-feltene var det største prosjektet på norsk sokkel mens det pågikk. Det er investert rundt 40 milliarder kroner i feltene, som åpner et nytt område i den nordlige delen av Nordsjøen. Gjøa-feltet utvikles ved hjelp av en halvt nedsenkbar plattform, som også er i stand til å prosessere andre funn i området, i tillegg til Gjøa og Vega. Bruken av landbasert elektrisitet gjør dessuten at CO₂-utslippene reduseres tilsvarende det årlige utslippet fra 100.000 biler.

Lisenspartnere:

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.stavangerregion.eu

Norske gründere behøver mer Europa

Rogaland har en rekke oppfinnere og innovatører som kommer med nye smarte løsninger når det gjelder tidevannskraft, bølgekraft og vindkraft.

For de 12 unge energispesialistene fra Europakommisjonen som besøkte Stavanger i februar, så ble møtet med unge gründere på en workshop med ONS et høydepunkt under besøket.

ONS er nok de som best har forstått mulighetene til kunnskapsoverføring fra offshore til fornybar-industrien, og denne workshopen gjorde at de unge Brussel-byråkratene forsto hvor komplisert det er å komme fra ide til marked – i hvert fall i Norge. Tydelig var det også at gründerne behøver mer hjelp fra Europa for å komme videre. Det finnes norske støttemuligheter i startfasen, men så bremser de kraftfulle innovatørene effektivt opp av dårlige rammebetingelser.

Norge har nok fornybar energi, nok arbeidsplasser og kortsiktig høy BNP er viktigere enn langsiktig innovasjon. I Europa derimot har man ikke nok fornybar energi til å oppfylle de strenge kravene i EUs fornybardirektiv – landene har lav vekst og et stort behov for innovasjon og næringsutvikling som kan skape nye arbeidsplasser.

Storbritannia tar derfor gjerne i mot Statoils vindkraftspark på Doggerbank og Hywinds flytende vindmølle utenfor Skottland.

EU – sammen med Nordsjølandene utvikler nå North Sea Grid – kabelnettverk med noder til vindindustrien – som kommer til å synliggjøre potensialet

for ny offshore vind og leveranser til nettverket. Her venter vi nå på EUs forslag til nye metoder for å finansiere slike gigantiske fellesprosjekter.

Fornybardirektivet setter allerede press på EU-landene og vil også sette press på mer fornybar i Norge. Norske myndigheter kjemper her mot EUs høye krav. De forsvarer "de norske interesser" som betyr mindre norsk fornybar, økt energiimport og som ikke tar hensyn til den spennende offshore energinæringen på Vestlandet.

Gründere har en fantastisk drivkraft som alle samfunn behøver, og jeg håper at EUs politikk kommer raskt nok til at vi ikke mister for mange på veien.

www.pwc.no

PwC, Pb. 8017,
4068 Stavanger

Tlf. 02316

Din lokale kompetansepartner
Norges og verdens største nettverk av
rådgivere, revisorer og advokater

pwc

Gå ikke glipp av teatersuksessen om historiens største konkurs !

STAVANGERPREMIERE 16. MARS 2011 HOVEDSCENEN

ENRON

ENRON

**Et musikalsk finansdrama av Lucy Prebble
Oversatt av Michael Evans**

"Imponerende Enron" Romsdals Budstikke

"Så sterkt teater er det sjelden å oppleve..."

Klassekampen

**Spilles 16. mars - 15. april
Billetter: 51 91 90 90
www.rogaland-teater.no**

ConocoPhillips

Teatret Vårt

SpareBank
SR-BANK
Prosjektponsor

ROGALAND

TEATER

Siri Skaar Stornes,
styreleder i
Næringsforeningen.

150 år, men fortsatt Modig, Sunn og Romslig!

Opp med hånden de som tør å beskrive seg selv som modig, sunn og romslig? Og "i sentrum for framtiden"? Sandnes gjør det, og det er mye som taler for at de kan stå inne for disse positivt ladede ordene.

Sandnes har de siste årene tatt flere spennende og modige grep som har gitt god uttelling både for næringslivet i regionen og for byens store og små innbyggere. I 2008 var byen Europeisk Kulturhovedstad – sammen med Stavanger og Rogaland Fylke. I 2010 feiret byen sitt 150-års jubileum og avviklet regionale, nasjonale og internasjonale arrangementer på rekke og rad. Mange valgte å legge sine årsmøter, europeiske samlinger eller andre begivenheter til Sandnes i 2010, noe som ga gode resultater for hoteller og restauranter og nye opplevelser for Sandnesbuen.

Det er kjekt å legge merke til hvordan man hele tiden hever lista og hvordan nye arenaer eller kunstformer som dukker opp i en spesiell sammenheng gjerne blir brukt igjen i en annen. Dette er en av erfaringene man har etter Kulturhovedstadsåret 2008, og så langt er det all grunn til å tro at feiringen av byjubileet også vil gi slike varige spor. Et eksempel er at man i løpet av de siste årene ved flere anledninger har brukt Ruten på helt nye måter – for eksempel som park, til Barnas By, til EM i BMX og til plastisbane. Når man har brukt et slikt uterom på flere måter, er terskelen mye lavere neste gang noen har en god ide for et arrangement, eller en ny måte å bruke området på.

Sykkelbyen Sandnes har fokus på helse, miljø og trivsel – både i arbeidslivet og blant befolkningen. Byen etablerer stadig flere arrangementer, og noen av dem har allerede markert seg som gode tradisjoner. Blink-festivalen er et av disse, og flere friidrettsarrangementer har gått av stabelen i Sandnes de siste årene. Bare i fjor var byen vertskap for EM i BMX, Blink, NM i pistolskyting, NM i friidrett og NM i dressurridning. Kommunen har også store og varierte

turområder som benyttes flittig av egne innbyggere og turglade sjeler fra nabo-kommunene.

I disse dager er Kommuneplan for Sandnes 2011-2025 på høring. Kommunens visjon er Sandnes – i sentrum for framtiden, Romslig, modig og sunn. I romslighetsbegrepet legger man mangfold, toleranse og god kommunikasjon, men det er fristende å fokusere litt på ordets direkte betydning.

Sandnes er – sin unge alder til tross – landets 8. største by. Den er også den hurtigst voksende, så byen rykker raskt oppover mot syvendeplassen. Mens nabobyen i nord sliter med plass så de må krangle seg til nye utviklingsområder og strever med å få til både boliger og turstier, kan Sandnes altså glede seg over romslighet i både direkte og overført betydning. Ikke bare har kommunen store friområder og mange mulige utbyggingsområder, de er også i ferd med å foreta en større oppgradering av selveste indrefiletten i byen – området rundt Sandnes indre havn. I den nye kommuneplanen sikter man mot en oppgradering av sentrum og vil regulere området fra Kulturhuset og nordover til en kombinasjon av bolig, park og kontorer. Man ser for seg 80.000 kvadratmeter til kontor/næring og 20.000 kvadratmeter til handel/service og kultur. I tillegg planlegges det boliger, hotell, svømmehallanlegg og kanskje til og med en bystrand. Sandnes havn skal flytte ut til Somaneset i løpet av de neste årene, og allerede i 2013 vil man kunne gå i gang med første fase av denne store ansiktsløftingen av området rundt indre havn.

Næringsområder har også fått fokus i den nye planen. Det er under utarbeidelse en kommunedelplan for Bybåndet Sør, som inkluderer næringsområder i Time, Klepp og Sandnes.

Næringsområdene i disse tre kommunene har strategisk betydning i regionen, og en koordinering av disse vil bidra til å skape nye muligheter. Det er viktig å tilrettelegge både for næring og bolig på kort og lang sikt, til beste for innbyggere og næringslivet.

Det er naturligvis ikke fritt fram for vekst og utbygging overalt i Sandnes kommune – det må hele tiden gjøres avklaringer i forhold til jordvern. Som tidligere nevnt i Rosenkilden bygger vi årlig ned 1.000 dekar jord på Jæren. Fortsetter denne utviklingen har vi om 40 år mistet like mye landbruksjord som hele Time kommune – 43.000 dekar.

Det er også samferdselshensyn som skal tas underveis; en utvikling og utbygging av Sandnes Øst vil eksempelvis kunne utløse behov for bro over Gandsfjorden. Sandnes er likevel en meget viktig brikke i den videre utviklingen av regionen, og vil måtte påta seg store deler av regionens befolkningsvekst.

En opprusting av sentrum vil bidra til å øke attraktiviteten til landets snart 7. største by. Den økte medieoppmerksomheten som har kommet i kjølvannet av alle de arrangementene og begivenhetene som har funnet sted i Sandnes vil også være med på å styrke både identitet og stolthet. Overskriften på fjorårets byjubileum var "Sandnes 2160", og tanken bak denne tittelen var at man ikke bare ønsket å se på byens 150 års historie, men også tenke 150 år fremover. Så om 150 år sitter det et barnebarn på en balkong i en leilighet i Sandnes indre havn og skuer utover Vågen, mens han gleder seg over de siste årenes utvikling og vekst og venter på at kona – som dagpendler til Bergen – skal komme hjem med lyntoget.

Marit Vibe Endresen

Ny salgs- og prosjektmedarbeider i Region Stavanger

Marit Vibe Endresen er ansatt som salgs- og prosjektmedarbeider i Region Stavanger BA. I tillegg til oppsøkende salgsarbeid, innebærer stillingen kartlegging og research av lokale fagmiljø og interessegrupper.

Hun skal også ha ansvar for gjennomføringen av noen av Region Stavanger BA sine egne prosjekter som nettverkssamlinger og arrangementer. Endresen har utdannelse innen hotelledelse fra Norsk Hotellhøgskole, Universitetet i Stavanger. Som student satt hun i styret i Serviceforum, en årlig konferanse for ledere og mellomledere i hotell-, restaurant-, og reiselivsbransjen. Hun har jobbet ved Gastronomisk Institutt og i Avinor på Stavanger lufthavn, Sola og har også flere års erfaring fra Stavangers restaurant- og servicebransje hos blant annet Hall Toll, City Bistro og Café de France.

Trond Ivar Vestre

Ny konsernsjef i Fretex

Trond Ivar Vestre blir ny konsernsjef i Fretex. Vestre overtar etter Thor Fjellvang, som har ledet Fretex-gruppen siden 2005. Han kommer fra stillingen som daglig leder i Fretex Vest-Norge AS med hovedkontor i Sandnes. - Jeg

liker å omgås mennesker og være med å skape en forandring. Jeg blir svært motivert av gode resultat, både økonomisk og på den menneskelige siden. I Fretex får jeg kombinere disse tingene på en veldig fin måte. Gode økonomiske resultat for Fretex gir flere muligheter for alle våre medarbeidere, og medarbeidere som skaper verdier gir gode økonomiske resultat for bedriften. Til sist fører dette til at enda flere får nye muligheter i det ordinære arbeidsmarkedet. Snakk om positiv bruk av ressurser! sier en engasjert påtroppende daglig leder i Fretex Norge AS. Trond Ivar tiltrer stillingen 21. mars 2011. Jan Risan er nå konstituert i stillingen.

Gunn Siren Varhaug

Ny regnskapsfører i Dataplan Regnskap

Gunn Siren Varhaug (22) fra Varhaug har begynt som regnskapsfører i Dataplan Regnskap AS. Varhaug er nyutdannet med bachelor-grad innen økonomi og administrasjon.

John Arne Askeland

Ny salgssjef i Dataplan-gruppen

John Arne Askeland (29) er ansatt som salgssjef i Dataplengruppen. John Arne kommer fra jobben som salgs- og personalkonsulent i bemannings-selskapet Proffice. Han har lang erfaring fra salg innen ulike bransjer,

både detaljhandel, marketing og bemanningsbransjen.

Jorunn Arneson

Ny konsulent i NaviCom

Jorunn Arneson er ansatt som konsulent ved AX-avdelingen på NaviCom sitt hovedkontor i Sandnes. Jorunn har økonomisk utdanning med fordypning i IT. Videre har hun lang erfaring i syste-

mering, programmering og databasehåndtering i forbindelse med ERP-systemer, samt brukeropplæring og brukerstøtte på ERP. I NaviCom inngår Jorunn i finansgruppen som bistår alle NaviCom sine kunder på Microsoft Dynamics AX.

Atle Skiple

Ny utvikler i NaviCom

Atle Skiple er ansatt som utvikler ved NaviCom sin avdeling i Bergen. Atle har en allsidig utdanning der både økonomi og pedagogikk inngår, i tillegg til IT. Ulike arbeidsforhold har gitt ham erfaring og kunnskap fra forskjellige bransjer.

Han har tidligere blant annet jobbet som regnskapssjef og økonomisjef i ulike bedrifter. Siden 1999 har Atle konsentrert seg om utvikling av ERP-systemet Microsoft Dynamics NAV og er høyt kvalifisert og sertifisert på dette. Han kommer fra tilsvarende jobb som utvikler i Ergovision og før dette i Nettpartner.

Eirik Bergjord

Ny leder av nybyggavdelingen til Eiendomsmegler Vest

Eirik Bergjord (38) har startet som leder av nybyggavdelingen til Eiendomsmegler Vest. Bergjord er utdannet eiendomsmegler. Han har 15 års erfaring fra bransjen og har de fire siste årene ledet

Krogsveen sin avdeling i Stavanger.

Camilla Jåtten Kopteff

Ny Researcher hos Sekse & Hogstad

Camilla Jåtten Kopteff er ansatt som Researcher hos Sekse & Hogstad. Ansettelsen skjer som en følge av at Sekse & Hogstad øker fokus på research og analysearbeidet. Kopteff startet opp i selskapet 2. januar. Hun har en BSc i Business Administrasjon fra Markedshøgskolen, erfaring innen salg, service, administrasjon og kommunikasjon, internasjonal erfaring samt gode språkkunnskaper. Hovedoppgaver for henne vil være markedsovervåkning, sosiale medier, kartlegging og identifisering av kandidater.

Anders Rødland

Ny partner i Arntzen de Besche Advokatfirma Stavanger

Anders Rødland har gått inn som partner i Arntzen de Besche Advokatfirma Stavanger DA, tidligere Advokatfirma Smedsvig Heitmann DA. Dette skjer i forbindelse med at firmaet med virk-

ning fra 1. januar 2011 har inngått samarbeid med Arntzen de Besche Advokatfirma AS. Rødland kommer fra stillingen som senioradvokat i Arntzen de Besche Advokatfirma AS. Han arbeider med en rekke aktører i hovedsak innen olje- og gasssektoren, med hovedvekt på oljeselskaper og leverandører, herunder alt fra store, internasjonale selskaper til små, uavhengige og lokale selskaper.

Anne Marie Hauge
Ny Business Developer i Kelly Services Stavanger

Anne Marie Hauge (38) er ansatt som Business Developer i Kelly Services Stavanger. Hauge kommer fra tekstilbransjen, hvor hun har jobbet i 15 år som butikkleider. Her har hun primært hatt ansvar for salg, innkjøp, budsjett og personell.

I Kelly Services vil Anne Marie inngå i salgsteamet, hvor hun i hovedsak vil jobbe med salg og oppfølging av nye og eksisterende

kunder. Kelly Services i Norge har hovedkontor i Oslo og totalt ti avelingskontorer fra Arendal og Kristiansand i sør til Trondheim i nord. Kelly Services har fire nasjonalt dekkende spesialistområder: Kelly Scientific Resources, Kelly Financial Resources, Kelly IT Resources og Kelly Healthcare Resources.

Herbjørn Tjeltveit
Ny kommunikasjonsjef i Lyse Energi

Herbjørn Tjeltveit (36) er ansatt i den nyopprettede stillingen som kommunikasjonsjef i Lyse Energi. Tjeltveit vil ha ansvar for den daglige driften i kommunikasjonsavdelingen. Ove Jølbo er ansatt som konserndirektør for HR

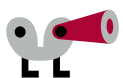
og kommunikasjon. Herbjørn har vært kommunikasjonsrådgiver i Lyse siden 1. januar 2009. Før den tid var han kommunikasjonsrådgiver for Stavanger2008 og politisk rådgiver for ordføreren i Stavanger i fire år. Herbjørn har hovedfag i sosiologi, med økonomi, psykologi og litteraturvitenskap i fagkretsen.

Mosaique ble etablert i 2001 og har vokst til å bli en av de største aktørene innen headhunting. Vi rekrutterer for det meste til olje- og gassbransjen, IT og stillinger relatert til salg og markedsføring. Våre tjenester varierer fra direkte søk og headhunting av ledere og mellomledere, til bistand i rekrutteringen av fagspesialister og juniorpersonell.

EN NY VIKTIG BRIKKE TIL MOSAIQUE

VI LYKKES SAMMEN MED VÅRE KUNDER

Det å opparbeide en god forståelse for våre kunders behov gjennom tett samarbeid gjør at vi også kan være i forkant i forbindelse med deres ekspansjon. Et tett samarbeid setter oss i stand til å identifisere kandidater i forkant, noe som gjør det mulig å oppbemanne med rett kompetanse veldig raskt. For å møte behovet hos våre kunder, søker vi derfor etter

SENIOR RÅDGIVER INNEN OLJE, GASS OG ENGINEERING

Mosaique har hatt en kraftig vekst det siste året, og personen vi nå er ute etter vil ha en sentral rolle hos oss og vil jobbe med spennende og utfordrende prosjekt hos en rekke aktører på norsk sokkel.

Har du god kjennskap til fagdisiplinene innenfor oljeleting og utvinning? Har du et godt kontaktnettverk? Har du lyst til å utvikle deg i en ny retning innenfor HR? En formell bakgrunn fra universitet og erfaring fra salg- eller konsulentvirksomhet er en fordel.

Mosaique tilbyr gode betingelser, dynamisk og spennende miljø og stor innflytelse på egen arbeidssituasjon.

For mer informasjon se www.mosaique.no eller kontakt daglig leder Roar Dybing på telefon 51 85 41 60 eller 976 93 096.

MOSAIQUE
Headhunting

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter i Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Jæren og Ryfylke.

Priser 2011: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 18.000.-
Halvside: 186x134 mm (ligg) Kr. 10.600.-
Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.800.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Espen Yung Svendsen på telefon: 51 51 08 85
eller e-post: svendsen@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 14. mars
Annonsepriser og materiellfrister se: www.rosenkilden.no

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

ARRANGEMENT MED GOD STEMNING

Oksefigurer sies å skape en lykkelig atmosfære i rommet der de står. Har du ingen okse? Fortvil ikke. Med nær 30 års erfaring som arrangør vet vi hva som skaper den gode stemningen.

Se lykkebringer.no for månedens tilbud!

stavanger forum
stavangerforum.no

Ingen arrangementer er like, men alle er like viktige